

113514

St. meld. nr. 8.

(1955)

Norges deltakelse i De Forente Nasjoners Økonomiske og Sosiale Råds
attende samling, Genève, 29. juni til 7. august 1954
samt New York, november-desember 1954.

St. meld. nr. 8.

(1955)

Norges deltakelse i De Forente Nasjoners Økonomiske og Sosiale Råds
attende samling, Genève, 29. juni til 7. august 1954
samt New York, november-desember 1954.

*Tilråding fra Utenriksdepartementet 21. januar 1955, godkjent ved kongelig
resolusjon samme dag.*

(Foredratt av utenriksminister Halvard Lange.)

I St.meld. nr. 103 (1954) er det gjort rede for Norges deltakelse i syttende samling i De Forente Nasjoners Økonomiske og Sosiale Råd (ECOSOC). Nærværende melding gir en tilsvarende oversikt over deltakelsen i Rådets attende samling, som ble holdt i Genève i tiden 29. juni til 7. august 1954. Samlingen ble gjenopptatt for behandling av enkelte mindre saker i fire møter som ble holdt i New York i tidsrommet november—desember 1954.

Generelt.

1. Norges representasjon.

Ved kongelig resolusjon av 25. juni 1954 ble Norges faste delegerte ved De Forente Nasjoner, ambassadør Hans Engen, oppnevnt som formann for delegasjonen. Som alternative representanter og rådgivere ble oppnevnt sjefdirektør Erik Brofoss, ambassadør Arne Skaug, prisdirektør Wilhelm Thagaard og konsulent Kaare Salvesen. Første ambassadesekretær Olaf Solli og sekretær Kjell Christensen ble oppnevnt som rådgivere og sekretærer for delegasjonen. Legasjonssekretær Bue Brun deltok videre som rådgiver for delegasjonen en del av tiden.

Sjefdirektør Erik Brofoss ble på grunn av deltakelse i andre internasjonale konferanser forhindret fra å delta i Rådets møter.

2. Åpning av samlingen.

Rådets attende samling ble åpnet av formannen, ambassadør Juan I. Cooke fra Argentina. Han understreket at Rådet på sin dagsorden hadde en rekke viktige saker og

nevnte særlig spørsmålet om den økonomiske situasjon i verden, full sysselsetting, betalingsproblemene, fremme av den internasjonale handel og økonomisk utvikling av underutviklede land.

Etter åpningstalen henledet den sovjetiske representant Rådets oppmerksomhet på det forhold at den Kinesiske Folkerepublikk ikke var representert i Rådet. Dette måtte nødvendigvis ha en ugunstig virkning på Rådets arbeid. Representanten for Tsjekkoslovakia sluttet seg til denne uttalelsen. Formosaregjerings representant hevdet at det sovjetiske innlegg var «out of order» og at de aller fleste medlemsland betraktet ham som den rettmessige representant for China. Debatten om dette spørsmålet var dermed avsluttet.

3. Vedtakelse av dagsorden og arbeidsordning.

Rådet godkjente praktisk talt uten merknader den foreslåtte dagsorden (vedlegg 1). Fra amerikansk side ble det i denne forbindelse pekt på at det ikke var fremlagt noen dokumentasjon til dagsordenens punkt 3 b, Integreert økonomisk utvikling, og det ble foreslått at saken skulle utsettes. Den argentinske og egyptiske representanten gikk mot dette forslaget, hvorefter den amerikanske representant lot spørsmålet falle.

Det forelå et notat fra generalsekretæren om Romanias søknad om medlemskap i UNESCO. Rådet vedtok uten diskusjon å ta dette punkt med på dagsordenen. Også generalsekretærens forslag til arbeidsordning ble godtatt. Dette innebar at det ble nedsatt en økonomisk komité med den australske representant, Sir Douglas Copland som for-

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

mann og en sosial komité med den tsjekkiske representant, ambassadør Jiri Nosek som formann. Likeledes ble det vedtatt å nedsette en koordinasjonskomité. Ambassadør Hans Engen ble valgt til formann i denne. Under Rådets samling møtte dessuten Komiteen for teknisk bistand med Ismail Fahmy fra Egypt som formann, og Komiteen for ikke-statlige organisasjoner.

Økonomiske saker.

1. Den økonomiske situasjon i verden.

a. Generelt.

Grunnlaget for Rådets behandling av denne saken var generalsekretærens «World Economic Report 1952—53» samt flere spesialstudier fremlagt av generalsekretæren om den økonomiske utvikling i Midt-Østen og Afrika, foruten årsrapporter fra de tre regionale økonomiske kommisjoner.

Debatten i Rådet ble åpnet med et kort innlegg av generalsekretær Hammarskjöld som tok utgangspunkt i at drøftelsene i det Økonomiske og Sosiale Råd burde kunne gi retningslinjer for de enkelte regjeringer når det gjaldt deres økonomiske politikk. Dette var nå ikke tilfelle. Han pekte for øvrig på at det var et betydelig fremskritt at behandlingen av generalsekretærens rapport om den økonomiske situasjon under denne samling var slått sammen med behandlingen av spørsmålet om full sysselsetting.

Generalsekretæren understreket at den økonomiske forskjell mellom de industrialiserte land og de underutviklede land i mange tilfelle syntes å bli større istedenfor mindre, og at folkemengden i flere land økte hurtigere enn produksjonen. Han pekte videre på betydningen av den politiske usikkerhet som en faktor som begrenset de økonomiske muligheter og konkluderte med at den økonomiske situasjon i verden var usikker, at en ikke hadde noen garanti for at situasjonen ikke ville bli verre istedenfor bedre, og at et nært samarbeid mellom regjeringene og de internasjonale organisasjoner var nødvendig for å finne løsninger på langt sikt.

Den amerikanske representant refererte i sitt innlegg blant annet til president Eisenhowers forslag om bruk av atomenergien for fredelige formål. Dette forslag hadde støtt på motstand fra sovjetrussisk side og hadde derfor ikke ført frem.

En meget vesentlig del av det amerikanske innlegget behandlet den aktuelle økonomiske situasjon i De Forente Stater. Det ble pekt på at nedgangen i den økonomiske aktivitet nå syntes å være stoppet opp. Den økning av

arbeidsløsheten som hadde funnet sted, måtte ses på bakgrunn av den betydelige økning av den sivile sysselsetting og av den frie bevegelse av arbeidskraften. Det ble likeledes fremholdt at en nødvendigvis måtte vente visse tilpasningsvansker som følge av den reduserte forsvarsproduksjon. Et viktig moment i denne forbindelse var at den reduserte økonomiske aktivitet ikke hadde ført til noen nedgang i de amerikanske dollarbetalingene til utlandet.

Når det gjaldt utsiktene fremover, ble det sterkt fremholdt at den amerikanske regjering var fast bestemt på å gripe inn, hvis det måtte være nødvendig for å sikre en tilfredsstillende utvikling på det økonomiske område.

Fra britisk side ble det pekt på at de rapporter som forelå, klart viste mulighetene for en fortsatt økning av verdensproduksjonen og en bedring av levestandarden. Det var særlig gledelig at den ekspansjon som hadde foregått i Vest-Europa i løpet av de siste 18 måneder ikke hadde forårsaket noe nevneverdig press på det interne prisnivå eller på betalingsbalansen. Den britiske regjering var av den oppfatning at utsiktene for siste halvdel av 1954 var forholdsvis gunstige.

Det ble videre understreket at det var nødvendig å øke de effektive valutareserver og at det var viktig å komme frem til større stabilitet i råvareprisene. Det ble også fremholdt at frykten for inflasjon utvilsomt hadde vært en viktig årsak til at visse regjeringer hadde ført en meget forsiktig økonomisk politikk i løpet av de siste år.

Den jugoslaviske representant kom bl. a. inn på frigjøringen av handelen og i denne forbindelse spørsmålet om øst-vest-handelen. Han presiserte at selv om en økning av denne handelen i og for seg var viktig, måtte ikke dens betydning overdrives, idet den rent kvantitativt bare utgjorde en forsvinnende del av den samlede verdenshandel. Forøvrig ble det fra jugoslavisk side særlig pekt på betydningen av internasjonal finansiering av utbyggingen av de underutviklede land. Denne finansiering burde foregå gjennom internasjonale organer.

Første del av det sovjetiske innlegget formet seg som en oversikt over utviklingen i den sovjetiske økonomi. Denne ble illustrert først og fremst ved prosenttall. Det ble nevnt at industriproduksjonen i Sovjet-Samveldet var økt med 45 % i løpet av de siste tre år, og at det nå blir lagt særlig stor vekt på en videre utvikling av produksjonen av forbruksvarer. Den sovjetiske representant fremholdt at Sovjet-Samveldets økonomiske politikk gikk ut på å senke prisene, øke levestandarden

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

og å fortsette arbeidet for en fredelig utvikling i verden. Det var ikke korrekt som nevnt i generalsekretærens rapport at forsvarsutgiftene i Sovjet-Samveldet var økt. Disse var tvert imot redusert med omkring 10 % eller 10 milliarder rubler i 1954.

Den sovjetiske representant beklaget at de opplysninger som var gitt om den Kinesiske Folkerepublikk var helt utilstrekkelige. Han refererte i denne forbindelse til en del statistiske oppgaver for å illustrere den utvikling som hadde funnet sted innen den kinesiske industri.

Den australske representant konsentrerte seg i sitt innlegg særlig om mulighetene for å høyne levestandarden gjennom en reduksjon av forsvarsbyrdene i verden. De tilsvarte nå omkring to tredjeparter av Vest-Europas nasjonalinntekt. Han kom deretter inn på investeringsbehovet, særlig i landene i Sørøst-Asia, og fremholdt at offentlige investeringer i «public utilities» var en forutsetning for senere tilførsler av privat kapital.

Fra fransk side ble det sterkt understreket de forskjelligartede problemer en støter på under studiet av den økonomiske situasjon i verden. Ut fra dette synspunkt kritiserte den franske representant den klassifisering av landene i grupper som generalsekretæren har lagt til grunn i sin rapport, og likeledes den tendens til en global behandling av problemene som var kommet til uttrykk i flere innlegg. Han kom deretter inn på forsvarsbyrdene og uttrykte sin beklagelse over at det var nødvendig å anvende en så stor del av de produktive ressurser til forsvarsformål. I denne forbindelse ble det pekt på at Vest-Tyskland og Japan står i en forholdsvis bedre stilling enn de fleste andre land. Det ble videre hevdet at visse land, som Storbritannia, syntes å legge for stor vekt på betydningen av å legge opp valutareserver, og at de skapte vansker for andre land ved stadig å søke å holde overskudd på den løpende betalingsbalanse.

I det argentinske innlegget ble det lagt særlig vekt på stabiliseringen av råvareprisene som grunnlag for en utbygging av næringslivet i de råvareproduserende land. Likeledes ble understreket det særlige ansvar som De Forente Stater har når det gjelder utviklingen av verdensøkonomien. Representanten for Pakistan fremholdt bl. a. at de underutviklede land måtte ha anledning til å gjøre bruk av kvantitative importrestriksjoner også på lengere sikt, idet det i svært mange tilfelle var den eneste metode til å holde sysselsettingen og produksjonen oppe.

Norges innlegg, ved ambassadør Engen, ble holdt forholdsvis tidlig i generaldebatten. Det er gjengitt i vedlegg 2.

Den egyptiske delegasjon la under debatten frem et meget generelt formet resolusjonsutkast som nærmest tok sikte på å fastslå de prinsipper som alle land burde kunne slutte seg til når det gjelder å fremme den økonomiske utviklingen i verden. I dette utkastet var det bl. a. lagt meget stor vekt på betydningen av å redusere forsvarsbyrdene. Da saken ble behandlet i Økonomikomiteén, viste det seg vanskelig å oppnå enighet om enkelte punkter. Utkastet ble derfor henvist til en mindre arbeidsgruppe, som kom frem til et forslag hvor det fastslås at en bedring av den internasjonale politiske situasjon burde lede til nedgang i rustningene og til utvidelse av den sivile produksjon. Videre ble det fremhevet at gjennomføring og opprettholdelse av full sysselsetting med økende produktivitet og stigende levestandard bør være det viktigste mål både for nasjonal og internasjonal økonomisk og sosial politikk. Endelig pekes det på at et hurtigere tempo i den økonomiske utvikling i de underutviklede land er av vesentlig betydning i arbeidet for å oppnå en mere fremgangsrik og stabil verdensøkonomi.

Dette resolusjonsforslaget ble vedtatt enstemmig både i Økonomikomiteén og i Rådet.

b. Full sysselsetting.

Bakgrunns materialet for Rådets behandling av dette punktet var medlemslandenes svar på spørreskjemaet om full sysselsetting, økonomisk utvikling, betalingsbalanse og økonomisk politikk i 1953 og 1954. Generalsekretæren hadde utarbeidet en analyse av de svar som var kommet. Videre bygget Rådet på de svar som var kommet på spørreskjemaer om virkningene på sysselsettingen av en reduksjon av forsvarsutgiftene samt om tiltak til å hindre mulig inflasjon ved høy økonomisk aktivitet.

Under den generelle debatt i Rådet om den økonomiske situasjon i verden kom en rekke delegasjoner inn på spørsmålet om full sysselsetting. Den sovjetiske delegasjon la på et tidlig tidspunkt i debatten frem et resolusjonsutkast hvor det ble foreslått å innkalle en rådgivende konferanse med representanter for ikke statlige organisasjoner for å drøfte metoder for å øke sysselsettingen. Arrangementet av konferansen skulle ifølge forslaget overlates generalsekretæren, som også skulle få i oppdrag å rapportere til Rådets tyvende samling.

Under drøftelsen av dette punktet i Økonomikomiteén holdt den franske representant et lengere innlegg, hvor han hevdet at spørsmålet om full sysselsetting ble behandlet ut

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

fra et altfor snevert synspunkt. Dette målet kunne etter hans mening ikke isoleres fra de andre mål som er omtalt i artikkel 55 i De Forente Nasjoners Pakt. Etter fransk synspunkt vilde det være mere rasjonelt å benytte uttrykket «optimal» sysselsetting, idet uproductiv sysselsetting bare var en byrde for et lands økonomi. På grunn av ulikheten i de enkelte lands økonomiske og sosiale forhold var det heller ikke mulig for alle land å benytte samme fremgangsmåter i behandlingen av sysselsettingsproblemet.

Før Økonomikomiteén tok opp til behandling det sovjetiske resolusjonsutkastet, ble det utarbeidet et alternativt forslag som ble fremlagt av Belgia, De Forente Stater, Norge og Storbritannia. Dette gikk ut på å anmode Den Internasjonale Arbeidsorganisasjon (ILO) om å fortsette sitt viktige arbeid med sysselsettingsproblemet og skaffe Rådet materiale og forslag for en fortsatt behandling av spørsmålet. Videre ble medlemsstatene anbefalt å være rede til på kort varsel å gjennomføre de nødvendige tiltak for å opprettholde og øke produksjon og sysselsetting med særlig henblikk på en eventuell nedgang i produksjon og etterspørsel på visse industriområder. Likeledes ble medlemsstatene anbefalt å ta hensyn til den internasjonale økonomiske stabilitet og utvikling når de fastla sin sysselsettingspolitikk.

Den britiske representant i Økonomikomiteén fremholdt at det sovjetrussiske utkastet var uantakelig for den britiske delegasjon. Hovedinnvendingen mot utkastet var at en rådgivende internasjonal ikke-statlig konferanse neppe ville føre til noe. Alle brukbare opplysninger om situasjonen på arbeidsmarkedet i de enkelte land ble samlet og offentliggjort av regjeringene. Videre bød ILO både fagforeninger, arbeidsgivere og regjeringer de beste muligheter til å studere sysselsettingsspørsmålet på internasjonalt grunnlag. En internasjonal konferanse etter det sovjetrussiske forslaget ville samle flere tusen delegerte og neppe føre til praktiske resultater.

De fleste ikke-kommunistiske land avviste under debatten det sovjetiske resolusjonsutkast, selv om en rekke delegasjoner hevdet at det inneholdt enkelte antakelige avsnitt.

Imidlertid ble det fremlagt to endringsforslag, det første av Pakistan og det andre av Argentina, Egypt og Jugoslavia. Endringsforslagene inneholdt først og fremst tilleggsparagrafer vedrørende den økonomiske situasjon i de underutviklede land. I denne forbindelse understreket den jugoslaviske representant at sysselsettingsproblemet hadde nådd slike dimensjoner at det var nødvendig å fore-

ta seg noe på det internasjonale plan, og at opprettholdelsen av full sysselsetting var nøye knyttet til utviklingen av de underutviklede land.

Den norske representant i komiteén, ambassadør Skaug, nevnte i et kort innlegg at full sysselsetting var nådd i Norge vesentlig gjennom en bevisst politikk fra det offentliges side, og at hans delegasjon var interessert i problemet på et internasjonalt plan, fordi det norske sysselsettingsnivå var avhengig av sysselsettingen i andre land. Det var innlysende at spørsmålet om å opprettholde høy sysselsetting stilte seg forskjellig i de industrialiserte land og i de underutviklede land. Den norske regjering forsto de særlige problemene de underutviklede land sto overfor, som følge av sine erfaringer fra arbeidet med å hjelpe opp de underutviklede områder i Norge.

Ambassadør Skaug fremholdt videre at den norske delegasjon, da den stilte seg som medforslagsstiller til det felles resolusjonsutkastet, ikke hadde tenkt seg at utkastet skulle ta for seg sysselsettingsproblemet i sin helhet. Andre sider av spørsmålet måtte diskuteres senere, og passende forslag ville utvilsomt bli fremlagt. Hensikten med utkastet var å vise til problemene i de industrialiserte land og understreke deres ansvar i saken. Deres evne til å opprettholde høy sysselsetting var av betydning for alle land, og resultatet av synkende virksomhet i deres industrisektorer ville snart bli følt av de underutviklede land. Ambassadør Skaug mente at det på bakgrunn av resolusjonsutkastets karakter kunne være tilrådelig å se på endringsforslagene i samband med andre sider av sysselsettingsproblemen.

I en arbeidsgruppe som ble nedsatt, og senere også i Økonomikomiteén, ble det gjort forsøk på å samarbeide de foreliggende resolusjonsutkast og endringsforslag. Det lyktes å komme frem til et forslag som ble fremlagt av 12 land, nemlig Argentina, Belgia, Cuba, Ecuador, Egypt, De Forente Stater, Frankrike, Jugoslavia, Norge, Pakistan, Storbritannia og Venezuela. Derimot viste det seg ikke mulig å samarbeide det sovjetiske forslaget med de øvrige forslag. Under avstemningen i Økonomikomiteén ble dette forkastet med 14 stemmer mot 2 (Sovjet-Samveldet og Tsjekkoslovakia). To land avholdt seg fra å stemme. Resolusjonsforslaget fra de 12 land ble deretter vedtatt med 16 stemmer mot 0, mens Sovjet-Samveldet og Tsjekkoslovakia avholdt seg fra å stemme. Resolusjonen bygget på det tidligere forslag fremsatt av Belgia, De Forente Stater, Norge og Storbritannia, men inneholdt dessuten en

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

rekke henvisninger til betydningen av å fremme den økonomiske utvikling i underutviklede land.

Da saken kom opp til behandling i Rådet, fremla den sovjetiske representant igjen et resolusjonsutkast som i alt vesentlig var det samme som det tidligere forslag. Det ble imidlertid forkastet med 13 stemmer mot 2 (Sovjet-Samveldet og Tsjekkoslovakia), mens 3 delegasjoner avholdt seg fra å stemme. Den norske delegasjon stemte mot forslaget.

Resolusjonsutkastet fra Økonomikomiteén ble deretter vedtatt av Rådet med 16 stemmer mot 0, idet Sovjet-Samveldet og Tsjekkoslovakia avholdt seg fra å stemme.

c. Fjernelse av hindringer for den internasjonale handel og midler til å fremme internasjonale økonomiske forbindelser.

Dette punkt på dagsordenen var av Sovjet-Samveldets delegasjon foreslått behandlet allerede under Rådets syttende samling (se St.meld. nr. 103 (1954), s. 2). Saken ble imidlertid utsatt til den attende samling.

Under behandlingen i Økonomikomiteén forelå to resolusjonsutkast, nemlig et fra den britiske og et fra den sovjetiske delegasjon.

Det britiske utkastet anmodet i sin operative del generalsekretæren om å ta inn i sin neste rapport om den økonomiske situasjon en analyse av de faktorer som hindrer utvidelsen av verdenshandelen. Det oppfordret regjeringene til å ta alle mulige skritt for å lette utvidelsen av en gjensidig fordelaktig handel. Videre inneholdt det en bestemmelse om at Rådet ville fortsette behandlingen av dette spørsmål under sin tyvende samling.

Det sovjetiske utkastet gikk meget lenger, idet det ble foreslått å sammenkalle en internasjonal konferanse av regjeringsekspertene både fra land som er medlemmer av De Forente Nasjoner og fra andre land, for å komme med anbefalinger vedrørende utviklingen av den internasjonale handel. Utkastet henviste i de innledende avsnitt til synkende sivil produksjon, økt arbeidsløshet, synkende levestandard og avsetningsvansker i visse land samt kunstige hindringer for handelen.

Det ble straks lagt frem flere endringsforslag til det britiske utkastet, i første rekke fra de underutviklede land, men stort sett samlet et betraktelig flertall søg om det britiske resolusjonsforslaget. Belgia og Frankrike la frem forslag om at generalsekretæren i sin utvidete spesialrapport skulle benytte seg av de studier som var utarbeidet av eksperter under de regionale økonomiske kommisjoner.

Den norske representant i komiteén, ambassadør Skaug, fremholdt at den norske regjering var særlig interessert i spørsmålet om å utvide verdenshandelen, fordi Norge var mer avhengig av internasjonal handel enn de fleste land. Norge hadde derfor deltatt i det arbeid som var gjort i OEEC og GATT for å frigjøre handelen landene imellom. I forbindelse med virksomheten i OEEC var det lykket å liberalisere over 75 % av landets import fra vesteuropeiske land. Dessuten var dollar-importen blitt betydelig friere, og en hadde oppnådd en meget tilfredsstillende utvidelse av handelen med Sovjet-Samveldet, som nå var større enn før krigen.

Den egentlige vanskelighet i øst-vest-handelen var ikke diskriminering og strategisk kontroll, men først og fremst at de østeuropeiske land ikke kunne gi motytelser for den import de ønsket. De østeuropeiske land tilbød også varer som Norge ikke alltid kunne ta imot, fordi markedet var fritt og forbrukerne ikke kunne pålegges å kjøpe bestemte varer. De østeuropeiske eksportører måtte derfor være forberedt på å konkurrere med andre land med hensyn til pris og kvalitet for å øke salget på de frie markeder.

Ambassadør Skaug uttalte videre at den norske regjering var meget interessert i å få bort de hindringer for internasjonal handel som stadig fantes. Prinsipielt var den ikke imot en internasjonal konferanse, men det ville ikke desto mindre være uklokt å sammenkalle en slik konferanse uten at man kunne være sikker på at den ville komme til positive resultater. Internasjonale konferanser var kostbare og langvarige, og erfaringene hadde vist at de ikke ga noe godt resultat uten inngående forberedelser. Den norske delegasjon ville derfor støtte det britiske resolusjonsutkast, fordi det foreslo en detaljert analyse av problemet før Rådet tok en avgjørelse med hensyn til hvilke tiltak en burde treffe.

Ambassadør Skaug henviste i denne forbindelse til at De Forente Nasjoner i GATT allerede har et organ til å behandle hindringer for den internasjonale handel. Da GATT-avtalen skulle revideres i løpet av året, ville det være klokt å avvente resultatet av revisjonsforhandlingene før en tok noen ytterligere beslutning.

Den sovjetiske representant fremholdt betydningen av å gjenopprette normale handelsforbindelser mellom alle land. Hans regjering var av den oppfatning at handelen kunne økes betraktelig, dersom alle hindringer ble fjernet, og at en internasjonal ekspertkonferanse burde ta for seg alle problemer vedrørende verdenshandelen og komme med anbefalinger

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

til løsning av disse. Han pekte på at en tilsvarende eksportkonferanse under ECE hadde vært av stor betydning for utviklingen av øst-vest-handelen.

En rekke lands representanter pekte på at det sovjetiske resolusjonsutkastet ikke inneholdt noen henvisning til den betydelige øking av den internasjonale handel som hadde funnet sted i de senere år. De understreket videre at en konferanse som foreslått av den sovjetiske delegasjon ikke ville ha noen utsikt til å føre til noe resultat med mindre den ble meget omhyggelig forberedt. Når det gjaldt øst-vest-handelen, fremholdt flere representanter at hensynet til nasjonal sikkerhet måtte ha prioritet for øyeblikkelige økonomiske fordeler, og at det faktisk at de østeuropeiske land hadde lagt hovedvekten på utviklingen av sin industri, hadde redusert disse lands muligheter for å eksportere landbruksprodukter og dermed bidratt til å begrense samhandelen.

I et senere innlegg gjennomgikk den sovjetiske representant de øvrige delegasjoners innlegg og dro den slutning at det prinsipielt ikke var motstand mot det sovjetiske forslaget om å innkalle en internasjonal konferanse for å drøfte problemene angående verdenshandelen. Han var enig i at det var nødvendig med en omhyggelig forberedelse av en slik konferanse.

Ambassadør Skaug gjorde oppmerksom på at han ikke kunne godta den sovjetiske representants fortolkning av hans innlegg. Det var riktig at hans delegasjon prinsipielt ikke var imot en internasjonal konferanse. Han minnet imidlertid om at han i sitt innlegg hadde sagt at problemet først burde analyseres i sin helhet av sekretariatet før Rådet tok noen bestemmelse om en eventuell konferanse. En rekke andre delegasjoner protesterte også mot den sovjetrussiske representants utlegging av deres innlegg.

Det britiske resolusjonsutkastet ble med enkelte endringer vedtatt i Økonomikomiteén med 16 stemmer, idet Sovjet-Samveldet og Tsjekkoslovakia avholdt seg fra å stemme. Det ble deretter stemt over det sovjetiske resolusjonsutkastet, paragraf for paragraf. Begge de operative paragrafer ble forkastet, og resolusjonsutkastet ble derfor i sin helhet ansett for avvist. Den norske delegasjon avholdt seg fra å stemme ved samtlige voteringer over det sovjetiske forslag.

Under behandlingen av saken i Rådet gjorde den britiske representant oppmerksom på at enkelte delegasjoner var av den oppfatning at det resolusjonsutkastet som var vedtatt av Økonomikomiteén, ikke var tilstrekkelig positivt. Han foreslo derfor en tilføy-

else som gikk ut på at Rådet på sin tyvende samling skulle studere alle sider av spørsmålet om øking av den internasjonale handel, og ta i betraktning alle metoder til å oppnå de ønskede resultater.

Den sovjetiske delegasjonsformann meddelte at hans delegasjon, til tross for at den foretrakk sitt eget resolusjonsutkast, var rede til å overveie det foreliggende utkast med den endring den britiske delegasjon hadde foreslått. Han ba imidlertid om en forsikring fra den britiske representant og fra formannen i Økonomikomiteén om at den nye formulering ville gjøre det mulig for Rådet å drøfte og eventuelt også sammenkalle en verdenskonferanse av regjeringsekspertes.

Denne forsikringen ble gitt fra begge hold. Etter at ytterligere enkelte mindre betydningsfulle endringer var foretatt, ble resolusjonsutkastet vedtatt enstemmig med fullt stemmetall av Rådet.

2. Økonomisk utvikling av underutviklede land.

Dette punktet på dagsordenen omfattet flere underpunkter. Det viktigste av disse var spørsmålet om finansieringen av den økonomiske utvikling i de underutviklede land. Her forelå for det første en oversikt utarbeidet av generalsekretæren om medlemslandenes kommentarer til innstillingen fra en nimanngkomité om opprettelse av et særskilt fond — SUNFED — for fremme av den økonomiske utvikling i disse land, samt en utredning fra generalsekretæren om forholdet mellom SUNFED og den Internasjonale Bank, det Internasjonale Valutafond og Rådet for teknisk bistand.

De Forente Nasjoners åttende Generalforsamling hadde gitt ECOSOC's daværende formann, Raymond Scheyven, i oppdrag å utarbeide en rapport om mulighetene for å opprette et slikt fond. Denne rapporten ble fremlagt for Rådet sammen med en redegjørelse for M. Scheyvens eget syn på stillingen.

Under spørsmålet om finansiering av den økonomiske utvikling ble som et eget punkt behandlet en rapport fra den Internasjonale Bank om opprettelsen av et internasjonalt finansieringsinstitutt til støtte for de underutviklede land.

De to øvrige saker som ble behandlet i forbindelse med den økonomiske utvikling av underutviklede land, var spørsmålet om integrert økonomisk utvikling og metoder for å øke produktiviteten i verden.

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

a. Opprettelse av SUNFED.

Debatten i Rådet ble åpnet av Scheyven, som slo fast at det bare var kommet svar fra 36 regjeringer. Disse svar kunne ordnes i tre grupper, hvorav den første omfattet svarene fra forskjellige underutviklede land, som alle gikk i positiv retning. Han nevnte i denne forbindelse India, Jugoslavia, Chile og Honduras.

Den annen gruppe omfattet svarene fra en rekke industrialiserte land. Disse forutsatte nedrustning som vilkår for bidrag til fondet eller inntok på annen måte en negativ holdning. I denne gruppen falt svarene fra Canada, De Forente Stater, New Zealand, Storbritannia, Sveits, Sverige og Vest-Tyskland.

Den tredje gruppe omfattet svar fra industrialiserte land som mente at det ikke ville være ansvarlig å vente på planmessig nedrustning før opprettelsen av SUNFED. I første rekke nevnte Scheyven her svarene fra Danmark, Italia, Nederland og Norge.

Scheyven nevnte videre at en rekke land hadde forutsatt at SUNFED bare skulle opprettes dersom det fikk tilslutning fra et tilstrekkelig antall stater, deriblant de ledende industriland og i første rekke De Forente Stater. Han fant dette standpunkt klokt, og han var personlig imot å etablere fondet før det hadde tilstrekkelig finansielle ressurser. Scheyven fremhevet forøvrig at det var nødvendig snarest mulig å treffe tiltak til økonomisk utvikling av de underutviklede land, og han gikk nærmere inn på hvilken betydning SUNFED ville kunne få i denne forbindelse.

Den jugoslaviske representant gikk sterkt inn for at SUNFED-planen skulle realiseres snarest mulig. Han fremholdt at det allerede var foretatt en viss nedskjæring av rustningsutgiftene og mente at Rådet allerede nå burde anbefale Generalforsamlingen å oppfordre medlemsstatene til å gi tilskudd til fondet. Den jugoslaviske delegasjon la frem utkast til vedtak i samsvar med disse synspunkter.

Representanten for Belgia fremholdt at også Belgias stilling til SUNFED var positiv. Belgias tilskudd til fondet måtte dog bli å fastsette under hensyn til Belgias rustningsutgifter og til at Belgia i første rekke så det som sin plikt å foreta investeringer i Belgisk Kongo og Ruanda Urundi. Representanten for Cuba understreket blant annet at en startkapital på 250 millioner dollar for SUNFED på langt nær ville være tilstrekkelig. Det var av den største betydning at en søkte nærmere å klarlegge hvilke summer som virkelig trengtes.

Representanten for Pakistan hevdet at SUNFED burde etableres snarest mulig, men

det ville ikke kunne skje uten at stormaktene ytet finansiell støtte. Han hadde vanskelig for å forstå den stilling som De Forente Stater hadde inntatt. I betraktning av de store beløp som dette land hvert år ytet i støtte rundt om i verden, måtte det beløp som det her var spørsmål om, betraktes som helt ubetydelig. Da det syntes å være vanskelig å reise minimumskapitalen, 250 millioner dollar, antydet han at fondet muligens burde innskrenke seg til å gi billige langsiktige lån. Det kunne også være grunn til å begrense SUNFED's virksomhet til bestemte grupper av tiltak. Den pakistanske delegasjon fremla et resolusjonsutkast i samsvar med disse synspunkter, hvor det blant annet ble anbefalt at Generalforsamlingen skulle ta effektive skritt for å opprette fondet.

Representanten for De Forente Stater fremholdt at den oppgave som var stillet fondet var så omfattende at det ville kreves uhyre ressurser for å gjennomføre den. Det ville bare føre til skuffelser om en satte fondet ut i livet uten å ha tilstrekkelige midler. Det måtte også anses ytterst tvilsomt om en under de foreliggende forhold kunne få sammen den beskjedne startkapital på 250 millioner dollar. De Forente Stater hadde gått med på overordentlig omfattende støttetiltak til en rekke land, blant annet også til flere underutviklede land. Han gikk ut fra at det amerikanske folk for tiden ikke ville være tilbøyelig til å påta seg nye vidtgående forpliktelser, for så vidt de ikke var absolutt nødvendige av hensyn til den nasjonale sikkerhet. De Forente Stater holdt fast ved sin prinsipielle tilslutning til SUNFED, men forutsetningen var at det ble gjennomført en verdensomfattende nedrustning.

Representanten for Storbritannia viste til de veldige forsvarsutgifter som landet hadde. Ved siden av det hadde Storbritannia også påtatt seg vidtgående forpliktelser for fremme av den økonomiske utvikling av underutviklede land som var knyttet til Samveldet. Til tross for at Storbritannia prinsipielt kunne gi sin sterke tilslutning til SUNFED, fant en det for tiden vanskelig å gi direkte økonomisk støtte til fondet. Det ville kunne virke uheldig å presse fondet gjennom før det var sikret tilstrekkelige midler.

På grunn av den sterke motsetning som var kommet frem under plenardebatten mellom representanter for de underviklede land på den ene side og De Forente Stater og Storbritannia på den annen side, fant den norske delegasjon det ikke formålstjenlig å delta i debatten i plenum. Derimot la delegasjonen ved avslutningen av denne debatten frem et nøytralt resolusjonsutkast, som på forhånd

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

hadde vært drøftet med representanter for den britiske og den indiske delegasjon samt med Scheyven. I dette utkastet ble det foreslått at Rådet skulle uttrykke sin tilfredshet med rapportørens arbeid samt anbefale til Generalforsamlingen at hans mandat måtte bli forlenget og at hans rapport måtte bli behandlet på Rådets tyvende samling.

Etter en del diskusjon i Økonomikomiteén ble det besluttet at saken skulle sendes en arbeidsgruppe med representanter for de delegasjoner som hadde fremsatt utkast til vedtak. Ved siden av utkastene fra Jugoslavia, Pakistan og Norge var det også kommet et fellesutkast fra Argentina, Ecuador og Venezuela.

Arbeidsutvalget, som ble ledet av representanten for den jugoslaviske delegasjon, nådde omsider frem til enighet om et felles utkast som ble fremsatt av Argentina, Ecuador, Egypt, India, Jugoslavia, Norge, Pakistan og Venezuela. Fra norsk side deltok prisdirektør Thagaard i drøftelsene. Det lyktes å holde utenfor utkastet enhver henvisning til nedskjæring av forsvarsutgifter som vilkår for å etablere fondet. Det ble heller ikke gitt uttrykk for kritikk mot land som hittil ikke hadde gitt positiv tilslutning. Representanter for den amerikanske, den britiske og den franske delegasjon deltok i arbeidsgruppens møter og lovet å støtte forslaget.

Fellesforslaget fra de 8 delegasjoner fikk alminnelig tilslutning i Økonomikomiteén og ble vedtatt med 16 stemmer. Representantene for Sovjet-Samveldet og Tsjekkoslovakia avholdt seg fra å stemme under henvisning til at de ikke hadde fått tilstrekkelig tid til å studere forslaget. Under debatten gjorde prisdirektør Thagaard kort rede for det norske standpunkt.

Rådet vedtok deretter enstemmig og med fullt stemmetall Økonomikomiteéns innstilling. Det ble i resolusjonen bl. a. konstatert at det var en stigende moralsk og materiell tilslutning til forslaget om opprettelse av SUNFED, og at det er nødvendig å sikre en hurtigere utvikling i de økonomisk underutviklede land. Rådet uttrykte videre sin tilfredshet med Scheyvens interimrapport og anbefalte at Geneforsamlingen henstiller inntrengende til medlemslandene å ta opp til ny overveielse sin stilling til SUNFED i lys av endringene i den internasjonale situasjon og andre relevante forhold. Rådet anbefalte endelig til Generalforsamlingen å forlenge Scheyvens mandat til å fortsette sine drøftelser med regjeringene.

b. Opprettelse av et internasjonalt finansieringsinstitutt.

Under De Forente Nasjoners attende Generalforsamling ble det behandlet en rapport fra den Internasjonale Bank for Gjenreisning og Utbygging om opprettelse av et internasjonalt finansieringsinstitutt i tillegg til det foreslåtte SUNFED. Dette instituttet skulle ha til oppgave å formidle private investeringer i andre land enten som lån eller som direkte innskudd i ervervsmessige foretak. I motsetning til SUNFED var det forutsetningen at instituttet skulle yte lån eller kapitalinnskudd på fullt forretningsmessig grunnlag. Den nødvendige kapital var anslått til 400 millioner dollar, hvorav imidlertid bare en tredjedel var forutsatt innbetalt straks. Generalforsamlingen anmodet banken om å utarbeide en ny rapport om saken på bakgrunn av de uttalelser som forelå fra regjeringene og forskjellige ikke-statlige organisasjoner.

I sin nye rapport som ble fremlagt for Rådet, fremholdt banken at opprettelsen av et finansieringsinstitutt som foreslått utvilsomt ville fylle et hull i det nåværende system for økonomisk utvikling. Det ble imidlertid samtidig understreket at de land som i første rekke måtte komme på tale når det gjaldt å yte tilskudd av kapital til instituttet for tiden ikke var i stand til å gi noe bestemt tilsagn.

Under debatten i Rådet om den økonomiske utvikling av underutviklede land kom bare enkelte talere inn på dette spørsmålet. Representanten for China fremholdt at det måtte anses å være større muligheter for å gjennomføre finansieringsinstituttet enn SUNFED, og at en derfor burde legge hovedvekten på dette. Representanten for den britiske delegasjon var derimot sterkt i tvil om det ville være hensiktsmessig å etablere et institutt som foreslått.

I Økonomikomiteén ble saken etter en kort debatt henvist til et arbeidsutvalg. Representanter for Australia, Cuba, India, Norge og Pakistan ble her enige om et fellesforslag som i alt vesentlig var utformet etter samme linjer som forslaget vedrørende SUNFED. Det inneholdt en anbefaling til de medlemsland som er i stand til å yte kapitaltilskudd til et internasjonalt finansieringsinstitutt fremdeles å ha problemet for øye. Videre ble det henstillet til banken å fortsette sine drøftelser med medlemslandene om saken og å rapportere til Rådet på et senere tidspunkt. Dette forslaget ble vedtatt i Økonomikomiteén med 15 stemmer. Representantene for Sovjet-Samveldet og for Tsjekkoslovakia avholdt seg fra å stemme med den begrunnelse

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

at de ikke hadde fått tid nok til å studere forslaget.

Komiteéns innstilling ble tiltrådt av Rådet med 14 stemmer. Den sovjetrussiske representant avholdt seg fra å stemme, mens 3 representanter var fraværende. Den belgiske representant, som hadde vært fraværende, opplyste senere at han hadde villet stemme for forslaget, og den tsjekkoslovakiske representant, som likeledes hadde vært fraværende, opplyste at han ville ha avholdt seg fra å stemme.

c. Integrert økonomisk utvikling.

Under Rådets femtende samling ble generalsekretæren anmodet om å fremlegge en rapport om metoder til å fremme utarbeidelsen av industrialiseringsprogrammet i de underutviklede land og om den rolle de land som har en høyt utviklet industri kan spille i gjennomføringen av slike programmer.

Til Rådets attende samling forelå bare en midlertidig kortfattet rapport fra generalsekretæren om dette emnet. Generalsekretæren meddelte at spørsmålet ville bli gjort til gjenstand for videre studier, og at den endelige rapport ville bli lagt frem på Rådets nittende samling. Rådet vedtok deretter å utsette behandlingen.

d. Metoder for å øke produktiviteten i verden.

Under Rådets fjortende samling ble generalsekretæren anmodet om å fortsette undersøkelsene angående de problemer som reiser seg når det gjelder å øke produktiviteten i de underutviklede land. Til behandling forelå en rapport fra generalsekretæren som særlig tok sikte på produktiviteten i industrien. Også her dreiet det seg om en foreløpig rapport.

I betraktning av at rapporten behandlet problemer som hang nøye sammen med den integrerte økonomiske utvikling og industrialiseringen, vedtok Rådet å utsette behandlingen også av dette punktet til nittende samling.

3. Internasjonalt samarbeid om utnyttelsen av vannressursene.

Det forelå her til behandling en rapport fra generalsekretæren, hvor det var understreket at det stadig økte behov for vann, særlig til irrigasjonsanlegg og industrielle formål, nødvendiggjør et samarbeid om utnyttelsen av vannressursene, både på det nasjonale, regionale og internasjonale plan. Det

var bl. a. antydnet at regjeringene burde opprette særlige organer for å sikre en effektiv utnyttelse.

En rekke representanter understreket i Rådet verdien av generalsekretærens rapport. Australia og De Forente Stater la frem et felles resolusjonsutkast, som bl. a. gikk ut på å henlede regjeringenes oppmerksomhet på de problemer som er behandlet i rapporten og å henstille til regjeringene å sette i verk passende tiltak i samsvar med anbefalingene. Resolusjonsutkastet inneholdt også en anmodning til generalsekretæren om å drøfte saken med de interesserte regionale økonomiske kommisjoner, særorganisasjonene samt private tekniske og vitenskapelige institusjoner med sikte på å bedre det internasjonale samarbeid på dette område.

Den franske delegasjon la frem et endringsforslag hvor det ble foreslått å anmode generalsekretæren, de regionale økonomiske kommisjoner og de øvrige særorganisasjoner om å gjennomføre praktiske tiltak, som besøk av eksperter og sammenkalling av tekniske konferanser, for å styrke det internasjonale samarbeid om utnyttelsen av vannressursene.

Fra argentinsk side ble foreslått at Rådet for teknisk bistand og Komiteén for teknisk bistand skulle anmodes om å ta særlig hensyn til søknader om teknisk bistand for å utnytte vannressursene.

Etter en del underhåndsdrøftinger vedtok Rådet enstemmig en resolusjon som inneholdt de vesentlige punkter i samtlige fremlagte utkast. Fra norsk side avga sekretær Christensen en erklæring hvor det ble understreket at det i Norge allerede er etablert et organ som behandler de problemer som er nevnt i rapporten, og at anbefalingen om å opprette særlige organer for å sikre utnyttelsen av vannressursene derfor ikke var aktuell for de norske myndigheter. Det ble likeledes fremholdt at de norske myndigheter utvilsomt ville se med velvilje på anmodningen fra andre land om teknisk hjelp på dette område, men at det som følge av mangel på kvalifiserte fagfolk var vanskelig å løse de oppgaver Norge selv sto overfor.

4. Årsrapport fra den Økonomiske Kommisjon for Europa (ECE).

Eksekutivsekretæren for ECE, Gunnar Myrdal, introduserte kommisjonens rapport som dekket tidsrommet 19. mars 1953 til 25. mars 1954. Han uttalte at det i dette tidsrommet var gjort betydelige fremskritt når det gjelder handelen mellom de østeuropeiske og de vesteuropeiske land. De østeuropeiske land deltok nå atskillig mer aktivt

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

i kommisjonens arbeid, og nesten alle hadde faste representanter i Genève.

Eksekutivsekretæren hevdet videre at de forhandlinger som hadde vært ført innen ECE i april 1953 og april 1954 hadde vært meget nyttige og hadde brakt resultater. Det ville imidlertid være urealistisk å vente oppsiktsvekkende resultater på kort sikt. Han nevnte i denne forbindelse bl. a. de vansker som oppstår som følge av den politiske spenning og det forhold at en øking av øst-vest-handelen i mange tilfelle måtte medføre visse endringer i produksjonsstrukturen. Det var imidlertid håp om at gjenopptakelsen av arbeidet i kommisjonens handelskomité ville kunne bringe ytterligere resultater.

Eksekutivsekretæren behandlet deretter spørsmålet om interregional handel og hevdet i denne forbindelse at det ikke var noen grunn til å frykte at en videre utvikling av denne handelen ville redusere mulighetene for å øke verdenshandelen i sin alminnelighet. ECE hadde således foreslått at det burde holdes ekspertkonferanser innen rammen av De Forente Nasjoner mellom på den ene side medlemsstatene i ECE og medlemsstatene i den Økonomiske Kommissjon for Asia og det Fjerne Østen og den Økonomiske Kommissjon for Latin-Amerika.

Eksekutivsekretæren kom endelig inn på det arbeid som var utført av ECE's tekniske komitéer. Han fremholdt at de resultater som var oppnådd, særlig når det gjaldt transportproblemene, ikke minst skyldtes at det hadde lyktes å unngå politiske diskusjoner.

Samtlige delegasjoner hadde forholdsvis korte innlegg i den påfølgende debatt. De uttalte seg alle rosende om kommisjonens virksomhet. Ambassadør Engens innlegg i debatten er gjengitt i vedlegg 3.

Det ble på den annen side også fremholdt at det måtte sørges for tilstrekkelig koordinering av komitéens arbeid og at virksomheten vesentlig konsentrertes om problemer av praktisk betydning. Likeledes ble det understreket at de regionale kommisjoner sto ansvarlig overfor det Økonomiske og Sosiale Råd for sin virksomhet, og deres sekretariater sto under De Forente Nasjoners generalsekretær. Den amerikanske representant nevnte at det var et godt tegn at ECE's virksomhet ble fulgt med stigende interesse av De Forente Staters industriedere. Han ville i denne forbindelse nevne Kullkomiteens klassifiseringsarbeid samt arbeidet i Transportkomiteen, Elektrisitetskomiteen og i Tømmerkomiteen.

Delegasjonene fra de underutviklede land hevdet at ECE's virksomhet i første rekke kom de industrialiserte land i Europa til gode. Man måtte ikke glemme at en rekke

økonomisk underutviklede land også var medlemmer av kommisjonen og hadde krav på en vesentlig del av kommisjonens arbeidskraft, så meget mer som dette svarte til en av De Forente Nasjoners viktigste programposter.

Også de østeuropeiske lands delegasjoner uttrykte sin tilfredshet med ECE's virksomhet. De mente imidlertid at kommisjonen burde konsentrere seg ytterligere om arbeidet med å fremme øst-vest-handelen. Likeledes hevdet de at Arbeidskraftskomiteen burde sammenkalles igjen for å ta seg av sysselsettingsproblemene.

Rådet tok deretter enstemmig rapporten fra den Økonomiske Kommissjon for Europa til underretning.

*

I forbindelse med rapporten behandlet Rådet et resolusjonsutkast fra den sovjetiske delegasjon om fullt medlemskap i ECE for Albania, Bulgaria, Romania og Ungarn. Den sovjetiske delegasjonsformann fremholdt at fem land på Rådets syttende samling var blitt gitt anledning til å få fullt medlemskap i ECE, mens Rådet samtidig hadde avvist søknader fra de fire nevnte land. Hans delegasjon hadde ikke noe imot at de fem land var blitt gitt denne mulighet, men han fant utelukkelsen av Albania, Bulgaria, Romania og Ungarn uforståelig.

Under behandlingen i Rådet ble et britisk utsettelsesforslag vedtatt med 10 stemmer mot 4, idet 4 delegasjoner avholdt seg fra å stemme. Norge stemte for forslaget. De som stemte mot var Sovjet-Samveldet, Tsjekkoslovakia, India og Argentina. Disse delegasjoner hevdet at de uavhengig av politiske betraktninger ville bygge på universalitetsprinsippet, og at de ikke kunne innse at spørsmålet om medlemskap på grunn av prosedyrespørsmål ikke kunne avgjøres under inneværende sesjon.

Fra norsk side avga sekretær Christiansen en erklæring hvor det ble fremholdt at den norske delegasjon fremdeles var av den oppfatning at kommisjonens virksomhet ville bli fremmet og at særlig mulighetene for å øke øst-vest-handelen ville bli større hvis alle europeiske land som ønsket det fikk fullt medlemskap. Da imidlertid spørsmålet om en endring av kommisjonens sammensetning ikke var satt på dagsordenen, og da det derfor tydelig ville være vanskelig for enkelte delegasjoner å uttale seg i saken, hadde delegasjonen funnet å måtte stemme mot en behandling på inneværende samling.

Under behandlingen av ECE's rapport måtte Rådet videre ta stilling til resolusjon nr. 5, vedtatt på ECE's niende samling. Det var i

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

denne resolusjonen foreslått organisert internasjonale ekspertkonferanser om verdenshandelen, med representanter for de land som deltar i arbeidet i de regionale økonomiske kommisjoner.

På dette punkt ble fremlagt to resolusjonsutkast, nemlig et fra den britiske og et fra den tsjekkosllovakiske delegasjon. Det britiske resolusjonsutkast foreslo å utsette behandlingen av forslaget om en internasjonal ekspertkonferanse inntil generalsekretærens neste økonomiske rapport forelå. Det tsjekkosllovakiske utkast påla De Forente Nasjoners generalsekretær å ta de nødvendige skritt, i samråd med eksekutivsekretærene i de regionale økonomiske kommisjoner, for å sammenkalle en interregional ekspertkonferanse innen De Forente Nasjoners ramme mellom på den ene side land som deltar i den Økonomiske Kommisjon for Europa og på den annen side land som deltar i den Økonomiske Kommisjon for Asia og det Fjerne Østen og den Økonomiske Kommisjon for Latin-Amerika.

Den franske delegasjon la frem et endringsforslag til det britiske utkast der bl. a. den Økonomiske Kommisjon for Asia og det Fjerne Østen og den Økonomiske Kommisjon for Latin-Amerika ble anmodet om å ta opp saken på kommende samling og meddele Rådet deres standpunkt. Etter en rekke underhåndsdiskussjoner hvor særlig den belgiske, den franske, den tsjekkosllovakiske og den britiske delegasjon deltok, ble det utarbeidet et kompromissforslag som ble forelagt for Rådet og vedtatt enstemmig.

Resolusjonen gikk ut på å pålegge generalsekretæren å utarbeide en rapport om de praktiske muligheter for å sette i verk forslaget fra ECE om en ekspertkonferanse. Videre ble generalsekretæren anmodet om å sende denne rapporten til de tre regionale økonomiske kommisjoner, slik at de kan ta stilling til den. Endelig vedtok Rådet å gjenoppta behandlingen av spørsmålet på dets tyvende samling på grunnlag av det materiale som da måtte foreligge.

Den australske delegasjon uttalte at den hadde stemt for resolusjonsutkastet under den forutsetning at den australske regjering ikke på noen måte skulle føle seg bundet med hensyn til den stilling regjeringen måtte ta til spørsmålet senere. Den amerikanske delegasjon stemte for resolusjonsutkastet, men reserverte sin holdning i sin alminnelighet til spørsmålet om konsultasjoner mellom De Forente Nasjoners regionale organisasjoner.

Endelig meddelte den sovjetiske delegasjonsformann at det var hans delegasjons oppfatning at den Kinesiske Folkerepublikk

burde delta i en eventuell ekspertkonferanse, idet det var umulig å nå positive resultater uten en slik deltakelse.

5. Transport og samferdsel.

a. Tiltak for å motarbeide oljeforurensning av sjøvann.

Under Rådets femtende samling ble det vedtatt å anmode generalsekretæren om å kalle sammen en ekspertkonferanse for å studere tiltak mot forurensning av sjøvann. Da Storbritannia imidlertid allerede hadde tatt initiativet til å sammenkalle en slik konferanse i London, ble det på Rådets syttende samling besluttet å utsette saken inntil resultatet av konferansen i London forelå.

Til den attende samling forelå en rapport fra generalsekretæren. Det ble i rapporten opplyst at konferansen i London hadde vedtatt en konvensjon og en rekke resolusjoner, hvorav én anmodet De Forente Nasjoner om å innsamle og sende ut opplysninger om oljeforurensning av sjøvann.

Rådet vedtok enstemmig etter en kort diskusjon en resolusjon hvor det blir slått fast at det ikke lenger anses nødvendig å sammenkalle en ekspertkonferanse, og som henstiller til generalsekretæren å etterkomme anmodningen om å innsamle og spre tekniske opplysninger om forurensning av sjøvann. Det forutsettes videre i resolusjonen at generalsekretæren skal holde Kommisjonen for Transport og Samferdsel underrettet om utviklingen på dette område, så lenge den Internasjonale Rådgivende Skipsfartsorganisasjonen (IMCO) ennå ikke er opprettet.

Det opprinnelige resolusjonsutkast som ble fremlagt fra britisk, fransk og amerikansk side, benyttet uttrykket «i påvente av» opprettelsen av IMCO. Den pakistanske delegasjon reiste imidlertid innvendinger mot denne formulering, under henvisning til at den kunne tolkes som en indirekte godkjennelse av IMCO. Fra norsk side støttet man det pakistanske standpunkt. Ambassadør Engen avga før avstemningen en erklæring som gikk ut på at det faktum at den norske delegasjon ville stemme for resolusjonsutkastet ikke måtte tolkes som noen forpliktelse for den norske regjering når det gjaldt etableringen av IMCO.

b. Rapport fra generalsekretæren om De Forente Nasjoners konferanse angående tollformaliteter for midlertidig innførsel av private kjøretøyer og for turister.

Denne konferanse fant sted ved De Forente Nasjoners hovedkvarter i tiden fra 11.

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

mai til 4. juni 1954. Det ble her utarbeidet to konvensjoner, nemlig en konvensjon om tolllettelse for turister som behandlet tollfri innførsel av personlige effekter, og en konvensjon om midlertidig innførsel av private kjøretøyer.

Rådet vedtok med 16 stemmer mot 0, mens Tsjekkoslovakia og Sovjet-Samveldet avholdt seg fra å stemme, en resolusjon hvor det ble uttrykt tilfredsstillende med de resultater som var oppnådd på konferansen og videre uttrykt håp om at de konvensjoner som var utarbeidet, måtte tre i kraft i nær fremtid.

6. Rapporten fra den Statistiske Kommissjon.

Den rapport som var fremlagt, inneholdt resultatene av kommisjonens attende samling og redegjorde for arbeidet på de forskjellige felter, som utenrikshandelen, prisindekser, befolkningsstatistikk og levestandardstatistikk.

Den argentinske delegasjon roste den Statistiske kommissjon for dens resultater når det gjelder å fremme en ensartet handelsstatistikk. Det ble imidlertid kritisert at kommisjonen i sin rapport hadde nevnt at ingen enkelt tallserie kunne brukes til å vise forskjellen i levestandarden mellom de forskjellige land. Dette syn ble senere støttet av den indiske representant. Begge delegasjoner understreket nytten av å ha en indeks som tillot internasjonale sammenlikninger. Den franske representant fremhevet særlig nytten av kommisjonens arbeid for å fremme beregningen av prisindekser.

Etter forslag fra formannen besluttet Rådet enstemmig å ta rapporten fra den Statistiske Kommissjon til underretning.

7. Teknisk bistand.

a. Det ordinære program for teknisk bistand.

Teknisk bistand under det ordinære program finansieres fra De Forente Nasjoners vanlige budsjett. Det forelå en rapport om virksomheten i 1953, utarbeidet av De Forente Nasjoners administrasjon for teknisk bistand (UNTAA). Etter en kort debatt tok Rådet etter forslag fra den belgiske delegasjon rapporten til underretning.

Under behandlingen av det utvidete tekniske hjelpeprogrammet i Komitéen for teknisk bistand (TAC) ble det fra amerikansk side kritisert at UNTAA's rapport var så begrenset i sitt omfang. Det ble fremholdt at det ville ha vært rimelig at UNTAA hadde fremlagt en rapport som dekket dens virk-

somhet ikke bare innen det ordinære, men også innen det utvidete hjelpeprogrammet.

De øvrige delegasjoner som uttalte seg om spørsmålet, var imot en utvidelse av rapportvirksomheten på dette felt. Den amerikanske delegasjon lot deretter saken falle.

b. Det utvidete program for teknisk bistand.

Dette punkt på dagsordenen dekket en rekke forskjellige spørsmål i forbindelse med det utvidete tekniske hjelpeprogrammet. Saken ble behandlet i Komitéen for teknisk bistand og deretter i Rådet.

1. Arsrapporten fra Rådet for teknisk bistand (TAB).

Rapporten ga en oversikt over virksomheten innenfor det utvidete tekniske hjelpeprogram i 1953. Under behandlingen i Komitéen for teknisk bistand fikk Rådet for teknisk bistand stort sett anerkjennelse for den politikk som var ført. Det forekom imidlertid også en del kritikk, således fra Jugoslavia på grunn av reduksjonen av stipendier i 1953, og fra Pakistan fordi det ikke ble lagt mer vekt på å forsyne landene med utstyr samtidig som det gis teknisk opplæring. Det ble også gitt uttrykk for at programmet er spredt over et for stort virkeområde, og at det ville være ønskelig med en konsentrasjon av virksomheten på noen få hovedfelter. Videre ble det kritisert at administrasjonskostningene for hjelpeprogrammet fortsatt er for høye. Fra pakistansk side falt det også uttalelser som tydet på at det hersket tvil om nytten av programmet i dets nåværende form.

Den sovjetiske representant pekte på at Sovjet-Samveldet gir hjelp på bilateral basis til de folkedemokratiske land. Han opplyste dessuten at man fra sovjetisk side var villig til å bidra med ytterligere 4 millioner rubler i 1954 i tillegg til de 4 millioner som var gitt i 1953.

Eksekutivformannen i TAB, Mr. Owen, avsluttet debatten med å peke på at reduksjonen av stipendier i 1953 var en uunngåelig konsekvens av den nedskjæring man hadde måttet foreta i programmet i 1953, av finansielle grunner. Han nevnte også at spørsmålet om levering av utstyr som en del av hjelpen var en viktig sak, men det var utelukket å gå noe lengere på denne veg innenfor den finansielle ramme som programmet har. Han nevnte også at det stadig var TAB's sentrale oppgave å forsøke å holde administrasjonskostningene nede på det absolutte minimum.

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

Komiteén for teknisk bistand fremla for Rådet et forslag til resolusjon som gikk ut på å ta rapporten fra TAB til etterretning. Dette ble vedtatt enstemmig av Rådet.

II. Fordelingen av midlene under det utvidete program for teknisk bistand.

Et fransk forslag om en radikal omlegging av fordelingsystemet slik at anvendelsen av midlene i første rekke blir basert på mottakerlandenes egne programmer, var drøftet på tidligere møter i Komiteen for teknisk bistand. Komiteen hadde antydnet visse alternative fordelingsmuligheter, men besluttet å vente med å ta en endelig avgjørelse inntil den Administrative Koordinasjonskomité hadde drøftet spørsmålet.

Denne komiteén behandlet saken på sitt møte i mai 1954 og kom til den konklusjon at det ville være hensiktsmessig å foreta en omlegging av fordelingsystemet, slik at landenes egne programmer ble hovedbestemmende for bruken av midlene. Det ble på den annen side samtidig fastslått at særorganisasjonene fortsatt burde spille en sentral rolle ved utarbeidelsen av programmene, og det ble foreslått at tildelingen av midler til disse organisasjonene i forbindelse med det utvidete program for teknisk bistand bare skulle kunne variere med maksimum 15 % fra et år til et annet.

Situasjonen foran møtene i Komiteén for teknisk bistand var at særorganisasjonene stort sett hadde akseptert det nevnte forslaget som lå forholdsvis nær opp til det opprinnelige franske forslag. Den amerikanske delegasjon var likeledes gått inn for en ordning som i store trekk ville imøtekomme de franske ønskemål. Også flertallet av de underutviklede land var for en slik omlegging av tildelingssystemet.

Andre land var mer tvilende når det gjaldt en vesentlig svekkelse av særorganisasjonenes nåværende sentrale rolle i hjelpeprogrammet. De land som hadde gitt og fortsatt ga uttrykk for slike synspunkter var i første rekke Australia, Storbritannia og til en viss grad også Norge.

I TAC fremla Argentina, Cuba, De Forente Stater, Frankrike, Jugoslavia og Tyrkia et felles resolusjonsutkast som representerte en mellomting mellom det resultat som den Administrative Koordinasjonskomité var kommet frem til og det opprinnelige franske forslaget. Da man fra fransk side introduserte dette felles forslaget, pekte man på at det måtte betraktes som et kompromiss, som kanskje senere burde endres i noe mer radikal retning.

Det amerikanske synspunkt som kom til uttrykk i denne forbindelse, var at det tekniske hjelpeprogrammet i størst mulig utstrekning skulle baseres på landenes egne programmer, og samtidig nyttiggjøre seg den tekniske kunnskap og erfaring som de deltagende særorganisasjoner hadde på dette felt. Særorganisasjonene skulle fortsatt være det organ som satte programmet i verk. De skulle ikke lenger automatisk få sin prosentvise tildeling, men det skulle være forholdsregler som sikret dem mot plutselige store svingninger i tildelingene med tilsvarende konsekvenser for deres virksomhet på dette felt. De stedlige representanter for TAB skulle gis større fullmakter for å sikre at landenes programmer ble satt opp på en hensiktsmessig måte. Dessuten skulle TAC og Rådet påta seg større ansvar for overvåkingen av programmet.

Resolusjonsutkastet ble forholdsvis godt mottatt i komiteen, men det fremkom en rekke merknader til forslaget fra forskjellig hold, og komiteen besluttet å etablere seg som en uformell arbeidsgruppe, som punkt for punkt gikk igjennom det foreliggende utkast. Det lyktes her å nå frem til et resultat som i hovedtrekkene kunne aksepteres av alle. Fra norsk side tok ambassadesekretær Solli ved denne anledning opp spørsmålet om å sikre at de sosiale tiltak fikk en rimelig plass på programmet og videre at særorganisasjonene også på «country level» ville spille en konstruktiv rolle, spesielt i de stater hvor planleggingsapparatet var svakt utbygd. Den britiske representanten gjorde gjeldende at Storbritannia ville foretrekke at det nåværende system gjaldt ennå ett år. For øvrig fulgte den norske og britiske delegasjon samme linje når det gjaldt å finne frem til en ordning som ga en viss sikkerhet med hensyn til den tekniske kvalitet av de programmer som ble utarbeidet og følgelig sikre særorganisasjonens ansvar nettopp på dette felt. Den australske representasjon fulgte også denne linje og fremholdt dessuten betydningen av å ta hensyn til regionale programmer. Fra argentinsk side gikk man meget sterkt inn for at programmene utelukkende skulle ta hensyn til den økonomiske utvikling. Dette førte til atskillig diskusjon. Fra norsk side hevdet man som nevnt motsatte synspunkter, og det lyktes å hindre en endring i programets målsetting.

Hovedtrekkene i den tildelingsordning som komiteen vedtok å anbefale, var følgende:

TAB skal hvert år oppgi landene et «programbeløp» som viser den utgiftssum til teknisk hjelp som de kan basere sin programutarbeidelse på. Dette programbeløpet skal

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

fastlegges med utgangspunkt i hva vedkommende land mottok det foregående år. Programmene skal deretter utarbeides av vedkommende regjeringer selv etter samråd med TAB's stedlige representant og med antydning av hvilke prioriteter man gir de enkelte tiltakene innenfor programmet.

Hva særorganisasjonene angår, gjelder den regel at tildelingen til disse ikke skal kunne være mindre enn 85 % av foregående års tildeling. Det programbeløp som TAB meddeler vedkommende land, skal være oppdelt på hver særorganisasjon, men slik at regjeringene skal ha adgang til å avvike fra denne oppdelingen. Organisasjonene skal fortsatt virke som rådgivere overfor myndighetene i vedkommende land under utformingen og den tekniske planleggingen for de enkelte prosjekter.

Det er videre bestemmelser som tar sikte på å unngå sterke reduksjoner i landenes tildelinger fra et år til et annet. Når det gjelder TAC skal denne ikke drøfte størrelsen av landenes allokeringer, de nasjonale planene eller de tekniske sidene av programmene, men begrense seg til problemer som henger sammen med generell prioritering for hele programmet under ett, en generell vurdering av prosjektene og forholdet mellom forskjellige programmer. TAC skal videre autorisere tildelingen av midler til de forskjellige særorganisasjoner.

Av programmets tilgjengelige midler stilles 5 % til disposisjon for eksekutivformannen, som i samråd med særorganisasjonene kan bruke midlene til å møte spesielle behov.

Komiteéns innstilling om tildelingssystemet ble vedtatt enstemmig i Rådet.

III. Vurdering av programmet for teknisk bistand.

Fra pakistansk side ble det fremsatt et forslag som gikk ut på at man burde foreta en vurdering av nytten av det tekniske hjelpeprogram for den økonomiske utvikling. Med dette for øye skulle det etableres en arbeidsgruppe med 11 medlemmer. Den pakistanske representanten nevnte at det var nødvendig å få fastslått om disse programmene virkelig bidro til økonomisk utvikling eller om de bare hadde symbolsk betydning. Særlig var det nødvendig å få overbevist opinionen i mottakerlandene om effektiviteten av arbeidet. Av denne grunn var det ønskelig at et uavhengig organ kunne gi en uttalelse om de forskjellige former for bistand.

I den etterfølgende diskusjon fikk forslaget støtte av Egypt, Frankrike, Jugoslavia, Tsjekkoslovakia og Tyrkia, og også av De

Forente Stater, som imidlertid foreslo en endring som ville gjøre arbeidsgruppens oppgaver mindre teoretisk. Også fra sovjet-russisk side syntes man å være villig til å støtte opprettelsen av en slik arbeidsgruppe, men man var i tvil om ikke oppgaven var for komplisert og teoretisk.

Den norske delegasjon gikk imot opprettelsen av arbeidsgruppen, idet den hevdet at det var en nesten umulig oppgave å fastslå virkningen av det tekniske hjelpeprogrammet for den økonomiske utvikling i store deler av verden. En slik arbeidsgruppe ville dessuten medføre økte utgifter. I den forbindelse ble det minnet om den kritikk som var kommet til uttrykk mot de store administrasjonskostninger ved hjelpeprogrammet. Det ble videre henvist til at TAC er det rette organ til å foreta en vurdering, og at det var rimelig at de mottakerlandene som er representert i komiteen, benyttet dette forum for en saklig kritikk og en vurdering av nytten av programmet.

Det norske standpunkt ble støttet av representanten for UNESCO. Den australske representant mente at arbeidsgruppen først måtte studere de opplysninger som allerede fantes i sekretariatet og i særorganisasjonene, og han mente at det ikke ville være hensiktsmessig at arbeidsgruppen skulle foreta reiser.

Komiteen vedtok med 16 mot 0 stemmer, mens Norge og Storbritannia avholdt seg fra å stemme, å opprette en arbeidsgruppe som foreslått av den pakistanske delegasjon. Arbeidsgruppen skal møte i New York eller i Genève i forbindelse med møtene i TAC. Det er videre forutsetningen at arbeidsgruppen ikke skal påføre hjelpeprogrammet utgifter og at gruppen ikke skal foreta reiser før saken igjen har vært oppe i TAC.

IV. Medlemskap i Komiteen for teknisk bistand.

Denne saken ble behandlet på komiteens møter i mars 1954 i New York, og spørsmålet ble nå tatt opp igjen, idet Australia, Belgia, De Forente Stater, Frankrike, Tyrkia og Storbritannia fremla et resolusjonsutkast som foreslo en utvidelse av TAC ved årlige valg på to stater som ikke var medlemmer av De Forente Nasjoner og på to stater som var medlemmer av De Forente Nasjoner, men ikke representert i det Økonomiske og Sosiale Råd, forutsatt at statene deltar i det utvidete hjelpeprogrammet. Dette resolusjonsutkastet ble introdusert fra belgisk side, og det ble begrunnet med at ikke-medlemmer av De Forente Nasjoner gir vesentlige bidrag til hjelpeprogrammet, og at det ville være rimelig at

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

de får adgang til å delta i administreringen av programmet. Det ble her henvist til at erfaringene fra det Internasjonale Barnefond var gode på dette område.

Representanten for Venezuela gikk imot en slik utvidelse under henvisning til at Rådet ikke hadde gitt noen direktiver i saken, og at det ville være uriktig av komiteen som et underorgan av Rådet å drøfte en utvidelse. Hans hovedargument var imidlertid at en slik utvidelse ville forstyrre balansen i sammensetningen av komiteen mellom mottakerland og bidragsytende land. Han foreslo derfor en avbrytelse av debatten. Dette ble vedtatt med 9 stemmer mot 7. Saken kom derfor ikke opp i Rådet. Norge stemte mot forslaget og begrunnet sin stemmegivning med at det ville styrke hjelpeprogrammets stilling om man foretok en utvidelse av TAC som foreslått.

V. De finansielle arrangementer for 1954.

Fra Egypts side ble det fremlagt et utkast til resolusjon, som gikk ut på å anmode medlemslandene om å fortsette å gi støtte til programmet på en ekspanderende basis, og at de tidligere arrangementer for finansieringen skulle fortsettes også i 1954. Utkastet forutsatte at den såkalte «Pledging Conference» finner sted så tidlig som mulig under niende Generalforsamling.

Det egyptiske resolusjonsutkast ble vedtatt enstemmig av Rådet.

*

Under behandlingen av TAC's rapport i Rådet uttrykte den norske delegasjon sin tilfredshet med resultatet av arbeidet og understreket igjen betydningen av at både den økonomiske og den sosiale fremgang ble tillagt stor vekt. Videre ble det uttalt at man var skuffet over at komiteen ikke hadde behandlet spørsmålet om utvidelse av TAC, og at delegasjonen kunne godta forslaget om å sette opp en arbeidsgruppe på de vilkår som var kommet til uttrykk i TAC's rapport.

8. Kartografisk konferanse for Asia og det Fjerne Østen.

Under behandlingen av saken i Rådet ble det fra indisk side fremlagt et resolusjonsutkast som gikk ut på å anmode generalsekretæren om å innby «vedkommende regjeringer» til å ta del i en kartografisk ekspertkonferanse i Dehra Dun i India. Etter en kort diskusjon ble resolusjonsutkastet vedtatt med enkelte mindre endringer, idet 15 land stemte for, mens 2 land (Tsjekkoslo-

vakia og Sovjet-Samveldet) avholdt seg fra å stemme.

I underhåndsdrøftinger før behandlingen av saken i Rådet var det fra den amerikanske delegasjons side gitt uttrykk for visse betenkeligheter, idet resolusjonen ville kunne føre til at også den Kinesiske Folkerepublikk ble innbudt til å ta del i konferansen. Den amerikanske representant tok imidlertid ikke del i debatten i Rådet og stemte for det indiske resolusjonsutkast.

Det ble presisert av den indiske representant at generalsekretæren måtte stå helt fritt når det gjaldt hvilke land som burde innbys. Det kunne også bli tale om å innby land utenom Asia og det Fjerne Østen.

Etter forslag fra den kinesiske representant vedtok Rådet å anmode generalsekretæren om også å ta kontakt med særorganisasjoner og ikke-statlige organisasjoner i spørsmålet.

9. Rapport fra Organisasjonen for Ernæring og Landbruk (FAO).

Under behandlingen av FAO's rapport i Rådet la den argentinske delegasjon frem et utkast til resolusjon hvor det var foreslått å ta rapporten til etterretning. Samtidig var det i resolusjonsutkastet, med utgangspunkt i de vedtak som ble gjort under FAO's syvende samling, understreket nødvendigheten av en selektiv produksjonsøkning i jordbruket. Utkastet inneholdt videre en anbefaling til medlemslandene om å ta i betraktning at en økt etterspørsel etter jordbruksvarer er avhengig av tiltak for å stimulere industriproduksjonen, samt av full sysselsetting og økonomisk utvikling. Det ble endelig anbefalt at medlemslandene skulle følge de prinsipper som er vedtatt av FAO når det gjelder avsetningen av overskuddsproduksjonen av jordbruksvarer.

Under debatten i Rådet ble det fremsatt en rekke endringsforslag til det argentinske resolusjonsutkastet. Den amerikanske delegasjon foreslo således en anbefaling til medlemslandene om å sørge for bedre kredittmuligheter for jordbruket, mens den australske representant foreslo en henstilling til de land hvor produktiviteten i jordbruket er lav, om i størst mulig utstrekning å dra nytte av FAO's tekniske hjelp. Den egyptiske representant fremsatte et forslag som i realiteten gikk ut på å henstille til den Internasjonale Bank for Gjenreisning og Utbygging å gi prioritet til lån for utvikling av jordbruket.

Rådet vedtok en resolusjon som i det vesentlige bygget på det argentinske resolusjonsutkast med de tilføyelser som var fore-

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

slått fra amerikansk og australsk side. Den egyptiske representant trakk sitt forslag tilbake. Resolusjonen ble vedtatt med 16 stemmer, idet ingen land stemte mot, mens Tsjekkoslovakia og Sovjet-Samveldet avholdt seg fra å stemme.

Drøftelsen av rapporten i Rådet ble innledet av en representant for FAO, som fremhevet at det i løpet av det siste år hadde funnet sted en viss bedring i verdens matvareforsyning sammenliknet med behovet. Han pekte videre på at utviklingen var meget ujevn i de forskjellige deler av verden både når det gjaldt matvareproduksjonen og befolkningsutviklingen.

En rekke representanter ga uttrykk for tilfredshet med utformingen av FAO's rapport. Når det gjaldt den aktuelle situasjon, ble det fra fransk side understreket at det ikke var noen grunn til optimisme, idet det fremdeles var et utpreget misforhold mellom utviklingen i de land som på forhånd har en høy ernæringsstandard og de land hvor en stor del av befolkningen er underernært. Dette ble også sterkt fremhevet av representantene for de underutviklede land.

Den kubanske og likedan den indiske representant fremholdt i denne forbindelse betydningen av langsiktige råvareavtaler for å løse produksjons- og omsetningsproblemer for jordbruksvarer. Fra egyptisk side ble det gitt en oversikt over jordreformen av 1952, mens den jugoslaviske representant særlig pekte på at en selektiv produksjonsøkning i jordbruket nødvendiggjorde en koordinering av de enkelte lands produksjonsprogrammer og hadde som forutsetning et effektivt varebytte mellom landene.

Fra australsk side ble det gitt uttrykk for at situasjonen på verdensmarkedet for jordbruksvarer ikke var så alvorlig som enkelte representanter syntes å mene. Den amerikanske representant kom i sitt innlegg bl. a. inn på forholdet mellom FAO og andre særorganisasjoner, og fremholdt at det syntes å være en tendens til at de regionale økonomiske organisasjoner arbeidet på områder som egentlig burde dekkes av FAO.

10. Rapport fra den Internasjonale Luftfartsorganisasjon (ICAO).

Rapporten fra ICAO dekket tidsrommet fra 1. januar 1953 til 31. mai 1954. Representanten for ICAO, Mr. Marlin, la frem rapporten. Han kommenterte bl. a. organisasjonens program for teknisk bistand og fremholdt at dette programmet var betydelig redusert i 1953 sammenliknet med de foregående

år, som følge av finansielle vanskeligheter. Han kom videre inn på spørsmålet om varslings-tjenesten i det nordlige Atlanterhav, og nevnte at en tilfredsstillende fortsettelse av denne varslings-tjenesten nå syntes sikret. Endelig omtalte Mr. Marlin den konferanse om koordinering av lufttrafikken i Europa som var blitt holdt i april 1954 av ICAO etter initiativ av Europarådet. Under denne konferanse var særlig de økonomiske problemene i forbindelse med lufttrafikken i Europa blitt nøye gransket. Det var likeledes gjort et forsøk på å behandle spørsmålet om utveksling av landingsrettigheter på et rent regionalt plan. Etter en forholdsvis kort debatt tok Rådet med 16 stemmer ICAO's rapport til etterretning. Sovjet-Samveldet og Tsjekkoslovakia avholdt seg fra å stemme.

Under debatten kom den franske representant inn på nødvendigheten av å samordne de forskjellige transportmidler. Han beklaget i denne forbindelse at arbeidet med å etablere en internasjonal skipsfartsorganisasjon enda ikke hadde ført til konkrete resultater.

11. Arsrapport fra Verdenspostunionen (UPU).

I rapporten var det bl. a. gjort rede for utvidelsen av UPU's virksomhet i løpet av 1953. Dette gjaldt særlig tekniske undersøkelser av postale problemer og informasjonsvirksomheten.

Etter en kort debatt tok Rådet enstemmig rapporten til etterretning. Under debatten ble betydningen av unionens arbeid understreket av flere representanter. Enkelte kritiserte imidlertid at rapporten hadde foreligget så kort tid før Rådets attende samling at det ikke hadde vært mulig å underkaste den et nærmere studium.

12. Arsrapporter fra den internasjonale Telekommunikasjonsunion (ITU).

Rådet behandlet under dette punktet rapportene fra den Internasjonale Telekommunikasjonsunion for 1952 og 1953. Organisasjonens generalsekretær, Mr. Andrada, fremholdt i sitt innlegg bl. a. at unionens finansielle stilling i 1952 hadde vært så vanskelig at det hadde vært tatt under overveielse å innstille dens arbeid på enkelte felter, for eksempel når det gjaldt bølgelengdeavtalene. De nødvendige midler var imidlertid stillet til disposisjon som et resultat av konferansen i Buenos Aires i tiden oktober—desember 1952, hvor også den gjeldende konvensjon var blitt revidert.

Under den følgende diskusjon, som var for-

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

holdsvis kort, kritiserte den indiske representant den rekrutteringspolitikk som ble fulgt av unionen, idet denne ikke syntes å bygge på en rimelig geografisk fordeling.

Rådet tok enstemmig rapportene fra den Internasjonale Telekommunikasjonsunion til etterretning. Både den sovjetiske og den tsjekkosllovakiske delegasjon tok imidlertid reservasjon når det gjaldt uttrykket «med anerkjennelse», idet de hevdet at ikke alle områder av Unionens arbeid ga grunn til tilfredshet. Således var det ennå ikke lyktes å oppnå enighet om en internasjonal fordeling av bølgelengder.

13. Årsrapport fra den Meteorologiske Verdensorganisasjon (WMO).

Generalsekretæren i den Meteorologiske Verdensorganisasjon, G. S w o b o d a, gjorde rede for hovedpunktene i rapporten som dekket 1953. Han understreket særlig den betydning meteorologien spiller når det gjelder utnyttelsen av de naturlige ressurser samt sikkerheten i transportvesenet. Videre kom han inn på det program for teknisk bistand som organisasjonen har gjennomført.

De delegasjoner som deltok i debatten uttalte tilfredshet med de resultater organisasjonen hadde oppnådd, til tross for sitt forholdsvise beskjedne budsjett. Rådet vedtok deretter enstemmig, etter forslag fra den australske representant, å ta rapporten til etterretning.

14. Hjelp til gjenreisningen av Korea.

De Forente Nasjoners femte Generalforsamling høsten 1950 anmodet direktøren for De Forente Nasjoners Gjenreisningsorganisasjon for Korea (UNKRA) om å utarbeide rapporter til Generalforsamlingen og samtidig sende gjenparter av disse rapporter til Kommisjonen for Koreas Samling og Gjenoppbygging (UNCURK) samt til ECOSOC. Generalforsamlingen anmodet videre ECOSOC om å behandle direktørens rapport sammen med kommentarene fra UNCURK og fremsette eventuelle forslag.

UNKRA's rapport dekket tidsrommet september 1952 til september 1953. Rådet vedtok med 14 stemmer et forslag fra De Forente Staters delegasjon om å ta til etterretning rapporten og UNCURK's kommentarer til denne. Jugoslavia, Sovjet-Samveldet og Tsjekkoslovakia avholdt seg fra å stemme.

Sosiale og kulturelle saker.

1. Det Internasjonale Barnefond. (UNICEF).

Debatten ble innledet av UNICEF's stedfortredende direktør H a y w a r d. Han tok sitt utgangspunkt i den stabilitet som var oppnådd ved Hovedforsamlingens vedtak i oktober 1953 om å fornye UNICEF's mandat uten tidsbegrensning og med større vekt på langsiktige tiltak.

I det etterfølgende ordskifte, som de fleste av Rådets medlemmer deltok i, fremhevet representanter for både giver- og mottakerlandene i hvor høy grad det er lyktes UNICEF å gjøre slagordet «hjelp til selv-hjelp» til en realitet. Rådet konstaterte med tilfredshet at stadig flere av mottakerlandene nå overtar og bekoster hele hjelpeprogrammet når det først er satt i system.

Forholdet mellom langtidsprogrammer og nødhjelpstiltak ble likeledes drøftet. Eksekutivrådets forslag om en fordeling med 85 % til landsiktige tiltak og 15 % til nødhjelp vant alminnelig tilslutning.

Det ble fremholdt av en rekke talere at denne praktiske form for mellomfolkelig solidaritet, sammen med programmet for teknisk bistand, bidro i vesentlig grad til å gi utviklingen i vedkommende land en annen retning. Ingen av talerne uttrykte frykt for at UNICEF-tiltakene skulle virke mot sin hensikt ved å øke overbefolkningen.

Finansieringsspørsmålene ble også berørt med utgangspunkt i det forhold at UNICEF må dekke sine utgifter til arbeidet i marken gjennom frivillige bidrag. En del lands representanter stillet fortsatt hjelp i utsikt. Utgiftsfordelingen mellom UNICEF og Verdens Helseorganisasjon når det gjaldt fellestiltak ble — direkte eller indirekte — brakt på bane av flere. Representantene fra Frankrike og India uttalte at UNICEF's begrensede ressurser ikke burde belastes med utgifter som ikke hørte under Barnefondets naturlige ansvarsområde. Under Rådets behandling av rapporten fra Verdens Helseorganisasjon (WHO) uttalte representanten for Australia at WHO burde finne plass på sitt budsjett for en del av de utgifter til helsetiltak for barn som hittil hadde vært dekket av UNICEF. Også den norske delegasjon kom inn på dette spørsmål under Rådets generelle debatt om rapporten fra den Administrative Koordinasjonskomité. Konsulent S a l v e s e n uttalte her at Verdens Helseorganisasjon fra og med 1956 burde vedta et budsjett som fullt ut inkluderer utgifter til felles-tiltak for WHO og UNICEF, og at UNICEF for tidsrommet inntil 1. januar 1956 burde refundere WHO visse utgifter som denne organisasjon har

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

hatt. Det var ikke aktuelt å fremsette noe resolusjonsforslag i denne retning, da de delegerte som interesserte seg for denne sak, mente at disse ønskemål måtte søkes gjennomført innenfor hver av de to organisasjoner.

De hovedsynspunkter som kom frem i debatten, utkrystalliserte seg i en resolusjon som ble foreslått av Australia, Belgia, De Forente Stater, Egypt, Frankrike, India og Jugoslavia, og som ble vedtatt enstemmig. Resolusjonen gikk ut på at innberetningene fra UNICEF's eksekutivråd tas til etterretning og at særlige skritt bør tas for å gjøre almenheten kjent med barns behov for hjelp og med UNICEF's arbeid. Det rettes videre en anmodning til land i og utenfor FN om å yte nye bidrag. Endelig ble FN's generalsekretær oppfordret til å utarbeide en tilleggsrapport om koordineringen av UNICEF-programmene med andre beslektede FN-tiltak. I en tilleggsuttalelse understreket den amerikanske delegasjon oppfordringen til regjeringene om å yte nye bidrag, idet han reserverte seg mot at De Forente Stater fortsatt skulle dekke opp til 70 % av UNICEF's operative budsjett.

2. Rapport fra Menneskerettighetskommisjonen.

Rapporten dekket kommisjonens 10. samling som fant sted fra 23. februar til 16. april 1954. Det viktigste resultat av arbeidet på denne samlingen var fullførelsen av utkast til to konvensjoner om menneskerettighetene. Den ene av disse konvensjoner gjaldt de økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter, mens den annen behandlet de sivile og politiske rettigheter.

Disse utkast ble lagt frem for Rådet, men kom ikke opp til realitetsbehandling, idet Sosialkomitéen ikke fant det hensiktsmessig å ta opp igjen det omfattende detaljarbeid som Menneskerettighetskommisjonen hadde utført. Etter en kort meningsutveksling om prinsippsspørsmålene vedtok Rådet en resolusjon om å sende paktutkastene til De Forente Nasjoners Generalforsamling sammen med rapporten fra Menneskerettighetskommisjonen og referatene fra dens forhandlinger. Videre pekes det i resolusjonen på et forslag fra kommisjonen om at Generalforsamlingen skal behandle utkastene i to omganger — en førstegangsdiskusjon på niende Generalforsamling og en avsluttende behandling på den følgende Generalforsamling. Endelig retter Rådet i resolusjonen en anmodning til generalsekretæren om å bringe paktutkastene og rapporten til medlemsstaters og ikke-med-

lemsstaters kunnskap og innhente eventuelle merknader fra dem. Resolusjonen, som var foreslått av Australia, Egypt og Frankrike, ble vedtatt med 15 stemmer (deriblant Norge). To delegasjoner var fraværende, og De Forente Staters delegasjon avholdt seg fra å stemme.

En annen resolusjon i samme sak gjaldt spørsmålet om hvilke reservasjoner det burde være anledning til å ta ved ratifikasjon av de to pakter. Også på dette punkt ble kommisjonens forslag oversendt Generalforsamlingen uten at Rådet tok stilling til dem. Under avstemningen om denne saken avholdt både De Forente Stater og Belgia seg fra å stemme.

Den annen hovedgruppe av spørsmål som ble behandlet under dette punkt gjaldt forhindring av diskriminering mot og beskyttelse av minoriteter. Rådet vedtok enstemmig en resolusjon om diskriminering med hensyn til sysselsetting og valg av yrke. I denne resolusjon ble den Internasjonale Arbeidsorganisasjon bedt om å studere spørsmålet nærmere i samarbeid med en rekke andre organer under De Forente Nasjoner. Videre vedtok Rådet en resolusjon angående diskriminering med hensyn til utvandring, innvandring og reisemuligheter. Dette emne er under behandling i en spesiell komité for forhindring av diskriminering og beskyttelse av minoriteter, og resolusjonen pålegger denne komité å begrense sitt utredningsarbeid til «individets rett til å forlate hvilket som helst land, også sitt eget, og til å vende tilbake til sitt hjemland». Resolusjonen, som var foreslått av Cuba, Ecuador og De Forente Stater, ble vedtatt med 14 mot 2 stemmer (Sovjet-Samveldet og Tsjekkoslovakia) mens 2 delegasjoner avholdt seg fra å stemme. Norge stemte for resolusjonen. — Dernest vedtok Rådet med 13 stemmer en resolusjon, foreslått av Menneskerettighetskommisjonen, om samarbeid mellom underkomiteen som behandler diskriminering og FN's særorganisasjoner. Den britiske delegasjon anså resolusjonen for unødvendig og stemte mot, mens Australia, Frankrike, Norge og De Forente Stater avholdt seg fra å stemme. — Endelig ble det innenfor dette sakområde enstemmig vedtatt å gi underkomitéen for diskrimineringsspørsmål fullmakt til å holde en møtesesjon på fire uker i 1955.

Det tredje hovedspørsmålet i forbindelse med rapporten fra Menneskerettighetskommisjonen gjaldt internasjonal respekt for folks og nasjoners selvbestemmelsesrett. Kommisjonen hadde her lagt frem to resolusjonsforslag som ble gjenstand for atskillig debatt. Det ene tok sitt utgangspunkt i den enkelte nasjons enerett til naturrikdommer og res-

1955

St. meld. nr. 8.

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

surser, og krevet opprettet en kommisjon for å undersøke hvordan det forholder seg med denne rett verden over. Det andre forslaget gikk ut på at det skal opprettes en kommisjon med et mere generelt mandat for å sikre at selvbestemmelsesretten blir respektert og dermed vennskapelige forbindelser mellom nasjonene utbygget. De land som støttet forslagene var Egypt, India, Tsjekkoslovakia og Sovjet-Samveldet og — for så vidt angår annen del av forslaget — også Pakistan. Videre fikk forslagene en viss støtte av Argentina, Jugoslavia og Venezuela. Representantene for disse land hevdet at kolonivelde og annen ufrihet ennå dominerte i store deler av verden, og det var De Forente Nasjoners oppgave å kaste lys over disse forhold. En rekke lands representanter fremholdt at også de var tilhengere av selvbestemmelsesrett, men at de ikke anså det tilstrekkelig godtgjort at de tiltak Menneskerettighetskommisjonen hadde foreslått var hensiktsmessige. Det utviklet seg en langvarig debatt som også omfattet spørsmålet om ECOSOC hadde myndighet til å unnlate å videresende til Generalforsamlingen forslag som Menneskerettighetskommisjonen hadde utarbeidet etter oppdrag fra denne. Flertallet i Rådet mente at man her sto fritt, og da det kom til votering over forslagene, ble disse nedstemt. De land som stemte mot var Australia, Belgia, China, Cuba, De Forente Stater, Ecuador, Frankrike, Norge, Storbritannia og Tyrkia.

Cuba og Ecuador satte deretter frem et forslag om å sende forslagene tilbake til Menneskerettighetskommisjonen, så saken kunne bli gjenstand for ny overveielse i lys av meningsutvekslingen i ECOSOC. Dette ble vedtatt med 9 mot 6 stemmer, mens 3 land avholdt seg fra å stemme (Frankrike, Storbritannia og Egypt). Argentina og Venezuela stemte denne gang sammen med de land som hadde nedvotert kommisjonens forslag. Norge stemte for å sende saken tilbake til kommisjonen. I et innlegg i den forutgående debatt fremholdt konsulent Salvesen at den norske delegasjon måtte ta avstand fra de to forslagene av de samme grunner som andre av motstanderne hadde hevdet, men at delegasjonen ikke hadde noen betenkelighet ved å sende saken tilbake til kommisjonen, da denne derved ville få anledning til å se på disse spørsmål ut fra en ny og mere realistisk synsvinkel.

3. Konferanse av ikke-statlige organisasjoner om forhindring av diskriminering.

I samsvar med Rådets tidligere anmodning hadde generalsekretæren innhentet uttalelse fra 58 ikke-statlige organisasjoner angående

spørsmålet om å sammenkalle en konferanse av representanter for ikke-statlige organisasjoner for å drøfte metoder for å forhindre diskriminering. Av disse hadde 36 uttalt seg for en slik konferanse.

De Forente Staters delegasjon la på dette grunnlaget frem et resolusjonsutkast som gikk ut på at generalsekretæren skulle gis fullmakt til å innkalle de ikke-statlige organisasjoner til en konferanse for å drøfte diskrimineringsspørsmålet. Det forutsattes i dette resolusjonsutkastet videre at generalsekretæren i samarbeid med formannen i Menneskerettighetskommisjonen skulle forberede dagsordenen for konferansen samt fastsette møtested og møtetidspunkt, slik at den kunne holdes i forbindelse med Menneskerettighetskommisjonens 11. samling.

Fra indisk side ble fremsatt et tilleggsforslag som i hovedsaken gikk ut på at generalsekretæren skulle anmode om å stille til rådighet for konferansen det nødvendige bakgrunnsmateriale samt at den spesielle underkomité for forhindring av diskriminering og beskyttelse av minoriteter i sin neste rapport til Menneskerettighetskommisjonen skulle kommentere resultatene av konferansen.

Under debatten ytret enkelte delegasjoner, deriblant den britiske og den belgiske, tvil om at konferansen ville kunne føre til praktiske resultater. Sekretariatets representant opplyste at en slik konferanse ikke ville føre til økte utgifter for De Forente Nasjoner. Det amerikanske resolusjonsutkast ble deretter vedtatt med de endringer som var foreslått av den indiske delegasjon, etter at også enkelte mindre betydningsfulle endringer var foretatt. Norge stemte for resolusjonsutkastet. Dette ble vedtatt med 14 stemmer, mens 4 delegasjoner (Belgia, Frankrike, Storbritannia og Tyrkia) avholdt seg fra å stemme.

4. Kvinnenes stilling i samfunnet.

Grunnlaget for Rådets behandling var en rapport fra Kommisjonen for Kvinnenes Stilling, som hadde hatt årsmøte i mars—april 1954. Rapporten munnet ut i en rekke resolusjonsforslag. Behandlingen av resolusjonsforslagene ble i Sosialkomiteen innledet med en generell debatt hvor de fleste av representantene, også den norske, ga uttrykk for sin interesse for kommisjonens oppgave og pekte på hvor langt likestillingen var kommet i vedkommende land.

Politiske eller ideologiske skillelinjer gjorde seg ikke gjeldende, og den positive innstilling i Rådet viste seg også ved at kommisjonens resolusjonsforslag — som for øvrig

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

var meget nøkterne — ble vedtatt enstemmig eller med stort flertall.

Den viktigste saken under dette punktet på dagsordenen var et konvensjonsutkast om gifte kvinners statsborgerforhold. Det tok sikte på å unngå de alvorlige vansker av juridisk og annen art som kan oppstå for kvinner på grunn av de forskjelligartede og til dels vilkårlige regler om erverv og tap av nasjonalitet gjennom ekteskap. I utkastet ble det bl. a. foreslått at inngåelse eller oppløsning av ekteskap mellom en utlending og en borger av ens eget land ikke automatisk skal få virkning for hustruens statsborgerforhold. Videre foreslås det at hustruen skal kunne beholde sitt statsborgerskap selv om ektefellen skifter nasjonalitet og at en utenlandsk hustru i alminnelighet skal kunne oppnå mannens nasjonalitet hvis hun ønsker det. Det var ikke aktuelt for Rådet å foreta noen detaljgjennomgåelse av utkastet, idet kommisjonen selv hadde foreslått at utkastet først skulle bli sendt til medlemsstatenes regjeringer til snarlig uttalelse, slik at kommisjonen kunne få det best mulige grunnlag for en endelig formulering.

En del delegasjoner, særlig den amerikanske, hevdet at hele saken burde overlates Folkerettskommisjonen. Andre, deriblant den norske delegasjon, fant at dette i beste fall ville utsette en løsning på ubestemt tid, og støttet forslaget fra Kommisjonen for Kvinnenes Stilling. Etter at det var oppnådd enighet om også å holde Folkerettskommisjonen underrettet, ble forslaget om ny foreleggning for regjeringene vedtatt av Rådet. Rådet vedtok også en prinsipputtalelse hvor det anbefales at stater som reviderer sin lovgivning på dette område bør gi en kvinne samme rett som den hun gifter seg med til å beholde sitt statsborgerskap, og likeså at det avgjørende for om en hustru skal ha mannens statsborgerskap, bør være hennes eget ønske.

Kommisjonen hadde i sin rapport også behandlet likelønsspørsmålet. Den var oppmerksom på ILO-konvensjonen av 1951 om lik lønn til kvinner og menn for arbeid av samme verdi, men det ble likevel funnet nødvendig å henstille til medlemsstatene å gjennomføre likelønnsprinsippet ved lovgivning eller på annen måte. En resolusjon med dette innhold ble vedtatt av Rådet med 15 stemmer. Storbritannia, Australia og Pakistan avholdt seg fra å stemme. Den norske representant stemte for med den reservasjon at dette ikke medførte noen forpliktelse til å fravike prinsippet om fastsetting av lønsvilkår gjennom frie forhandlinger mellom partene.

En konvensjon om kvinnenes politiske rettigheter ble vedtatt av Generalforsamlingen i

1952. Inntil sommeren 1954 hadde bare 7 land ratifisert konvensjonen, og Rådet vedtok derfor, etter forslag fra kommisjonen, en appell til stater både i og utenfor De Forente Nasjoner om å ratifisere. En annen resolusjon gjaldt kvinnenes stilling i privatretten. Her pågår det et omfattende utredningsarbeid i sekretariatet om likestilling i familierettslige spørsmål og når det gjelder eiendomsrett. Det har imidlertid vist seg vanskelig å få de nødvendige opplysninger fra de forskjellige land, og resolusjonen tok sikte på å aktivisere samarbeidet om disse utredningsoppgaver.

De Forente Nasjoners oppgave når det gjelder å hjelpe kvinner, særlig i visse tilbakeliggende land, ble utgangspunktet for flere resolusjoner. En av disse pekte på at det var land hvor gamle lover eller hevdvunnen skikk og bruk ga kvinnen en stilling i ekteskapet og familien som var uforenlig med menneskerettighetserklæringen og FN-pakten. Det ble derfor i resolusjonen krevd at Generalforsamlingen og Tilsynsrådet skulle ta skritt til å fastslå kvinners rett til fritt valg av ektefelle, forby hustru-kjøp, sikre enker omsorgen for barna og retten til å gifte seg på ny, forhindre barneekteskap, etablere ekteskaps- og skilsmisseregistre, sikre betryggende saksbehandling av familietvister, og sørge for at familielønn, barnestrygd o. l. blir forvaltet slik at det kommer hustruen og barna direkte til gode. Videre ble anbefalt forskjellige former for opplysningsarbeid og opinionspåvirkning for å fremme forståelse av de menneskerettigheter som knytter seg til kvinnenes stilling. En annen resolusjon bygger på menneskerettighetserklæringens prinsipp om likestilling i ekteskapet og tar avstand fra de lovsystemer som fratar hustruen råderett over felleseiendom eller over formue og inntekt som hun bringer inn i ekteskapet. Det anbefales at medlemsstatene skal fjerne diskriminerende lovbestemmelser av denne art.

Kommisjonen for Kvinnenes Stilling hadde uttrykt misnøye med at utkastet til en konvensjon om sivile og politiske rettigheter ikke var bestemt nok i sitt krav om likestilling i ekteskapet og ved dets inngåelse og oppløsning. På dette punkt innskrenket Rådet seg til å henvise til at kommisjonens synspunkter kunne tas i betraktning når Generalforsamlingen tok fatt på den detaljerte behandling av utkastet til slik konvensjon. Et beslektet spørsmål, nemlig den mannlige ektefelles adgang i mange land til å nekte hustruen å ta selvstendig arbeid, ble også tatt opp i en egen resolusjon. Rådet henstillet her til medlemsstatene å sikre kvinnens rett til slik virksomhet og rett til selv å rå over inntekten.

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

Når det gjaldt kvinnes økonomiske muligheter og spørsmålet om arbeidsvilkår for deltidsarbeidere og eldre arbeidere, hadde kommisjonen vedtatt en resolusjon om at det Internasjonale Arbeidsbyrås utredninger om dette hadde stor interesse fra sosiale og økonomiske synspunkter, og at kommisjonen ønsket en del spørsmål av særlig betydning for kvinner utførlig belyst. Rådet var stort sett enig i dette, og etter forslag fra den britiske delegasjon ble det vedtatt å oppfordre ILO til å fortsette sine studier på dette området og underrette kommisjonen om resultatene av disse. Resolusjonen hadde også til formål å hindre at flere FN-organer skulle drive arbeid på dette felt samtidig. Et liknende formål hadde en resolusjon om at Kommisjonen for Kvinnes Stilling skulle utsette behandlingen av tiltak for mor og barn til Sosialkommisjonen hadde gjort rede for sitt syn på disse problemene.

Spørsmålet om kvinners muligheter for å få utdannelse hadde fått en bred plass i kommisjonens siste møte, og Rådet sluttet seg til de retningslinjer som var foreslått. Utgangspunktet var at i mange land er kvinnene betydelig dårligere stillet enn menn når det gjelder utdannelse og yrkesopplæring, — i flere land har de ikke adgang til å få utdannelse i det hele tatt. Stater i og utenfor De Forente Nasjoner blir derfor oppfordret til å sikre likestilling i alle former for utdannelse og opplæring, og der det er aktuelt, til å ta særlige skritt i samarbeid med UNESCO for å øke pikers søkning til skoler og andre undervisningsanstalter, samt sørge for tilstrekkelig mange lærere blant annet ved å rekruttere kvinner, også gifte kvinner, til læreryrket.

En rekke representanter ga i denne forbindelse uttrykk for sin anerkjennelse av det arbeid som var utført bl. a. av kommisjonens formann, *Minerva Bernardino* fra Dominorepublikken, som var til stede under behandlingen av saken. For øvrig tok Rådet til etterretning selve kommisjonens rapport.

5. Klager over brudd på fagforeningsrettigheter.

Rådet behandlet under sin syttende samling et resolusjonsforslag fra den amerikanske delegasjon, hvor det bl. a. var fastslått at Sovjet-Samveldet ikke hadde svart på to henvendelser fra generalsekretæren med anmodning om at klagen over brudd på fagforeningsrettighetene i Sovjet-Samveldet, fremsatt av «International Confederation of Free Trade Unions», måtte bli henvist til den spesielle undersøkelseskomité for slike saker i samsvar med den vanlige prosedyre. Det

amerikanske resolusjonsforslaget gikk videre ut på at medlemslandene måtte bli gjort kjent med klagen og den korrespondanse som angikk saken. Spørsmålet ble imidlertid utsatt, under henvisning til at Sovjet-Samveldet i nær fremtid ville bli medlem av den Internasjonale Arbeidsorganisasjon.

På Rådets attende samling var det tydelig at det hersket et alminnelig ønske om å unngå et nytt sammenstøt i Rådet om dette spørsmål. Formelt sett var det imidlertid fremdeles det amerikanske resolusjonsforslaget som forelå til behandling. Storbritannia og den indiske delegasjon reiste spørsmålet om ikke saken kunne løses uten debatt ved automatisk oversending fra FN's generalsekretær til ILO i samsvar med Generalforsamlingens tidligere vedtak om behandlingsmåten. Sekretariatet opplyste imidlertid at Rådet måtte treffe et vedtak om en slik oversendelse.

Under ordskiftet formulerte Egypts representant, med støtte av Cuba, et forslag om henvisning av saken til ILO, og den amerikanske representant trakk deretter sitt forslag tilbake. Det utviklet seg likevel en kort og noe tilspisset politisk debatt mellom De Forente Stater og Cuba på den ene siden og Sovjet-Samveldet og Tsjekkoslovakia på den annen. Med utgangspunkt i uttalelser fra den sovjetiske representant om fagforeningenes og arbeidernes frie stilling i Sovjet-Samveldet, satte den tsjekkosllovakiske representant frem et forslag om at saken ikke foranlediget ytterligere skritt fra Rådets side. Dette forslaget falt, idet bare 3 land stemte for, mens 10 land, deriblant Norge, stemte mot, og 5 land avholdt seg fra å stemme.

Under avstemningen over det muntlig fremsatte egyptiske forslag om at klagen skulle henvises til ILO, ble dette vedtatt med 15 mot 2 (Sovjet-Samveldet og Tsjekkoslovakia). Australia avholdt seg fra å stemme, idet det ble hevdet at slike saker bør behandles av ECOSOC uansett om det land klagen rettes mot er medlem av ILO eller ikke.

6. Årsrapporten fra Høykommissæren for flyktninger.

Behandlingen av Høykommissærens årsrapport ble særlig betydningsfull fordi rapporten konkluderte med vidtgående forslag om en femårsplan for å finne en permanent løsning av de statsløse flyktningers problemer. Etter forutgående drøfting i Høykommissærens rådgivende utvalg var det foreslått at det ved siden av nødhjelpsfondet United Nations Refugee Emergency Fund (UNREF) blir opprettet et lånefond på 12 millioner dollars som i løpet av en femårsperiode skal gi

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

flyktninger hjelp til selvhjelp, og derved lette deres inpassing i arbeids- og samfunnslivet i de land hvor de nå oppholder seg.

Debatten i Sosialkomiteen ble innledet av Høykommissæren, van Heuven Goedhart. Han tok sitt utgangspunkt i det faktum at det blant de to millioner flyktninger under Høykommissærens mandat er 350 000 som ikke har slått rot i oppholdslandene, og blant disse er det fremdeles 88 000 som lever i flyktningeleirer i Europa. De fleste av disse synker stadig dypere i håpløshet og nød, særlig de 15 000 flyktninger som også er rammet av sykdom, invaliditet, alderdom osv. Det 10-års «jubileum» som leirflyktningene snart kunne holde, ga også en oppfordring til verden om å vise disse tragiske forhold fornyet oppmerksomhet. I 1950 da den Internasjonale Flyktningsorganisasjon (IRO) ble avvirket, var det ikke i FN-kretser alminnelig kjent hvor alvorlig flyktningeproblemet fremdeles var. En annen feilvurdering den gang var at man mente emigrasjon ville løse problemet. Utviklingen hadde dessverre gjort forhåpningene til skamme både når det gjaldt en stortilet emigrasjon og en fortsatt assimilering av de gjenværende flyktninger.

Høykommissæren pekte videre på at meget var utrettet, dels ved at konvensjonen om flyktningsstilling var vedtatt i 1951 og ble ratifisert av stadig flere land, og dels ved at de frivillige hjelpeorganisasjoner hadde gjort et enormt arbeid i marken i samarbeid med Høykommissærens kontor og med støtte i donasjonene fra Ford Foundation og nødhjelpsfondet UNREF. Ford-fondet var imidlertid nå oppbrukt, og appellen om nye bidrag til UNREF hadde ikke gitt tilstrekkelige resultater. Imidlertid hadde erfaringene vist vegen til en snarlig løsning, dels ved at humanitært innstilte nasjoner overtok en del av de flyktnings som trengte sykebehandling og særlig omsorg, og dels ved at Høykommissæren gjennom tilskudd fra internasjonale kilder ble satt i stand til å gi arbeidsdyktige flyktnings nye muligheter i oppholdslandet i form av yrkesopplæring, lån til arbeidsutstyr, hjelp til bolig osv. Selv 12 millioner dollars var et lite beløp i forhold til problemets størrelse, men programmet bygget på at de midler som ble lagt ut til lån o. l. erfaringsmessig ville komme inn igjen og bli brukt på ny. Samtidig ville det bli satt som vilkår for hjelpetiltak i et vanskeligstilt område at også de lokale myndigheter gjorde sitt til at selvhjelpstiltakene skulle lykkes.

Ingen av representantene i Rådet hadde mandat til å gi Høykommissæren tilsagn om finansiell støtte til det foreslåtte nye hjelpefond. Hva den moralske støtte angår, viste

det seg allerede før debatten tok til i Sosialkomiteen at bl. a. Frankrike, Norge, Belgia og Tyrkia var positivt innstilt. Den franske representant som kom til å spille hovedrollen i forhåndsarbeidet, undersøkte stemningen for et resolusjonsforslag som uten reservasjon anbefalte Generalforsamlingen å gå inn for femårsplanen og selvhjelpsfondet. Denne del av Høykommissærens arbeidsprogram støtte imidlertid på uventet motstand fra Storbritannias delegasjon. Både under forhåndsforhandlingene og i debatten stilte denne delegasjon seg helt avvisende til tanken om å finansiere tiltak for økonomisk integrering av flyktningene. Som begrunnelse ble det anført at hvert land prinsipielt måtte sørge for flyktninger innenfor sitt område.

Høykommissæren svarte med å påpeke at statsløse flyktninger alltid vil ha særlige vanskeligheter i et fremmed land, og at fondet dessuten tok sikte på å yte hjelp i en rekke land, bl. a. Italia, Østerrike og Hellas, hvor de økonomiske forhold var langt vanskeligere enn f. eks. i Vest-Tyskland.

Som følge av motstanden fra den britiske delegasjon og som følge av forbeholdet fra enkelte andre delegasjoner, bl. a. De Forente Staters, ble resolusjonsforslaget formulert mer forsiktig. Istedenfor en direkte anbefaling, ble det uttalt at programmet inneholder «konstruktive forslag for et effektivt forsøk på å løse problemet», og spørsmålet om å reise de nødvendige midler forutsettes tatt opp med FN's faste komité for forhandling med medlemslandene om frivillige bidrag «i det tilfelle at Generalforsamlingen godkjenner Høykommissærens forslag». Forslaget ble satt frem av Belgia, Ecuador, Frankrike og Tyrkia.

Norges interesse for permanent løsning av problemene kom til uttrykk gjennom et innlegg i debatten, hvor konsulent Salvesen fremførte de synspunkter Det Norske Flyktningsråd hadde gjort gjeldende kort tid i forveien som kommentar til et tilsvarende hollandsk forslag i Europarådet. Det ble uttalt at de metoder Høykommissæren ville følge i sitt nye aksjonsprogram falt sammen med de norske erfaringer hjemme og ute i Europa, hvor en hadde lagt hovedvekten på å gjøre flyktnings som hadde stått utenfor samfunnet til tilfredse og nyttige samfunnsborgere. Videre ble det understreket at den tradisjonelle opinion i Norge og de øvrige skandinaviske land til fordel for flyktningene var like sterk som før, og ga hjelpeorganisasjonene og myndighetene et godt grunnlag for fortsatt hjelp. Men forutsetningen måtte være at alle interesserte nasjoner hver tok sin del av byrdene. Hva selve pengebidragene angikk, presiserte

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

delegasjonen at det ikke for tiden kunne sies noe om hvor vidt og i hvilken grad Norge kunne yte nye tilskudd. En oversettelse til norsk av konsulent Salvesens innlegg er gjengitt i vedlegg 4.

Foruten Norge og de fire land som fremsette resolusjonsforslaget uttalte Cuba, Egypt, Argentina og Australia sin anerkjennelse av Høykommissærens innsats og sin uforpliktende tilslutning til arbeidsprogrammet. India og Pakistan betraktet saken som et overveiende europeisk problem. De hadde sympati for dette humanitære arbeid, men hevdet at den gruppe det gjaldt var liten i forhold til det enorme antall flyktninger i Østen og som var utenfor Høykommissærens mandat. Av denne grunn kunne de ikke delta i arbeidet ved pengebidrag eller på annen måte.

Til tross for at den britiske delegasjon tok avstand fra planen om hjelp til å fremme flyktningers integrering i asyllandene, var dens holdning positiv overfor Høykommissærens arbeid ellers. Også De Forente Staters delegasjon erklærte sin sterke interesse for en løsning av flyktnigeproblemene, men kunne ikke stemme for resolusjonen, idet den ikke fant at det ennå forelå tilstrekkelige opplysninger om det foreslåtte fond på 12 millioner dollars.

Direkte kritikk av Høykommissærens virksomhet fremkom bare fra Sovjet-Samveldet og Tsjekkoslovakia, samt fra Jugoslavia. De to førstnevnte land gjentok tidligere anklager om at Høykommissæren ikke varetok den oppgave de mente var hans første og egentlige, nemlig repatriering av flyktninger. Høykommissæren svarte med å peke på at bare frivillig hjemsending kom i betraktning, og han dokumenterte at i de tilfelle hvor flyktninger ikke ønsket hans hjelp til å reise tilbake, var hans brev til vedkommende østeuropeiske lands myndigheter ikke blitt besvart. Kritikken fra den jugoslaviske representant gjaldt mere spesielle, lokale problemer. Av de latin-amerikanske land var Venezuela det eneste som tok visse forbehold.

Resolusjonsutkastet ble vedtatt i Sosialkomitéen og senere i Rådets plenum mot Sovjet-Samveldets og Tsjekkoslovasias stemmer, mens de land som hadde tatt særlige reservasjoner avholdt seg fra å stemme (De Forente Stater, India, Jugoslavia, Pakistan, Storbritannia og Venezuela). Resolusjonen i dens endelige form inneholder først en erkjennelse av at situasjonen krever supplerende tiltak fra De Forente Nasjoners side i tillegg til asyl-landenes egne anstrengelser. Det pekes på at Høykommissæren har fullmakt til å sende ut appeller om bidrag til rene nødhjelpstiltak, men resolusjonens konklusjon gjelder både

hans program for nødhjelp og for langsiktige tiltak gjennom et selvhjelpsfond. Resolusjonen uttrykker ECOSOC's interesse for begge hjelpeformer, og oppfordrer Høykommissæren til gjennom tilleggsopplysninger å lette Generalforsamlingens behandling av disse forslag. Rådet anbefaler videre at Generalforsamlingen, hvis den godkjenner Høykommissærens forslag, ber FN's faste komité for forhandlinger med medlemsstatene om frivillige bidrag om å ta opp også bidrag til nødhjelpsfondet UNREF og til det nye selvhjelpsfondet. Ut fra samme forutsetning anbefales det opprettet et eget styre for Høykommissærens virksomhet. Dette forslag tar sikte på å få Høykommissærens rådgivende utvalg avløst av et organ med større myndighet, også over fordelingen av midler fra de fond Høykommissæren har eller får til rådighet.

7. Verdenskalenderreformen.

Til behandling for Rådet forelå en indisk plan om å erstatte den gregorianske kalender og andre kalendersystemer med en angivelig mere rasjonell verdenskalender. Allerede før debatten tok til var det på det rene at denne sak ennå ikke var moden for realitetsbehandling. Debatten kom av denne grunn til å dreie seg om et forslag fremsatt av India sammen med Jugoslavia om utsettelse av saken til en nær forestående ECOSOC-samling og innhentning av medlemsstatenes uttalelser i mellomtiden.

Den indiske representant ga en nøktern og klar oversikt over planens hovedpunkter og muligheter, og enkelte andre representanter ga uttrykk for sin foreløpige reaksjon. Helhetsinntrykket av debatten var at Rådet tross de store praktiske, psykologiske og religiøse vansker planen møtte, ikke ønsket å ta et endelig negativt standpunkt. Dette fremgikk også av Rådets forbeholdenhet overfor et pakistansk forslag som bl. a. gikk ut på å utsette saken på ubestemt tid. Rådet vedtok enstemmig det indisk-jugoslaviske forslaget med enkelte mindre endringer. Saken ble dermed utsatt til annen del av Rådets nittende samling.

8. Narkotika.

Rådets oppgave i denne sak var å ta stilling til 17 resolusjonsforslag av utpreget faglig art, fremsatt av FN's narkotikakommisjon i rapporten fra dens møte i april-mai 1954.

Av kommisjonens rapport fremgikk det at arbeidet med å utarbeide en enkel samlekonvensjon om kampen mot misbruk av rusgift gjorde god fremgang. Likeså hadde kommisjonen slått inn på nye veier ved å begynne å studere rusgiftmisbruk fra et psykologisk og sosialt synspunkt og derved fått materiale

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

til å drøfte preventive tiltak. Her hadde man bl. a. fått god hjelp fra Verdens Helseorganisasjon. Et annet aktuelt emne var de nye syntetiske rusgifter, som stadig øker i antall og utbredelse, og hvor man foreløpig ikke har noen internasjonalt gjennomførte motforholdsregler.

Når det gjaldt ulovlig omsetning av rusgift måtte kommisjonen erkjenne at situasjonen var utilfredsstillende. Selv om det kunne konstateres visse resultater av kampen mot misbruk av opium og kokain, var den ulovlige omsetning av andre narkotika, i første rekke heroin, foruroligende stor. De produksjonsmessige og kommersielle hensyn som førte til en slik utvikling var også gjenstand for Narkotikakommisjonens interesse og anstrengelser.

I den generelle drøfting av rapporten ga alle talere uttrykk for anerkjennelse av kommisjonens arbeid. Konsulent S a l v e s e n ga uttrykk for den norske regjeringens sympati og støtte av dette arbeid på humanitært grunnlag. Han pekte også på at flere av resolusjonsforslagene var i samsvar med moderne sosialmedisinske synsmåter. Dette gjaldt bl. a. forslaget om at rusgiftmisbrukere skal behandles og registreres mere som ofre for en smittsom sykdom enn som lovbrøyttere.

Sosialkomiteen foreslo med 16 stemmer, idet 2 land avholdt seg fra å stemme, å ta kommisjonens rapport til etterretning. Dette ble senere vedtatt av Rådet med samme stemmetall. Sosialkomiteen gikk deretter over til å behandle de resolusjonsforslag som var fremsatt. Den vedtok først fem resolusjoner om internasjonal kontroll med narkotika og gjennomføring av traktater. Av disse fem inneholder den første (resolusjon B. I) en oppfordring til regjeringene om å skjerpe sine anstrengelser for å overholde forpliktelsene i konvensjonene av 1925 og 1931. Denne resolusjon ble vedtatt enstemmig. Den annen (resolusjon B. II) noterer med tilfredshet WHO's arbeid for å standardisere rusgiftbetegnelser og uttrykker ønsket om snarlig forenkling av navnesystemet for nye rusgifter. Dette ble vedtatt med 16 stemmer, idet Sovjet-Samveldet og Tsjekkoslovakia avholdt seg fra å stemme. Den tredje (resolusjon B. III) fastslår det nokså vidtgående prinsipp at land som ikke hittil har hatt noen opiumsproduksjon også i fremtiden skal avholde seg fra slik produksjon. En rekke delegasjoner, bl. a. den britiske, ytret tvil om hensiktsmessigheten av denne bestemmelsen. Forslaget ble vedtatt med 9 stemmer, idet 7 delegasjoner avholdt seg fra å stemme. Den fjerde (resolusjon B. IV) gjelder arbeidet i FN's faste opiumsråd, og ble vedtatt med 16

stemmer mot 0. To land avholdt seg fra å stemme. Den femte (resolusjon B. V), som ble vedtatt enstemmig, behandler den viktige analyse av verdens narkotikabehov som er foretatt av FN's Drug Supervisory Body og oppfordrer regjeringene til å operere med nøkterne beregninger over dette behovet.

Videre vedtok komitéen med 15 stemmer en resolusjon om spesielle tiltak for å gjennomføre regulering og begrensnings av produksjon, omsetning og bruk av opium (resolusjon C). Noe større tvil knyttet seg til resolusjon D om vitenskapelige opiumsundersøkelser, herunder opprettelse av et FN's laboratorium for narkotika. Etter at forslaget var gjort uforpliktende fant 14 delegasjoner, herunder den norske, å kunne stemme for anbefalingen. — En resolusjon som kan få stor betydning for Latin-Amerika var resolusjon E om problemene i forbindelse med coca-blad. Anbefalingen om forskjellige tiltak mot dette sosiale og helsemessige onde ble vedtatt enstemmig. Når det gjelder cannabis ble det enstemmig vedtatt to resolusjoner om produksjonsbegrensning m. v. Resolusjon G om forbud mot diacetylmorfin vant ikke uforbeholden tilslutning. 12 delegasjoner, deriblant Norge, stemte for, mens de øvrige 6 delegasjoner unnlot å stemme.

Problemene med syntetiske rusgifter ble gjenstand for to resolusjoner, en om generelle tiltak mot slike narkotika og en om å forby katebemediene. De ble vedtatt enstemmig. — En viktig resolusjon om behandling av narkotikere (resolusjon I) ble vedtatt med 16 stemmer for, mens 2 delegasjoner unnlot å stemme. Det samme gjaldt en resolusjon om politimeslige og andre tiltak mot rusgiftsmugling (resolusjon J). Endelig vedtok man enstemmig en oppfordring til Narkotikakommisjonen om å gi prioritet til arbeidet med en sammenfattende narkotikakonvensjon (resolusjon K). Denne antas å bli av stor betydning for undertrykkelsen av narkotikasmugling og rusgiftmisbruk.

Samtlige resolusjoner ble senere vedtatt av Rådets plenum med samme stemmetall som i Sosialkomiteen.

9. Rapport fra den Internasjonale Arbeidsorganisasjon (ILO).

Under Rådets behandling av den Internasjonale Arbeidsorganisasjons 8. rapport til De Forente Nasjoner ble rapporten kommentert av samtlige delegasjoner. Også i dette tilfelle formet debatten seg som en tillits-erklæring til generaldirektøren, og for øvrig i atskillig grad som en gjentakelse av synspunkter de enkelte lands delegasjoner hadde gjort gjeldende under den nylig avholdte arbeidskonferanse. Debatten var lite preget av

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

politiske motsetninger, idet Sovjet-Samveldet som nytt medlem av ILO ga uttrykk for en stort sett positiv holdning.

De britiske innlegg i den generelle debatt falt sammen med det offisielle norske syn på Arbeidsorganisasjonen, og den norske delegasjon innskrenket seg til å erklære sin tilslutning til den britiske representants synspunkter. Denne pekte på at det nå var 10 år siden Philadelphia-deklarasjonen, og at betydelige økonomiske og sosiale strukturendringer hadde funnet sted i denne perioden. Industrialisering hadde lett for å skape sosiale vansker, og ILO hadde et særlig ansvar når det gjaldt å sørge for at sosialpolitiske mål ikke ble ofret til fordel for de økonomiske. Årsrapporten viste at ILO forsto å tilpasse sine arbeidsmetoder etter skiftende behov og sette sine krefter inn på områder hvor det trengtes mest, bl. a. i underutviklede land, uten at derfor balansen mellom organisasjonens tradisjonelle og nye arbeidsoppgaver ble forrykket.

Også andre talere fremholdt nødvendigheten av å holde likevekt mellom arbeidet med det internasjonale sosiallovverket, det alminnelige utredningsarbeid og eksperthjelpen til underutviklede land. De Forente Staters delegerte anbefalte at ILO la hovedvekten på teknisk hjelp, særlig på feltene yrkesopplæring, produktivitetsspørsmål og samarbeid mellom arbeidere og arbeidsgivere. Han rettet også en appell til Sovjet-Samveldet og andre øststater som nå var medlem av ILO om å etterleve konstitusjonen ved å avskaffe tvangsarbeid og sikre organisasjonsfrihet. Den tsjekkosslovakiske representant avviste uttalelsen som irrelevant, idet slike misforhold etter hans utsagn ikke eksisterte i Sovjet-Samveldet. Forøvrig var hans innlegg viet spørsmålet om hvilke oppgaver ILO burde konsentrere seg om, nemlig kampen mot arbeidsløshet, bedring av lønnsvilkår og levestandard, samt trygging av organisasjonsfriheten. Den tsjekkosslovakiske representant kritiserte at Arbeidsbyrået i et tillegg til rapporten hadde nevnt klager over brudd på fagforeningsrettigheter i Tsjekkoslovakia. Forøvrig var spørsmålet om fagforeningsrettighetenes stilling i en del ikke-kommunistiske land hovedemnet for representanten for den Internasjonale Fagforeningsfederasjon, mens representanten for den Internasjonale Federasjon av Frie Fagforeninger behandlet ILO's rolle i forhold til andre FN-organer, og i forhold til de grunnleggende menneskerettigheter.

Rådet tok ILO's rapport til etterretning med 16 stemmer. Sovjet-Samveldet og Tsjekkoslovakia avholdt seg fra å stemme.

10. Rapport fra Verdens Helseorganisasjon (WHO).

Den nye generaldirektør for Verdens Helseorganisasjon, dr. C a n d a u, gjorde rede for rapporten. I en debatt som de fleste delegasjoner deltok i, ble det fra alle hold gitt uttrykk for sterk tilslutning til de retningslinjer organisasjonen nå fulgte og anerkjennelse av generaldirektørens og sekretariatets arbeid.

Rapporten viste bl. a. at organisasjonen i løpet av 1953 hadde gitt teknisk hjelp til 74 land, organisert kampanjer mot 27 smittsomme sykdommer, og satt i verk en lang rekke tiltak når det gjelder helsemessig omsorg for mor og barn, medisinsk behandling m. v. Organisasjonen hadde videre økt sitt medlemstall til 81 land. Ytterligere 3 land var dessuten tilknyttet WHO's arbeid.

I debatten ble det pekt på en del spesielle trekk ved arbeidet. Nyten av WHO's regionale kontorer og den tilsvarende desentralisering av virksomheten ble understreket av mange representanter, og likeså betydningen av de langsiktige tiltak som organisasjonen nå er i stand til å planlegge. Den franske og den amerikanske delegasjon hevdet at organisasjonens budsjett måtte stabiliseres, mens andre, særlig representanter for underutviklede land, beklaget at reduksjonen av budsjettet rammet programmer av vital betydning. Storbritannias representant beklaget at WHO ikke lenger ville stille som vilkår for å yte eksperthjelp under det regulære programmet for teknisk bistand at vedkommende land som mottok hjelpen selv skulle bære en del av utgiftene. Den franske delegasjon kritiserte at WHO på sin siste hovedforsamling hadde avvist å samarbeide med de enkelte lands nasjonale komitéer når det gjaldt rekruttering av helseeksperter. Belgia og Venezuela fant at tiden var inne til å øke medlemstallet i Helseorganisasjonens eksekutivråd. Venezuelamente også at geografiske hensyn burde tillegges større vekt ved ansettelse i WHO's sekretariat.

I et kort innlegg ga konsulent S a l v e s e n uttrykk for Norges vurdering av organisasjonens virksomhet.

Rådet tok enstemmig rapporten fra Verdens Helseorganisasjon til etterretning.

11. Rapporter fra De Forente Nasjoners Organisasjon for Undervisning, Vitenskap og Kultur (UNESCO).

Til behandling forelå UNESCO's årsrapporter for 1952—53 og 1953—54. UNESCO's generaldirektør, Luther E v a n s, ga en over-

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

sikt over arbeidet i organisasjonen og nevnte at etter at rapportene var utarbeidet, var Sovjet-Samveldet, Hvite-Russland og Ukraina blitt medlemmer, mens Ungarn og Polen hadde opplyst at de var rede til igjen å ta full del i organisasjonens arbeid. Mr. Evans fremholdt at dette var en gledelig utvikling, idet UNESCO bare kunne nå sine mål hvis alle land tok aktivt del i dens arbeid.

Under den følgende debatt ga en rekke delegasjoner uttrykk for tilfredshet med UNESCO's arbeid. Flere understreket nødvendigheten av økt hjelp til de underutviklede land for å sikre en grunnleggende undervisning. Den franske representant hevdet i denne forbindelse at organisasjonen ikke måtte innskrenke sitt arbeid til å yte teknisk bistand, men også legge meget stor vekt på sin egentlige virksomhet.

Rådet tok enstemmig UNESCO's rapporter til etterretning.

12. Søknad fra Romania om medlemskap i UNESCO.

Foranledningen til Rådets behandling av denne saken var et tsjekkosllovakisk resolusjonsforslag, som gikk ut på at Rådet skulle underrette UNESCO om at ECOSOC ikke hadde noe å innvende mot at Romania ble opp tatt som medlem av UNESCO.

I debatten møtte forslaget motstand fra De Forente Stater, Storbritannia, Cuba og China, men fikk støtte fra Belgia, India, Jugoslavia, Egypt, Argentina og Sovjet-Samveldet. De Forente Staters representant hevdet at Romania ikke kunne ansees for å ha evne og vilje til å overholde UNESCO's konstitusjon, sett på bakgrunn av de stadige krenkelser av fredstraktatens bestemmelser om menneskerettighetene. Han henviste videre til at Generalforsamlingen allerede hadde uttalt sin fordømmelse av den romanske regjeringens holdning på dette området.

De representanter som støttet forslaget viste til universalitetsprinsippet og til presensener fra behandlingen av liknende saker.

Det tsjekkosllovakiske resolusjonsutkast ble vedtatt med 10 stemmer mot 7. Venezuela avholdt seg fra å stemme. Den norske delegasjon stemte for resolusjonen.

13. Søknad fra Bulgaria om medlemskap i UNESCO.

Rådet drøftet et forslag fra Tsjekkoslovakia om å ta opp på dagsordenen en søknad fra Bulgaria om medlemskap i UNESCO. Søknaden var først sendt den 21. juli 1954. UNESCO's generalsekretær hadde i et brev til

De Forente Nasjoners generalsekretær anmodet om at saken måtte bli behandlet under ECOSOC's attende samling, idet en utsettelse ville kunne føre til at UNESCO ikke ville kunne ta stilling til søknaden under sin åttende samling, som vil finne sted i november—desember 1954. Bulgaria ville da først kunne bli medlem av UNESCO i 1956.

Den amerikanske representant i Rådet foreslo å utsette realitetsbehandlingen av spørsmålet til ECOSOC's høstsesjon, idet han hevdet at delegasjonene ikke hadde fått tid til å innhente instruksjoner i saken.

Rådet vedtok etter en kort debatt med 13 mot 2 stemmer å ta opp spørsmålet på dagsordenen på attende samling. Tre delegasjoner avholdt seg fra å stemme. Umiddelbart etter vedtok Rådet et amerikansk forslag om å utsette realitetsbehandlingen av saken til høstsesjonen. Også dette forslaget ble vedtatt med 13 mot 2 stemmer, mens 3 land avholdt seg fra å stemme. Den norske delegasjon stemte for å ta saken opp på dagsordenen og likeledes for utsettelse av realitetsbehandlingen til høstsesjonen.

Under behandlingen av saken på Rådets gjenopptatte attende samling i New York den 5. november 1954 gikk særlig den amerikanske representant, men også den britiske, sterkt imot at Bulgaria skulle opptas som medlem av UNESCO. Den tsjekkosllovakiske og den sovjetiske representant imøtegikk kritikken av Bulgaria.

Ved avstemningen ble et tsjekkosllovakisk forslag om at Rådet skulle underrette UNESCO om at det ikke har noen innvendinger mot Bulgarias medlemskap vedtatt med 10 mot 6 stemmer, mens 2 land avholdt seg fra å stemme. Norge stemte for forslaget.

14. Søknad fra Albania om medlemskap i UNESCO.

På Rådets gjenopptatte attende samling i New York den 19. november 1954 ble behandlet en søknad fra Albania om medlemskap i UNESCO. Det forelå et tsjekkosllovakisk resolusjonsforslag som gikk ut på at Rådet intet hadde å innvende mot Albanias medlemskap.

Den britiske representant gikk sterkt mot forslaget og pekte særlig på at Albania ikke respekterte vedtak av internasjonale organer. Han nevnte særlig Albanias holdning overfor den Internasjonale Domstols avgjørelse i forbindelse med senkningene i Korfu-kanalen. Også den amerikanske representant uttalte seg mot forslaget.

Ved avstemningen falt forslaget, idet 8 land, deriblant Norge, stemte for og 10 land mot.

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

Administrative saker.

1. Koordineringen av arbeidet i De Forente Nasjoner og i særorganisasjonene.

Til behandling forelå rapport nr. 15 og rapport nr. 16 fra den Administrative Koordinasjonskomité. Dessuten hadde sekretariatet utarbeidet en oversikt over den planlagte virksomheten i kommisjonene og særorganisasjonene i 1955.

Generalsekretær H a m m a r s k j ö l d innledet debatten med en oversikt over de koordinasjonsproblemer som nå særlig var gjenstand for den Administrative Koordinasjonskomité's oppmerksomhet. De fleste delegasjoner hadde innlegg hvor de reiste spørsmål som det ikke hadde vært anledning til å komme inn på under behandlingen av de øvrige punkter på dagsordenen. De Forente Staters delegasjon foreslo således at særorganisasjonene skulle koordinere sin publisitetsvirksomhet innenfor De Forente Nasjoners informasjonsavdeling. Sovjet-Samveldets og Tsjekkosloviakias representanter kritiserte sekretariatets kontakt med organer utenfor De Forente Nasjoner. Den norske delegasjon fremholdt at det var uheldig at UNICEF's midler blir benyttet til å finansiere programmer som burde falle under Verdens Helseorganisasjons virkeområde. (Se også s. 17). Flere delegasjoner kom inn på spørsmålet om de forskjellige geografiske områders representasjon i sekretariatet.

De Forente Staters delegasjon la frem et resolusjonsutkast som ga uttrykk for tilfredshet med arbeidet i den Administrative Koordinasjonskomité, og som anbefalte fortsatt arbeid etter de samme linjer. Dette resolusjonsutkastet ble vedtatt av Rådet med 16 stemmer. Sovjet-Samveldet og Tsjekkoslovakia avholdt seg fra å stemme.

2. ECOSOC's og dets kommisjoners organisasjon og virksomhet.

Denne sak var gjenstand for lange forhandlinger, først og fremst i Koordinasjonskomiteen, hvor ambassadør Engen var formann. Til grunn for drøftelsene lå bl. a. et memorandum fra generalsekretæren om organiseringen av Rådet og dets kommisjoner. I dette memorandum var det gitt en kortfattet oversikt over de bestemmelser som gjelder for hyppigheten av de funksjonelle og de regionale kommisjoners møter. Generalsekretæren konkluderte med at Rådet stort sett burde holde fast ved den arbeidsordning som ble vedtatt på Rådets trettende samling i 1950, og ta sikte på å gjennomføre den i større utstrekning enn hittil hadde vært til-

felle. Han erklærte seg enig i et forslag om at Sosialkommisjonen bare skal møte hvert annet år. Videre ble det i generalsekretærens memorandum antydnet at sekretariatets arbeid ville lettes hvis det lyktes å finne frem til en jevnere fordeling av sakmengden mellom Rådets vår- og sommersesjon.

I et annet memorandum var det gitt en oversikt over generalsekretærens plan for organiseringen av sekretariatet samt over arbeidsoppgavene på det økonomiske og sosiale område. Det ble her tatt utgangspunkt i at målet for Rådets arbeid i første rekke er økonomisk og sosial utvikling i de underutviklede land. På denne bakgrunn anbefalte generalsekretæren innskrenkning av virksomheten på en rekke områder, mens han på den annen side antydnet en utvidelse når det gjaldt den årlige rapport om den økonomiske situasjon i verden.

På det økonomiske felt var det foreslått å redusere virksomheten en del når det gjaldt offentlige finanser og skattespørsmål, samt å innskrenke publikasjonsvirksomheten i forbindelse med transport- og samferdselsavdelingen og eventuelt å overføre denne avdelingen fra New York til Genève. Når det gjaldt det sosiale arbeid, foreslo generalsekretæren likeledes en begrensning av publikasjons- og informasjonsvirksomheten ved å stanse publikasjoner om lovmessige og administrative problemer i forbindelse med barne-, ungdoms- og familiespørsmål, og å redusere informasjonsvirksomheten om boligbygging og byplanlegging samt sosialt vern.

De spørsmål som Rådet tok stilling til på sin attende samling under dette punkt på dagsordenen falt i fire hovedgrupper. Den ene gruppen omfattet sekretariatets organisasjon, dets arbeidsoppgaver og prioriteringen av arbeidsoppgavene. Her falt bl. a. problemene i forbindelse med den overvældende dokumentmengde som blir lagt frem for Rådet, i hvilken utstrekning det er mulig å redusere antallet og omfanget av disse dokumentene, samt at de kan foreligge innen de fastsatte tidsfrister. Den annen hovedgruppe gjaldt Rådets arbeidsordning og i hvilken utstrekning arbeidet i Rådet kan effektiviseres. Den tredje gjaldt de funksjonelle kommisjoner og i en viss utstrekning særorganisasjonene. Problemet her var hvor nyttige disse er for Rådets arbeid, hvor ofte de bør møte og på hvilke områder man har behov for dem. Som en fjerde gruppe kom problemene i forbindelse med Kommisjonen for Internasjonal Varehandel, som Rådet vedtok å opprette under sin syttende samling.

Under generaldebatten i Rådet om organiseringen av Rådet og dets kommisjoner

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

nevnte generalsekretæren at de første 8 år av De Forente Nasjoners virksomhet hadde gitt visse erfaringer om på hvilke områder organisasjonen kunne utøve innflytelse. Den hadde nå nådd tilstrekkelig modenhet til at man med fordel kunne foreta en ny vurdering av dens arbeid. Under denne vurdering hadde generalsekretæren hatt tre spørsmål for øye: — Hva gjør FN? — Hvorfor gjør den det? — og Hvorledes gjør den det? Han hadde til hensikt å få fastslått de viktigste mål og de viktigste arbeidsfelter, slik at man hadde visse kriterier for hva sekretariatet skulle gjøre og hvorledes det skulle gjennomføre oppgavene. Generalsekretæren nevnte i denne forbindelse personellspørsmålet, hvor han måtte ta to hensyn, nemlig for det første følge en personellpolitikk som ikke førte til unødvendige ulemper for funksjonærene, selv om det måtte foretas reduksjoner, og for det annet nødvendigheten av en overgangsperiode for å avslutte igangværende arbeider på beste måte. Denne overgangsperiode ville vare 2—3 år. Hans gjennomgåelse av sekretariatet og dets arbeidsoppgaver hadde brakt ham til å godta tilsvarende prioriteter som Rådet tidligere var kommet frem til. Man sto alltid overfor et valg mellom ulike oppgaver, og han la, når det var spørsmål om en spesiell oppgave, hovedvekten på om et internasjonalt sekretariat kunne gjennomføre den effektivt, om oppgaven dekket et viktig behov for De Forente Nasjoners virksomhet, om det ønskede resultat kunne oppnås tilfredsstillende på annen måte, om den opprinnelige nytten av et arbeid var redusert og om nye tiltak var nødvendig i De Forente Nasjoners interesse.

Det britiske innlegget i debatten var konsentrert om Rådets virksomhet. Her ble nevnt ønskeligheten av kortere plenarsesjoner hvor en del av dagsordenens punkter ble overført til «mellomsesjoner». Likeledes ble reist spørsmålet om ikke mange saker kunne bli tatt vare på av særorganisasjonene. Det ble også pekt på nødvendigheten av å ha en drøftelse av den økonomiske situasjon i verden en gang om året og eventuelt en tilsvarende ordning for de sosiale spørsmålene.

Jugoslavias delegasjon fremhevet nødvendigheten av to korte sesjoner hvert år og nødvendigheten av å omforme Rådets komiteer til stående komiteer, som kunne overta noen av Rådets funksjoner. I forbindelse med generalsekretærens antydning om i større grad å nyttiggjøre seg private organisasjoner og institusjoner for forskningsoppgaver, ble det fremholdt at en viss forsiktighet var nødvendig og at forskning fortsatt burde inngå i sekretariatets arbeid.

Den amerikanske representant fremhevet at Rådet måtte finne frem til en mer effektiv arbeidsordning og en reduksjon av dagsordenens omfang. Særorganisasjonenes rapporter burde diskuteres bare hvert annet år, og ingen spørsmål burde drøftes mer enn én gang om året. Dette gjaldt også programmet for teknisk bistand. Kommisjonene og regjeringene måtte avholde seg fra å fremme forslag om mindre viktige arbeidsoppgaver. Rådets vår- og sommersesjon måtte begrenses til maksimum tre uker, og man burde finne en ordning med gjenopptatte samlinger for behandling av mindre viktige spørsmål. Den amerikanske regjering var forurrolig over at visse regionale kommisjoner viste en tendens til å gå sine egne veier og se bort fra sin funksjon som et rådsorgan.

Den argentinske representant nevnte at det var viktig å øke medlemstallet i Rådet for å oppnå et gunstig resultat. Den argentinske regjering hadde til hensikt å foreslå de nødvendige endringer i pakten. Fra argentinsk side ble det videre hevdet at det ville være ønskelig at forberedende behandling av enkelte av dagsordenens punkter ble foretatt av arbeidsgrupper mellom Rådets samlinger.

Den franske representant mente at selv om man ga prioritet til arbeid med de underutviklede land, måtte FN's oppgave når det gjaldt de mer utviklede land ikke glemmes. Han ga sin tilslutning til forslagene om kortere sesjoner og til de fleste av generalsekretærens forslag om reduksjoner, men pekte på at han ikke kunne godta enkelte av de reduksjoner som var foreslått på det sosiale område.

Den indiske delegasjon fremholdt at de spørsmål man hadde oppe til debatt, hadde vært drøftet ved flere av de foregående samlingene, og at man ikke måtte vente seg særlig store resultater, selv om det syntes å herske en stor enighet om målene. Han nevnte at det var ønskelig å finne en klarere avgrensning mellom fullmaktene til særorganisasjonene og til de funksjonelle kommisjoner. For øvrig uttalte han seg for å avskaffe Fiskalkommisjonen.

Den sovjetiske representant tok sitt utgangspunkt i at hovedproblemet var å velge de oppgaver som Rådet skulle behandle. Disse forandret seg fra tid til annen, men i øyeblikket mente han at Rådet skulle konsentrere seg om fremme av internasjonal handel og økonomisk samarbeid, fremme av levestandard og sysselsetting, fremme av økonomisk utvikling i underutviklede land, teknisk bistand til underutviklede land, menneskerettighetsspørsmål og kvinnes stilling, samt endelig internasjonalt samarbeid på det undervisningsmessige, vitenskapelige og kul-

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

turelle område. Rådets dagsorden måtte begrenses ved å utelate de mindre viktige punkter.

Ambassadør Engen uttalte at den norske delegasjon var enig i generalsekretærens synspunkt om at fremme av økonomisk utvikling i tilbakeleggende land var organisasjonens hovedoppgave, men at man samtidig måtte være oppmerksom på at fremgang i de mer utviklede land hadde virkning på fremgangen i land hvor levestandarden var lav. Rådet gikk for meget i detalj til å kunne bli et organ som fastla de politiske linjer. En bedre forberedelse av arbeidet var nødvendig for å oppnå at landene ble representert i Rådet av personer som satt i sentrale politiske stillinger. Oversettelse av ambassadør Engens innlegg er trykt som vedlegg 5.

I et avsluttende innlegg nevnte generalsekretæren bl. a. at han ofte hadde følt at politiske problemer fikk en uforholdsmessig publisitet og dermed overskygget de økonomiske og sosiale spørsmål som var av minst like stor betydning.

a. Sekretariatets arbeid og organisasjon.

Organiseringen av sekretariatet og prioriteringen av arbeidsoppgavene med dokumentasjonsspørsmålet var gjenstand for en lengere diskusjon. Når det gjaldt dokumentasjonsspørsmålet, fremhevet den amerikanske representant at spørreskjemaet om full selselsetting burde revideres og forenkles. Han var enig i generalsekretærens forslag om å redusere publikasjonene om skattespørsmål, men mente at sekretariatet burde fortsette forskningsarbeidet på dette felt.

Fra fransk side ble det fremholdt at generalsekretæren skulle konsentrere seg om å redusere hyppigheten av publikasjonene uten å stoppe dem helt. Den sovjetiske representant hevdet at det var mulig å redusere både antallet og omfanget av dokumentene. Fra jugoslavisk side ønsket man at sekretariatet skulle analysere spørreskjemaet om full selselsetting, slik at Rådet kunne ta stilling til hvor meget man trengte av opplysninger for å behandle effektivt sentrale politiske spørsmål. Den norske delegasjon nevnte ønskeligheten av å gi høy prioritet til arbeidet med «Social Defence» (forebygging av kriminalitet og behandling av lovbrøttere).

Også forskningsspørsmålet var gjenstand for atskillig debatt. Generalsekretæren hadde her foreslått at sekretariatet skulle begrense sin virksomhet og at forskningsoppgavene i stor utstrekning skulle overlates private forskningsinstitusjoner. Fra jugoslavisk side ble

det fremhevet at det bare var elementærforskning uten politisk tilknytning som kunne betros universiteter og andre forskningsinstitutter under generalsekretærens overoppsyn. Man kunne ikke overlate utredningen av virkelig store uløste problemer til institusjoner som kunne være behersket av en spesiell ideologi. Disse synspunkter ble støttet av Argentina og Venezuela, som begge hevdet at det bare var upolitisk forskningsarbeid som kunne betros til utenforstående organer og selv da bare med den nødvendige kontroll. Også en rekke andre delegasjoner ga uttrykk for at det måtte gås frem med den største forsiktighet på dette område.

Når det gjaldt prioritetsrekkefølgen for sekretariatets arbeidsoppgaver, sluttet alle de underutviklede land seg til generalsekretærens synspunkter, som gikk ut på at utviklingen av underutviklede land skulle være hovedoppgaven. Fra belgisk, fransk og amerikansk side hevdet man at denne oppgaven utvilsomt hadde høy prioritet, men at den ikke måtte skyves frem i den grad at det gikk ut over de andre viktige oppgaver som Rådet hadde i henhold til pakten. Også de mer utviklede land hadde problemer som bare kunne løses i samarbeid med andre land.

Under debatten i Koordinasjonskomitéen ble det gitt uttrykk for at generalsekretæren selv måtte beholde ansvaret for de interne spørsmål som angikk organiseringen av sekretariatet. Det ble imidlertid også pekt på at gjennomføringen av de forslag som generalsekretæren hadde fremsatt, nødvendigvis ville komme i motsetning til visse vedtak som Rådet tidligere hadde truffet og til visse arbeidsoppgaver som Rådet hadde godkjent at de regionale og de funksjonelle kommisjonene tok seg av.

Den australske og den norske delegasjon la på et tidlig tidspunkt i debatten frem et felles resolusjonsutkast som inneholdt en generell godkjennelse av de retningslinjer som var antydnet i de avsnitt av generalsekretærens rapport som omhandlet arbeidsprogrammet i den økonomiske og i den sosiale avdeling og likeledes når det gjaldt dokumentasjonen. Selve organiseringen av sekretariatet ble betraktet som generalsekretærens eneansvar. I resolusjonsutkastet var det videre foreslått å referere de nevnte avsnitt i generalsekretærens rapport til de regionale og funksjonelle kommisjoner, slik at disse kunne sette i verk passende tiltak. Endelig var det foreslått at generalsekretæren skulle treffe tiltak som er nødvendige for å gjennomføre hans arbeidsprogram og for å øke sekretariatets effektivitet.

Den amerikanske delegasjon foreslo en ut-

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

videlse av resolusjonen som gikk ut på at kommisjonene, i lys av Generalforsamlingens tidligere resolusjon om begrensningen av dokumentasjonen, skulle ta hensyn til generalsekretærens forslag om publikasjons- og studievirksomheten. Samtidig skulle generalsekretæren få en generell fullmakt til å sette i verk sine planer straks uten å avvente kommisjonenes avgjørelser.

Den britiske delegasjon fremsatte forslag om at generalsekretærens rapport skulle sendes særorganisasjonene til underretning sammen med referatet fra drøftelsene i Rådet. Også dette punkt kom inn i resolusjonsutkastet sammen med et forslag fra tsjekkosllovakisk side om at Rådet skulle erkjenne nødvendigheten av å kontrollere og begrense dokumentasjonen.

I Koordinasjonskomiteen ble dette felles resolusjonsutkast vedtatt med 14 stemmer. Ingen land stemte imot, mens to delegasjoner avholdt seg fra å stemme og to delegasjoner var fraværende. Under behandlingen i Rådet ble forslaget vedtatt enstemmig, idet det fra sovjetisk, britisk og belgisk side ble fremholdt at generalsekretæren forutsettes å ta hensyn til de synspunkter som er kommet til uttrykk under behandlingen av saken.

b. Rådets arbeidsordning.

Endringer i Rådets arbeidsordning ble drøftet i Koordinasjonskomiteen på grunnlag av et felles resolusjonsutkast fremsatt av Argentina, Belgia, Cuba, De Forente Stater, Ecuador, Egypt, Frankrike, Jugoslavia, Pakistan og Storbritannia.

Den franske representant redegjorde for resolusjonsutkastet og pekte på ønskeligheten av å styrke Rådets posisjon som et koordinerende og dirigerende organ. Det vesentlige innhold av resolusjonen var at Rådet fortsatt skulle ha to årlige hovedsamlinger, den ene i mars og den annen i juli. Den første av disse var forutsatt å vare 2—3 uker og den annen 3—4 uker. Under disse to samlingene skulle Rådet kunne foreta en grundig behandling av de viktigste sakene på dets dagsorden. Videre var det i forslaget forutsatt to gjenopptatte samlinger, nemlig en samling av ikke mere enn 3 ukers varighet i mai—juni samt en kort samling under eller straks etter De Forente Nasjoners årlige Generalforsamling. Under disse skulle drøftes de saker som det ikke var strengt nødvendig å ta opp på hovedsamlingene.

Under den første hovedsamling i mars var det foreslått at Rådet først og fremst skulle behandle saker av sosial karakter som in-

formasjonsfrihet, full sysselsetting, jordreformer, tvangsarbeid og slaveri.

Under samlingen i juli ville hovedvekten ifølge resolusjonsutkastet bli lagt på drøftelse av den økonomiske situasjon i verden. Dessuten var det meningen at Rådet på denne samling skulle gjennomgå utviklingen av de økonomiske og sosiale programmer og den samlede virksomhet i De Forente Nasjoner og dets underorganer. Samlingen under eller etter den årlige Generalforsamling var forutsatt i det vesentlige å beskjeftige seg med opplegget av Rådets arbeid. Alle andre spørsmål skulle da behandles på den gjenopptatte samling i mai—juni, hvor de faste delegasjoner i New York burde kunne ta seg av representasjonen.

Etter den redegjørelse som ble gitt av den franske representant, ble forslaget gjenstand for en diskusjon i Koordinasjonskomiteen. Den tsjekkosllovakiske delegasjon la frem et resolusjonsutkast som vesentlig adskilte seg ved at det ble fastlagt en prioritetsrekkefølge for Rådets arbeid i overensstemmelse med synspunkter som den sovjetiske delegasjon hadde gitt uttrykk for i generaldebatten om dette spørsmålet. Ifølge det tsjekkosllovakiske forslaget ville det ikke bli foretatt særlige endringer når det gjaldt Rådets møteprogram. Både den tsjekkosllovakiske og den sovjetrussiske delegasjon uttalte seg mot forslaget om den gjenopptatte samling i mai—juni. Etter henstilling fra Koordinasjonskomiteens formann gikk den tsjekkosllovakiske delegasjon med på å fremsette sine forslag i form av endringer til det tidligere fremsatte resolusjonsforslag. Enkelte mindre viktige punkter i disse endringsforslag ble godtatt. For øvrig ble det vedtatt, etter forslag fra den indiske delegasjon, å drøfte spørsmål om den økonomiske utvikling av underutviklede land på Rådets samling i juli, og likeledes å behandle visse sider av den økonomiske utvikling på samlingen i mars.

Ved behandlingen av resolusjonsutkastet i Rådet ble dette vedtatt enstemmig, bortsett fra ordningen med en gjenopptatt samling i mai—juni, hvor den sovjetrussiske og den tsjekkosllovakiske delegasjon stemte mot forslaget.

Ifølge Rådets vedtak skal det nå holdes to regulære samlinger årlig. Den første sesjon forutsettes å begynne i siste uke av mars og vare i tre uker. På denne samling skal behandles et begrenset antall viktige spørsmål på det økonomiske og sosiale område, herunder visse spørsmål i forbindelse med den økonomiske utvikling av underutviklede land. Samlingen skal deretter gjenopptas i tredje uke av mai for et tidsrom av omkring tre

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

uker. Rådet skal da behandle de fleste av de saker som ikke er av tilstrekkelig viktighet til å behandles på samlingene i mars eller juli.

Den annen regulære samling skal ta til i annen uke av juli og ikke vare lenger enn fire uker. Under denne samling skal behandles den økonomiske situasjon i verden og eventuelt også den sosiale utvikling. Rådet skal dessuten foreta en generell gjennomgåelse av utviklingen og koordineringen av De Forente Nasjoners og særorganisasjonenes programmer på det økonomiske og sosiale område. Under den gjenopptatte samling under eller umiddelbart etter den årlige Generalforsamling forutsettes det at Rådet vesentlig skal behandle spørsmål som gjelder dets dagsorden og eventuelt også særlige saker som det er hensiktsmessig å behandle på dette tidspunkt.

Den amerikanske delegasjon la dessuten frem et resolusjonsutkast som tok sikte på å understreke nødvendigheten av å konsentrere arbeidet om sentrale spørsmål og å avlaste Rådets dagsorden. Bl. a. var det foreslått at kommisjonene og deres underordnede organer ikke skulle sette i gang undersøkelser uten på forhånd å drøfte spørsmålet med generalsekretæren eller eventuelt uten spesiell godkjenning av Rådet.

Under debatten om dette resolusjonsutkastet innvendte den tsjekkoslaviske representant at denne bestemmelse ville hindre de regionale økonomiske kommisjoner i deres arbeid. Han fremholdt at det her burde sondres mellom de regionale kommisjonene og de funksjonelle kommisjonene. Den amerikanske representant svarte at det ikke var hensikten å vanskeliggjøre det utmerkede arbeid som ble utført av de regionale økonomiske kommisjoner. De amerikanske myndigheter var imidlertid bekymret over den tendens som gjorde seg gjeldende i disse kommisjoner til å treffe tiltak uavhengig av Rådet og fastlegge sine programmer uten at Rådet hadde godkjent dem. Av denne grunn var det ikke mulig å skille mellom de regionale og funksjonelle kommisjoner.

Etter at det var foretatt en del endringer i det amerikanske resolusjonsutkastet, ble dette vedtatt i Koordinasjonskomiteen med 13 stemmer, idet India, Jugoslavia, Sovjet-Samveldet, Tsjekkoslovakia og Tyrkia avholdt seg fra å stemme. Resolusjonen gikk ut på at Rådet vanligvis ikke skal behandle samme sak mer enn én gang årlig. Dessuten anmodes kommisjonene og deres underorganer om å konsentrere sitt arbeid om de viktigste saker og på forhånd å legge frem for Rådet til godkjenning alle forslag til nye undersøkelser og

andre prosjekter som krever tilleggsbevilgninger eller vesentlige endringer av arbeidsprogrammet. Videre inneholder resolusjonen en anmodning til generalsekretæren om å fremlegge for Rådet til forhåndsgodkjenning enhver anmodning fra kommisjonene til særorganisasjonene om nye undersøkelser. Endelig henstilles det til medlemslandene å unngå å foreslå tatt opp til behandling i Rådet saker som ikke er tilstrekkelig forberedt eller saker hvor det ikke kan ventes konkrete resultater.

Under behandlingen i Rådet ble Koordinasjonskomiteens resolusjon vedtatt med 17 stemmer, idet bare Jugoslavia avholdt seg fra å stemme. De enkelte deler av resolusjonen ble vedtatt med varierende stemmetall, men i alle tilfelle med klar majoritet. Sovjet-Samveldet og Tsjekkoslovakia stemte mot bestemmelsen om at kommisjonene, også de regionale, skal ha Rådets godkjenning for større nye tiltak.

c. De funksjonelle kommisjonene.

Under sin trettende samling hadde Rådet bl. a. vedtatt at Kommisjonen for Økonomi, Sysselsetting og Utvikling skulle innstille sin virksomhet inntil utgangen av 1954. Det samme gjaldt Underkommisjonen for Statistiske Representative Telling. Generalsekretæren hadde i sin rapport ikke forutsatt noen radikale endringer på dette område.

I. Kommisjonen for Økonomi, Sysselsetting og Utvikling.

Den argentinske og pakistanske delegasjon fremsatte forslag om at denne kommisjon skulle gjenopprettes, idet de særlig henviste til at det trengtes et organ til å behandle problemene i forbindelse med den økonomiske utvikling. Den pakistanske representant pekte dessuten på at dette ville være et ledd i arbeidet for å forenkle Rådets virksomhet, idet en på denne måte ville få et organ som kunne foreta en grundig forberedelse av viktige saker.

En rekke representanter ga sin støtte til forslaget fra Argentina og Pakistan. Den britiske delegasjon uttalte seg imidlertid mot forslaget under henvisning til at Rådet selv hadde overtatt de arbeidsoppgaver som kommisjonen tidligere hadde og at kommisjonen, i tilfelle den ble gjenopprettet, utvilsomt ville komme til å bli et forum for politiske diskusjoner, som ville bli gjentatt først i Rådet og deretter også i Generalforsamlingen.

Også den amerikanske delegasjon var imot å gjenopprette kommisjonen, bl. a. under henvisning til at Rådet nylig hadde vedtatt å

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

opprette en rådgivende kommisjon for internasjonal varehandel.

Den norske delegasjon var av den mening at det ville være vanskelig i prinsippet å sette seg imot gjenopprettelsen av kommisjonen. På den annen side ville det være uheldig om denne skulle bli gjenopprettet med et knapt stemmeflertall og med et uheldig mandat. Delegasjonen la derfor frem et resolusjonsutkast som gikk ut på at Rådet skulle avvente en rapport fra generalsekretæren om gjenopprettelse av Kommissjonen for Økonomi, Sysselsetting og Utvikling før det tok stilling til spørsmålet. Det var forutsetningen at generalsekretærens rapport skulle fremlegges på Rådets tyvende samling. En oversettelse av ambassadesekretær Sollis innlegg i debatten om denne sak er trykt som vedlegg 6.

Det norske resolusjonsutkast fikk støtte først og fremst av de land som hadde uttalt seg mot en gjenopprettelse av kommisjonen, men kunne også aksepteres av enkelte underutviklede land. Det ble imidlertid fremsatt visse tilleggsforslag, bl. a. et forslag fremsatt av den egyptiske delegasjon, som gikk ut på at generalsekretæren skulle fremlegge sin rapport til den gjenopptatte attende samling. Likeledes fremsatte den jugoslaviske delegasjon et forslag om at generalsekretærens redegjørelse bare skulle gjelde kommisjonens mandat.

Med disse endringer ble resolusjonen som helhet vedtatt i Koordinasjonskomiteen med 9 mot 3 stemmer, mens 6 land avholdt seg fra å stemme. Under avstemningen i Rådet ble resolusjonen vedtatt med 17 stemmer, mens 1 land avholdt seg fra å stemme.

Ved behandlingen av saken under den gjenopptatte samling i New York 16. november 1954 forelå det et resolusjonsforslag fra De Forente Stater, Ecuador og Storbritannia om at kommisjonen ikke skulle gjenopprettes. Fra norsk side hadde man fremlagt et resolusjonsforslag som gikk ut på å utsette avgjørelsen et år, nemlig til annen del av tyvende sesjon. Det norske forslaget tok sikte på å holde spørsmålet åpent inntil man visste hvorledes Kommissjonen for Internasjonal Varehandel og GATT ville organisere sin virksomhet og man hadde erfaring fra Rådets nye arbeidsordning.

Det norske forslag ble etter en del debatt vedtatt med 9 mot 8 stemmer. De som stemte imot var Australia, Belgia, Cuba, Ecuador, De Forente Stater, Frankrike, Storbritannia og Tyrkia. Venezuela avholdt seg fra å stemme. Tre-maktsforslaget kom etter dette ikke opp til avstemning.

Oversettelse til norsk av ambassaderåd

Dons' innlegg i debatten er trykt som vedlegg 7. I debatten kom sysselsettingsproblemer mer i forgrunnen enn vanlig, idet både Jugoslavia og de øst-europeiske land la hovedvekten på sysselsettingsproblemer i sin begrunnelse for å støtte det norske forslag. Fra jugoslaviske side ble det også pekt på at rapporten fra spesielle ekspertgrupper ikke ble drøftet tilfredsstillende om de ble presentert direkte i ECOSOC. Flertallet av de underutviklede land som talte for det norske forslaget, ville gjerne at denne sak skulle tas opp til døfting tidligere enn foreslått fra norsk side, men unnlot å reise forslaget direkte og gikk ikke i detalj når det gjaldt kommisjonens oppgaver med hensyn til økonomisk utvikling av underutviklede land. Fra amerikansk og engelsk side ble det lagt vekt på at De Forente Nasjoner har så mange organer som arbeidet med disse problemene at et nytt organ bare ville kunne vanskeliggjøre arbeidet som helhet.

II. Befolkningsskommisjonen.

Den tsjekkoslaviske delegasjon fremsatte forslag om at Befolkningsskommisjonen skulle opphøre, idet den ikke lenger hadde noen funksjon. Særlig fra amerikansk og belgisk side ble det understreket at kommisjonen hadde utført et verdifullt arbeid med å tilrettelegge statistikk og samle inn materiale om befolkningsproblemer. Man kunne nå vente betydelige praktiske resultater i det forberedende arbeid som var gjort, ikke minst i forbindelse med den verdenskonferanse om befolkningsproblemer som var under forberedelse. Også flere andre delegasjoner uttalte seg mot en nedleggelse av kommisjonen, og den tsjekkoslaviske delegasjon trakk deretter sitt forslag tilbake.

III. Kommissjonen for Fiskale Spørsmål.

Også på dette punkt fremsatte den tsjekkoslaviske delegasjon et forslag om nedleggelse av kommisjonen. Representantene for flere land hevdet at denne utførte et verdifullt arbeid, særlig når det gjaldt dobbeltbeskatning. Ved avstemningen i Koordinasjonskomiteen ble det vedtatt med 10 stemmer mot 6, mens 2 land avholdt seg fra å stemme, å anbefale at kommisjonen skulle opphøre. Den norske delegasjon stemte for forslaget.

Under behandlingen av saken i Rådet ble det fremsatt et kubansk tilleggsforslag, som understreket at kommisjonen fremdeles hadde viktige oppgaver, men at disse inntil videre kunne overtas av sekretariatet. Rådets vedtak

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

i saken ble gitt en noe mildere form enn det tilsvarende vedtak i Koordinasjonskomiteen, idet det gikk ut på at kommisjonens virksomhet skal stanses uten at det uttrykkelig er uttalt at kommisjonen skal nedlegges.

IV. Underkommisjonen for Statistiske Representative Tellinger.

Det ble fra sekretariatets side opplyst at denne kommisjon automatisk måtte gjenoppta sin virksomhet ved utgangen av 1954, såfremt Rådet ikke fattet noe annet vedtak. Den norske delegasjon la derfor frem et formelt resolusjonsforslag, som gikk ut på at kommisjonen ikke skulle gjenoppta sin virksomhet. Den jugoslaviske og den indiske delegasjon reiste enkelte innvendinger mot forslaget, idet det ble hevdet at de økonomisk underutviklede land ville ha stor nytte av Underkommisjonens arbeid. Det norske forslag ble imidlertid vedtatt både i Koordinasjonskomiteen og i Rådet med stort flertall.

V. Underkommisjonen for Informasjons- og Pressefrihet.

Fra indisk side ble det fremsatt forslag om at denne underkommisjon skulle gjenopprettes og at Menneskerettighetskommisjonen skulle velge nye medlemmer i underkommisjonen. Den indiske representant pekte i denne forbindelse på den bedring som har funnet sted i den internasjonale politiske situasjon, og fremholdt at Underkommisjonen kunne bli et verdifullt organ for å fremme en bedre internasjonal forståelse. Etter at den egyptiske representant, som hadde fungert som underkommisjonens formann, hadde gitt uttrykk for tvil om nytten av dens fortsatte virksomhet, ble det indiske forslag forkastet med 13 stemmer mot 3, idet 2 land avholdt seg fra å stemme.

VI. Øvrige kommisjoner.

De øvrige kommisjoner vil fortsette sin virksomhet i samsvar med Rådets vedtak på dets trettende samling. Ifølge dette vedtak vil Menneskerettighetskommisjonen, Kommisjonen for Kvinnes Stilling, Kommisjonen for Narkotika og Underkommisjonen for Hindring av Diskriminering og for Beskyttelse av Minoriteter holde årlige sesjoner. Videre skal Befolkningskommisjonen, Kommisjonen for Statistikk, Sosialkommisjonen og Kommisjonen for Transport og Samferdsel ha sesjoner bare hvert annet år, med mindre særlige omstendigheter gjør det ønskelig at de møter oftere. Dette må i så tilfelle godkjennes av Rådet.

d. Den Faste Rådgivende Kommisjon for Internasjonal Varehandel.

Under Rådets syttende samling ble det vedtatt å opprette en kommisjon for internasjonal varehandel under ECOSOC. Likeledes ble det fastsatt hvilke oppgaver denne skulle ha. Selve organiseringen av kommisjonen ble utsatt til Rådets attende samling. Resolusjonen som ble vedtatt på syttende samling inneholdt dessuten en anmodning til medlemslandene om å fremsette sine synspunkter på dette spørsmål. De svar som var kommet kunne i store trekk inndeles i to hovedgrupper. Den største gruppen omfattet svarene fra de underutviklede land, som nesten uten unntakelse pekte på nødvendigheten av å opprette et organ som kan foreslå effektive tiltak mot svingninger i råvarehandelens volum og i bytteforholdene for de råvareproduserende land. Den annen hovedgruppe omfattet svarene fra de industrialiserte land, som enten hevdet at det var betenkelig å forsøke en stabilisering etter de linjer som var foreslått, eller som mente at man burde avvente resultatet av den konferanse som skal behandle reorganiseringen av GATT.

Særlig Storbritannia hevdet dette siste synspunkt. Den amerikanske representant stilte seg avvisende og uttalte at De Forente Stater ikke ville delta i kommisjonens arbeid. De skandinaviske lands synspunkter var noe forskjellige. I det svenske svar var det fremholdt at det ikke er noen muligheter for å stabilisere forholdet mellom prisene på råvarer og prisene for ferdigvarer, og at selv enkeltstående vareavtaler ville være vanskelig å innpasse i en naturlig utvikling. Det danske svar la hovedvekten på spørsmålet om det var behov for et nytt organ på dette område og pekte på ønskeligheten av å konsultere GATT. Fra norsk side var det under Rådets syttende samling gitt uttrykk for at en stabilisering var ønskelig. Den norske delegasjon hadde også erklært seg villig til å støtte opprettelsen av en midlertidig kommisjon.

Under behandlingen av saken i Koordinasjonskomiteen fremla den argentinske delegasjon et resolusjonsutkast som fastla medlemstallet i kommisjonen og inneholdt nærmere regler for valget av medlemmene. Videre var det foreslått visse prosedyreregler, bl. a. med adgang for kommisjonen til å foreslå for Rådet endringer i dens funksjoner og i organisasjonsformen. Endelig var det foreslått at Rådet skulle vedta å oppløse den Midlertidige Koordinasjonskomité for Internasjonale Råvareordninger (ICCICA). Den britiske delegasjon la frem et resolusjonsutkast som

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

gikk ut på at kommisjonen ikke skulle begynne sin virksomhet før saken var blitt drøftet på den nevnte GATT-konferanse, og at det skulle undersøkes om det ikke var mulig å løse disse problemene i nærmere samarbeid med GATT.

Den argentinske representant fremholdt under debatten at et flertall av de land som hadde sendt sine kommentarer var for å påskynde arbeidet med å opprette kommisjonen. Denne skulle være underordnet ECOSOC, men kunne samarbeide direkte med De Forente Nasjoners medlemsland og med andre internasjonale organer for råvarespørsmål. Det vil imidlertid utvilsomt være gunstig om saken kunne bli drøftet under den kommende GATT-konferanse og under et møte i november 1954 mellom økonomiministrene i de amerikanske land.

Fra britisk side ble det gitt en redegjørelse for de problemer en står overfor når det gjelder en stabilisering av verdenshandelen. Det ble innrømmet at de eksisterende organer på dette område ikke kunne løse disse problemer. Imidlertid var det etter den britiske delegasjons mening mange fordeler ved å knytte arbeidet til GATT. Det ble også pekt på at de land som var imot opprettelsen av kommisjonen representerte 60 % av råvareimporten og 40 % av råvareeksporten i verden, og at stabiliseringsproblemene derfor ikke kunne løses på grunnlag av avstemninger.

Debatten i Koordinasjonskomiteen kom i det vesentlige til å dreie seg om det argentinske forslaget, som ble støttet av alle representantene for de underutviklede land samt av Sovjet-Samveldet og Tsjekkoslovakia. Flere av disse uttrykte beklagelse og bekymring over at noen av de største handelsnasjoner syntes å ville stå utenfor kommisjonen. Den argentinske delegasjon tok hensyn til en rekke forslag om mindre endringer som alle gikk i retning av å gjøre Rådets tidligere vedtak mindre bindende, innpasse kommisjonen bedre blant de øvrige organer på dette område og i første omgang la den konsentrere sin virksomhet om å drøfte dens egne funksjoner og arbeidsprogram.

Under behandlingen i Rådet stemte 12 delegasjoner for det endrete argentinske resolusjonsutkast. De Forente Stater, Frankrike og Storbritannia stemte mot utkastet, mens Australia, Belgia og Norge avholdt seg fra å stemme.

Ambassadesekretær Solli uttalte i en stemmeforklaring at den norske regjering betraktet en utvidelse av råvarehandelen som meget viktig og at den så med glede på den utvikling som hadde funnet sted siden syttende samling, da den norske delegasjon had-

de følt seg tvunget til å stemme mot det argentinske forslag. Den samarbeidsvilje som den argentinske delegasjon hadde vist og den britiske delegasjons innlegg i debatten hadde delvis fjernet frykten for at den nye kommisjon kunne komme til å hindre en tilfredsstillende løsning av problemene. Den norske delegasjon var imidlertid fremdeles bekymret, særlig fordi de største handelsnasjoner i verden hadde stemt mot opprettelsen av kommisjonen, og håpet at kommisjonen i sin virksomhet måtte ta hensyn til at den bare forutsattes å ha en rådgivende myndighet.

Hovedinnholdet av Rådets resolusjon er at den Faste Rådgivende Kommisjon for Internasjonal varehandel skal ha 18 medlemmer. Retningslinjene for representasjonen er stort sett de samme som gjelder for medlemskapet i ECOSOC. Resolusjonen gir videre nærmere regler for utenforstående lands medvirkning i arbeidet, for samarbeidet med andre organer, møtearrangementer osv. Det forutsettes at kommisjonen skal rapportere og gi anbefalinger til Rådet både om sitt mandat, sin organisasjon og sin virksomhet. Ifølge vedtaket vil Rådet på sin tyvende samling ta stilling til ICCICA's fremtidige virksomhet. Inntil videre vil ICCICA beholde sin oppgave og forberede råvarekonferanser, mens kommisjonen vil utarbeide råvareoversikter. Dersom et av De Forente Nasjoners medlemsland anmoder om behandling av råvareproblemer av særlig viktighet for dem, er det forutsetningen at kommisjonen også skal ta seg av disse spørsmål.

Etter initiativ fra den britiske delegasjon ble det vedtatt at Rådet skal drøfte kommisjonens funksjon og status så snart resultatene av GATT-konferansen foreligger. For øvrig vedtok Rådet å anmode generalsekretæren om å innkalle kommisjonen til sin første samling så tidlig som mulig i 1955.

Valget av medlemmer av kommisjonen foregikk under den gjenopptatte attende samling i New York den 23. november 1954. Resultatet av valget ble:

Medlemmer inntil utgangen av 1956:

Brasil, Canada, De Forente Stater, Polen, Storbritannia og Venezuela.

Medlemmer inntil utgangen av 1957:

Egypt, Frankrike, India, Pakistan, Sovjet-Samveldet og Tyrkia.

Medlemmer inntil utgangen av 1958:

Argentina, Australia, Belgia, Chile, China og Danmark. De Forente Stater ble valgt uten å være kandidat. Det er ennå ikke klart om De Forente Stater vil ta del i kommisjonens arbeid.

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

3. Konferanseprogrammet for 1955.

Saken ble behandlet på grunnlag av en rapport fra en særlig komité som var nedsett. Rådet godkjente det konferanseprogram som komiteen hadde foreslått.

Fra sovjetisk side ble det i denne forbindelse pekt på at det kunne tenkes å oppstå vanskeligheter som følge av at den Økonomiske Kommisjon for Europa skulle møte i Genève fra 15. til 30. mars 1955, og Menneskerettighetskommisjonen fra 31. mars til 30. april 1955. Dette kunne medføre at den Økonomiske Kommisjon for Europa ikke fikk tilstrekkelig tid til sitt arbeid.

4. Valg.

Under dette punkt på dagsordenen ble det foretatt valg av en tredjedel av medlemmene til følgende funksjonelle kommisjoner: Kommisjonen for Transport og Samferdsel, den Statistiske Kommisjon, Befolkningsskommisjonen, Sosialkommisjonen, Menneskerettighetskommisjonen samt Kommisjonen for Kvinnenes Stilling. Valgene var hemmelige. Resultatet var:

a. Kommisjonen for Transport og Samferdsel.

Følgende land ble valgt:

Chile,
India,
Nederland,
Polen,
Storbritannia.

Chile kom her inn i stedet for Paraguay. For øvrig var det gjenvalg. Norge stemte for samtlige valgte land.

b. Den Statistiske Kommisjon:

Følgende land ble valgt:

De Forente Stater,
Australia,
Sovjet-Samveldet,
Nederland,
China.

Det dreiet seg her i samtlige tilfelle om gjenvalg. Norge stemte for alle de nevnte land.

c. Befolkningsskommisjonen:

Følgende land ble valgt:

Costa Rica,
India,
Storbritannia,
De Forente Stater,
Sovjet-Samveldet.

Costa Rica ble valgt inn i kommisjonen i stedet for Mexico, mens India fikk Indonesias plass. Etter at det underhånden var blitt opplyst at de latinamerikanske land ville stemme for Costa Rica, valgte den norske representant å stemme for dette land i stedet for Mexico. Norge stemte også for de øvrige valgte land.

d. Sosialkommisjonen:

Følgende land ble valgt:

De Forente Stater,
Frankrike,
Sovjet-Samveldet,
India,
Hellas,
Filippinene.

For alle disse land var det tale om gjenvalg. Den norske representant stemte her for Burma i stedet for Filippinene, etter underhåndsdokumenter med den britiske delegasjon, for øvrig for de valgte land.

e. Menneskerettighetskommisjonen:

Følgende land ble valgt:

China,
Libanon,
Mexico,
Norge,
Polen,
Storbritannia.

Norge fikk her 14 stemmer, mens det bare trengtes 10 stemmer for å bli valgt, og kom inn i stedet for Belgia, mens Mexico ble valgt i stedet for Uruguay. De øvrige land ble gjenvalgt. Norge stemte for samtlige valgte land.

f. Kommisjonen for Kvinnenes Stilling:

Følgende land ble valgt:

Argentina,
Australia,
China,
Hviterussland,
Indonesia,
Pakistan.

Det var gjenvalg for China, Hviterussland og Pakistan. Norge stemte her for Israel i stedet for China.

Valget til Fiskalkommisjonen ble ikke aktuelt, idet denne kommisjon tidligere var besluttet oppløst.

Umiddelbart etter valgene til de funksjonelle kommisjoner ble det valgt to medlemmer til eksekutivkomiteen i De Forente Nasjoners Barnefond, nemlig Domingo-Republikken og

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

Japan, begge nye medlemmer. Det var i dette tilfelle nødvendig med omvalg mellom Japan og Burma. Den norske representant stemte for Burma.

5. Godkjennelse av medlemmene av Rådets funksjonelle kommisjoner.

Saken ble behandlet dels under samlingen i Genève og dels under den gjenopptatte samling i New York. Alle de foreslåtte medlemmer ble godkjent, etter at den sovjetiske delegasjon hadde bedt om separate voteringer for Formosa-regjeringens representanter og Formosa-regjeringens delegasjon hadde bedt om separat votering for de sovjetrussiske representanter. Norge avholdt seg fra å stemme over Formosa-regjeringens representanter, mens India og Jugoslavia stemte mot, sammen med Tsjekkoslovakia og Sovjet-Samveldet.

6. Valg til De Forente Nasjoners Faste Opiumsråd.

Valget av et nytt medlem av det Faste Opiumsråd ble utsatt til ECOSOC's gjenopptatte attende samling, som holdtes i New York i forbindelse med niende Generalforsamling. Det var alt kommet forslag om 12 kandidater, deriblant en svensk kandidat, handelsråd Bohnborg.

Under behandlingen av saken i Rådet gjorde konsulent Salvesen oppmerksom på at den norske delegasjon ville foretrekke at Rådet straks tok stilling i spørsmålet. Utsettelsesforslaget, som ble fremsatt av den britiske delegasjon, ble imidlertid vedtatt med 8 stemmer mot 7, idet 3 land avholdt seg fra å stemme.

Under sin gjenopptatte samling den 15. november 1954 nedsatte Rådet en komité på 6 medlemmer for å gjennomgå kandidatenes kvalifikasjoner. Ambassaderåd Dons ble valgt til formann i denne komité. Ved valget som fant sted den 16. november 1954, ble Formosa-regjeringens kandidat, Liang, valgt med 5 stemmer.

7. Finansielle virkninger av Rådets vedtak.

Saken ble behandlet på grunnlag av en rapport fra generalsekretæren om arbeidsprogrammet og omkostningene ved Rådets virksomhet. Den sovjetiske representant tok forbehold med hensyn til den stilling den sov-

jetiske delegasjon til Generalforsamlingen ville ta i spørsmålet. Fra amerikansk side ble det pekt på ønskeligheten av at generalsekretæren bare én gang om året fremlegger en samlet oversikt over de finansielle virkninger av Rådets vedtak, og at denne oversikt blir drøftet på den gjenopptatte samling i forbindelse med Generalforsamlingen. Dette syn ble støttet av den belgiske representant.

Saken foranlediget intet vedtak fra Rådets side.

8. Valg av medlemmer til Rådets komité for ikke-statlige organisasjoner.

Ved avstemningen under Rådets gjenopptatte attende samling ble De Forente Stater, Frankrike, Nederland og Storbritannia valgt med hver 18 stemmer, Venezuela med 16, Sovjet-Samveldet med 15 og China med 13 stemmer. Avstemningen var hemmelig. Den eneste endring var at Nederland erstattet Belgia som medlem av komitéen.

9. Rådets arbeid i 1955.

Spørsmålet ble behandlet på den gjenopptatte attende samling i New York den 16. desember 1954 på grunnlag av den foreløpige dagsorden for Rådets nittende og tyvende samling.

Under Rådets nittende samling, som vil bli holdt i New York i to deler, nemlig en første del i første halvdel av april og en annen del i siste halvdel av mai 1955, vil hovedvekten bli lagt på sosiale spørsmål. De viktigste økonomiske saker vil bli behandlet under Rådets tyvende samling i Genève i juli—august 1955. Dette gjelder bl. a. spørsmålet om SUNFED og det Internasjonale Finansieringsinstitutt samt internasjonale råvareproblemer. Enkelte mindre saker, vesentlig av administrativ karakter, forutsettes behandlet på Rådets gjenopptatte tyvende samling i New York høsten 1955.

Utenriksdepartementet

tilrår:

Avtrykk av tilråding fra Utenriksdepartementet 21. januar 1955 med vedlegg om Norges deltakelse i De Forente Nasjoners Økonomiske og Sosiale Råds attende samling, Genève, 29. juni til 7. august 1954 samt New York, november—desember 1954, blir sendt Stortinget.

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

Vedlegg 1.

Øversettelse.

Dagsorden for det Økonomiske og Sosiale Råds attende samling.

1. Vedtakelse av dagsorden.
2. Den økonomiske situasjon i verden:
  - a. Drøftelse av den økonomiske situasjon i verden.
  - b. Full sysselsetting:
    - I. Drøftelse av regjeringenes svar på spørreskjemaet om full sysselsetting.
    - II. Omstilling etter gjenopprustningsperioden. (Rådets resolusjon 483 B (XVI)).
    - III. Tiltak for å hindre mulig inflasjon ved et høyt økonomisk aktivitetsnivå. (Rådets resolusjon 483 A (XVI)).
3. Økonomisk utvikling av underviklete land:
  - a. Finansiering av den økonomiske utvikling:
    - I. Spørsmålet om å opprette et spesielt fond for finansiell støtte og lån med lav rente (Generalforsamlingens resolusjon 724 B (VIII)).
    - II. Rapporter fra den Internasjonale Bank for Gjenreisning og Utbygging angående spørsmålet om å opprette et internasjonalt finansieringsinstitutt (Rådets resolusjon 482 B (XVI) og Generalforsamlingens resolusjon 724 C (VIII), avsnitt I).
  - b. Integreert økonomisk utvikling: rapporter fra Generalsekretæren i henhold til Rådets resolusjon 461 (XV), paragraf 2, 4 og 6.
4. Internasjonalt samarbeid om utnyttelsen av vannressursene (Rådets resolusjon 417 (XIV)).
5. Årsrapport fra den Økonomiske Kommissjon for Europa.
6. Rapport fra den Statistiske Kommissjon (åttende samling).
7. Teknisk bistand:
  - a. Det ordinære program for teknisk bistand (Generalforsamlingens resolusjon 200 (II), 418 (V) og 723 (VIII)).
  - b. Det utvidete program for teknisk bistand: rapport fra Komiteen for teknisk bistand (Generalforsamlingens resolusjon 722 (VIII)).
8. De Forente Nasjoners Barnefond:
  - a. Rapporter fra Eksekutivkomiteen.
  - b. Rapport fra generalsekretæren i henhold til Generalforsamlingens resolusjon 802 (VIII).
9. Rapport fra Menneskerettighetskommissjonen (tiende samling).
10. Forhindring av diskriminering mot og beskyttelse av minoriteter:
  - a. Anbefalinger til regjeringene angående gjennomføring av særlige tiltak for å beskytte minoriteter (Rådets resolusjon 502 B (XVI)).
  - b. Rapport fra generalsekretæren om ønskeligheten av å innkalle en konferanse av ikke-statlige organisasjoner (Rådets resolusjon 502 C (XVI)).
11. Kvinnenes stilling i samfunnet:
  - a. Rapport fra Kommissjonen for Kvinnenes stilling (åttende samling).
  - b. Utkast til konvensjon om gifte kvinners nasjonalitet: brev av 7. august 1952 fra formannen i Folkerettskommissjonen til generalsekretæren.
12. Årsrapport fra De Forente Nasjoners Høykommissær for flyktninger (Generalforsamlingens resolusjon 727 (VIII)).
13. Verdenskalenderreform (saken foreslått av India).
14. Narkotika:
  - a. Rapport fra Narkotikakommissjonen (niende samling).
  - b. De Forente Nasjoners narkotikalaboratorium (Rådets resolusjon 477 (XV)).
  - c. Rapport fra det Faste Sentrale Opiumsråd.
  - d. Coca-blad-problemet (Rådets resolusjon 436 E (XIV)).
15. Rapport fra den Internasjonale Arbeidsorganisasjon.
16. Rapport fra Organisasjonen for Ernæring og Landbruk.
17. Rapport fra De Forente Nasjoners Organisasjon for Undervisning, Vitenskap og Kultur.
18. Rapport fra Verdens Helseorganisasjon.
19. Rapport fra den Internasjonale Sivile Luftfartsorganisasjon.
20. Rapport fra Verdenspostunionen.
21. Rapporter fra den Internasjonale Telekommunikasjonsunion.
22. Rapport fra den Meteorologiske Verdensorganisasjon.

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

23. Koordinering av De Forente Nasjoners og særorganisasjonenes arbeid:
  - a. Rapporter fra den Administrative Koordinasjonskomité.
  - b. Oversikt over programmet for 1955 (Rådets resolusjon 497 C (XVI)).
24. Hjelp til gjenreisningen av Korea (Generalforsamlingens resolusjon 410 (V), avsnitt A, paragraf 5 (d) og 13).
25. Ikke-statlige organisasjoner: «hearings» og anmodninger om «hearings» (Reglene 84, 85 og 86 i forretningsordenen).
26. Konferanseprogrammet for 1955 (Rådets resolusjon 174 (VII), Generalforsamlingens resolusjon 694 (VII)).
27. Valg:
  - a. Valg av en tredjedel av medlemmene av Rådets funksjonelle kommisjoner.
  - b. Valg av medlemmer av Eksekutivkomiteen i De Forente Nasjoners Barnefond (Generalforsamlingens resolusjon 417 (V) og 802 (VIII)).
28. Godkjenning av medlemmene av Rådets funksjonelle kommisjoner.
29. Finansielle virkninger av Rådets vedtak (Forretningsordenens regel 34).
30. Arrangementer angående Rådets rapport til Generalforsamlingen.
31. Rådets arbeid i 1955:
  - a. Det grunnleggende program for 1955 (Forretningsordenens regel 9).
  - b. Foreløpig dagsorden for den første ordinære samling i 1955 (Forretningsordenens regel 11).
32. Behandling av saker som er et resultat av vedtak under den niende Generalforsamling.

Ambassadør Engens innlegg i Rådet under behandlingen av den økonomiske situasjon i verden.

Herr Formann.

Ved tallrike anledninger har representanter for den norske regjering i forskjellige internasjonale organisasjoner understreket betydningen av en økonomisk ekspansjonspolitik. Det har vært og det er min regjering absolutte overbevisning at bare ved å følge en slik politikk på et bredt internasjonalt grunnlag, vil det være mulig å nå de mål som i De Forente Nasjoners Pakt er uttrykt i artikkel 55, nemlig å fremme «høyere levestandard, full sysselsetting og økonomisk og sosial fremgang og utvikling».

I mitt eget land har et høyt og stabilt sysselsettingnivå, økonomisk ekspansjon og en rettferdig fordeling av nasjonalinntekten vært de uten sammenligning viktigste mål for den økonomiske politikk i etterkrigsårene. Vi er imidlertid fullt klar over at vår mulighet for å gjennomføre en slik politikk på det nasjonale plan nødvendigvis er begrenset, og er avhengig av den økonomiske politikk som andre land følger. Dette gjelder særlig for Norge, som følge av at vår nasjonale økonomi karakteriseres av en meget stor import og eksport i forhold til nasjonalinntekten. Av denne grunn tillegger vi andre lands planer og programmer på det økonomiske område den aller største betydning, og vi har med stor interesse gjennomgått de rapporter som sekretariatet har utarbeidet om den økonomiske situasjon i verden, så vel som de svar som de forskjellige regjeringer har sendt angående spørsmålet om full sysselsetting.

Før jeg fremkommer med enkelte generelle bemerkninger om de problemer som skal drøftes under dette punkt på dagsordenen, vil jeg gjerne slutte meg til de øvrige representanter ved å lykkønske sekretariatet med de verdifulle rapporter og sammendrag som det har fremlagt. Vi vet alle at sekretariatet likesåvel som de nasjonale administrasjoner har hatt visse vanskeligheter med å overholde de forskjellige tidsfrister. Det er beundringsverdig at det har vært mulig å legge frem for oss et så verdifullt materiale i løpet av den korte tid som sekretariatet i mange tilfelle har hatt til sin rådighet.

Når det gjelder rapporter om den økonomiske situasjon i verden, vil jeg understreke at min regjering betrakter med en viss bekymring det faktum at det fremdeles er betydelig arbeidsløshet i forskjellige land. Vi

er sikkert alle klar over at det ikke er lett å løse arbeidsløshetsproblemene, og at det i flere land dreier seg om vanskeligheter av strukturell art. På den annen side har vi inntrykk av at ikke alle regjeringer er like samvittighetsfulle når det gjelder arbeidsløshetsproblemene. Min regjering vil derfor meget sterkt understreke den konklusjon som sekretariatet har nådd frem til, nemlig at «kraftige nasjonale tiltak for å fremme full sysselsetting og økonomisk ekspansjon er en nødvendig (om ikke den eneste) betingelse for internasjonal økonomisk stabilitet». Koordinerte tiltak i alle land etter disse linjer vil etter vår oppfatning skape muligheter for betydelig høyere levestandard i de fleste land enn den som nå er nådd.

Jeg kan tilføye her at min delegasjon i dag morges hørte med den største interesse på den belgiske representant da han gjorde rede for de tiltak som nå blir tatt i hans land for å bekjempe arbeidsløsheten, og vi vil slutte oss fullstendig til den uttalelsen som Storbritannias representant fremkom med, nemlig at den naturlige frykt for inflasjon ikke må få anledning til å stoppe den økonomiske ekspansjon.

Etter vår mening har sekretariatet fullstendig rett når det peker på at internasjonale økonomiske forstyrrelser kan forårsakes av selv en midlertidig nedgang i den økonomiske stabilitet i et eller flere viktige land. Med andre ord, det er en meget nær sammenheng mellom den økonomiske stabilitet i de enkelte land og internasjonal handel og betalinger. En politikk som tar sikte på økonomisk ekspansjon må derfor nødvendigvis danne grunnlaget for ethvert tiltak for å forbedre forholdene i internasjonal handel og betalinger.

Vi mener at kanskje den viktigste grunn til de vanskeligheter som ennå eksisterer når det gjelder internasjonal handel og betalinger, er mangelen på koordinering mellom den indre økonomiske politikk som følges av de forskjellige land. Dette gjelder i særdeleshet mangelen på likevekt i betalingsbalansen, som uten tvil kunne bli betydelig redusert hvis land med en forholdsvis lav økonomisk stabilitet ville ta de nødvendige skritt for å øke sysselsettingen og produksjonen.

Men vi kan ikke vente å finne hele løsningen til de problemer som angår internasjonal handel og betalinger i økt økonomisk stabi-

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

litet. Erfaringen har vist oss at enkelte land har en naturlig tendens til å ha overskudd på sin løpende betalingsbalanse over lengere perioder, mens det for andre land er en tendens til å ha løpende underskudd. Dette er i seg selv på ingen måte noe faresignal hverken for det enkelte land eller for verdensøkonomien i sin helhet. Faren opptrer bare når ulikevekten blir urimelig stor, enten som et resultat av en restriktiv handelspolitikk eller som resultat av en indre økonomisk politikk, som ikke svarer til den bestemte situasjon vedkommende land befinner seg i.

Det er vårt inderlige håp at betydningen av det som vanligvis kalles en «god kreditorpolitikk» vil bli fullt ut forstått av regjeringene i de land som, i det minste for tiden, er strukturelle kreditorer. Disse land bør ta tiltak for å muliggjøre og til og med for å stimulere økt import til disse land ved å redusere tollsatsene og gjennom andre tiltak som er hensiktsmessige for dette formål. Mangelen på virkelig fremgang på dette område er etter vår oppfatning et av de mest nedslående trekk i den nåværende økonomiske situasjon i verden.

Når det gjelder debitorlandene vil deres særlige ansvar være å sørge for at den økonomiske ekspansjonspolitikken ikke utvikler seg til en inflasjonspolitikken og således skaper et unormalt sterkt press på deres betalingsbalanse. I de tilfelle de må benytte kvantitative importrestriksjoner for å løse sine betalingsproblemer, må de være meget omhyggelige med at slike restriksjoner ikke i praksis blir benyttet som kamuflert beskyttelse av ikke-konkurransedyktige industrier. Hvis dette ikke er tilfelle, vil en senere tilbakevenden til en fri verdenshandel bli hindret i meget alvorlig grad.

Når det gjelder langtids kapital-bevegelser er det nødvendig med et nært samarbeid mellom debitor- og kreditorlandene. En fri kapitalstrøm mellom landene må betraktes som det naturlige motstykke til en fri verdenshandel. Hvis vi ikke har hell med oss på dette område, kan vi ikke gjøre oss håp om å utnytte mest mulig effektivt våre lands økonomiske ressurser. Dette er simpelthen en anerkjennelse av det faktum at de forskjellige land har nådd ulike grader av industrialisering og økonomisk utvikling.

Jeg vil gjerne også si noen få ord om konvertibilitetsproblemet. Iallfall i løpet av de siste par år har dette begrep stadig dukket opp i økonomiske diskusjoner. Disse diskusjoner har enkelte ganger vært temmelig forvirrende, uten tvil delvis som følge av at hver ekspert synes å benytte sin egen personlige definisjon. Idet jeg ser bort fra de tek-

niske vanskeligheter som er forbundet med en definisjon av begrepet, vil jeg gjerne understreke at min regjering legger den største vekt på et system med konvertible valutaer som et middel til å sikre en effektiv internasjonal arbeidsdeling.

Samtidig er vi imidlertid fullt klar over de vanskeligheter og farer som vi møter når vi prøver å etablere et slikt system. I denne forbindelse vil jeg gjerne peke på at problemet med en verdensomfattende valutakonvertibilitet i stor utstrekning er identisk med dollarproblemet. Bare hvis landene utenfor De Forente Stater har til sin rådighet den nødvendige tilgang på dollar kan vi håpe å nå en virkelig konvertibilitet. Sekretariatets analyse av dollar-betalingene i rapporten om den økonomiske situasjon i verden er fra dette synspunkt ytterst interessant og viser etter min mening at den nåværende gunstige dollarbalanse er et resultat av faktorer som delvis er av en temmelig midlertidig art. Den nedgang i De Forente Staters Import som nylig har funnet sted og som er omtalt av sekretariatet i dets sammendrag av svarene angående full sysselsetting, er i denne henseende meget betydningsfull. Dette betyr at et hvert skritt som vi tar på veien mot alminnelig konvertibilitet må overveies nøye. En viss risiko er muligens ikke til å unngå, men så langt det er mulig må vi forsøke å analysere problemene og vite hvor vi går, før vi tar noe skritt. Vi er også av den mening at et tilfredsstillende system for alminnelig konvertibilitet nødvendigvis må baseres på bestemte regler for handelspolitikken og for de internasjonale betalinger. Min regjering mener at slike regler bør etableres, og at det bør gjennomføres tiltak for å sikre at disse regler overholdes av de enkelte land.

I denne forbindelse vil jeg gjøre en meget kort bemerkning vedrørende dagsordenens punkt 2 c. Vi er enige i at dette punkt er meget viktig, og vi vil gjøre alt som rimeligvis kan gjøres for å utforske mulighetene for den internasjonale handel og studere metodene for å utvikle internasjonale økonomiske forbindelser. Det synes imidlertid, når det gjelder en viss del av dette problem, nemlig mulighetene for å utvide handelen mellom de østeuropeiske og vesteuropeiske land, som om vi nå har nådd et punkt hvor videre fremgang i stor utstrekning ville være avhengig av at visse tiltak blir gjort i de østeuropeiske land for å sikre at disse produserer varer som kan finne avsetning i de vestlige land. Etter vår mening bør dette punkt ikke glemmes i de videre drøftelser av denne sak.

De bemerkninger som jeg nettopp har fremkommet med i forbindelse med enkelte pro-

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

blemer som angår den økonomiske situasjon i verden, er selvsagt av temmelig generell karakter. Under de diskusjoner som vil følge i økonomikomiteen om denne saken, vil min delegasjon gjøre kjent sitt syn på mere spesielle problemer. Før jeg slutter vil jeg imidlertid understreke at vi på ingen måte har et pessimistisk syn når det gjelder våre lands økonomiske fremtid. Når vi gjennomgår sekretariatets rapport, kan vi ikke unngå å bli slått

av det faktum at verden har tilbakelagt en lang vei fra de kaotiske forhold som hersket umiddelbart etter krigen. Det er sant at vi enda har langt å gå. Vi for vår del er imidlertid overbevist om at gjennom fortsatt hardt arbeid, gjennom internasjonalt samarbeid og — kanskje ikke minst viktig — ved å nærme oss problemene på en meget mer realistisk måte, vil det lykkes oss å gjøre enda større fremskritt i fremtiden.

Vedlegg 3.

Oversettelse.

Ambassadør Engens innlegg i Rådet under behandlingen av rapporten fra den Økonomiske Kommissjon for Europa.

Herr Formann.

Den norske delegasjon hilser med glede denne anledning til å knytte enkelte korte kommentarer til virksomheten i den Økonomiske Kommissjon for Europa.

Vi er alle klar over de skiftende forhold, både av økonomisk og politisk art, som kommissjonen har arbeidet under siden den ble opprettet. Til tross for dette må det imidlertid erkjennes at betydningen av kommissjonens eksistens og virksomhet har vært stadig voksende. Min delegasjon er av den mening at det arbeid ECE utretter aldri før har vært gjenstand for så megen interesse og oppmerksomhet som i det år vi nå behandler.

Jeg tror man trygt kan si at dette fremskritt delvis skyldes de noe bedre politiske forhold på det internasjonale område, noe som har skapt en atmosfære som er gunstig for samarbeid mellom medlemmene av kommissjonen.

I løpet av det siste år har vi vært vitne til en økt deltakelse fra alle medlemsstater i ECE's virksomhet. Vi håper dette vil kunne bidra til snarlige praktiske resultater. Den relative økning i øst-vest-handelen er uten tvil i betydelig grad lettet gjennom kommissjonens arbeid og gjennom de iherdige anstrengelser Eksekutivsekretæren, herr Myrdal, og sekretariatet har nedlagt. Den norske regjering vil gjerne gjøre sitt for å fremme denne utviklingen.

Min delegasjon vil imidlertid ikke uttrykke sin tilfredshet med ECE's arbeid uten samtidig å understreke den rolle kommissjonens sekretariat har spilt når det gjelder de resultater som er oppnådd. Sekretariatets profesjonelle dyktighet er anerkjent i alle kretser som har fulgt dets arbeid, og de undersøkelser det har foretatt er et bevis for dette. Den objektivitet og kvalitet som preger dette arbeid kan etter vår mening ikke diskuteres, selv om konklusjonene ikke alltid deles av alle kommissjonens medlemmer.

Den norske delegasjon har bare noen få bemerkninger i forbindelse med enkelte kon-

krete punkter i den rapport som er fremlagt. Dette betyr selvsagt ikke at vi ikke er interessert i alle ECE's arbeidsområder.

I forbindelse med kommissjonens arbeidsprogram for 1954—55 vil jeg gjerne understreke min regjerings interesse for noen av de viktigste prosjektene.

Vi mener at det er meget viktig at det utarbeides og publiseres en årlig økonomisk oversikt som grunnlag for debatten om den økonomiske situasjon i Europa på ECE's årlige samlinger. I denne forbindelse kan jeg nevne at vi har et meget gunstig inntrykk når det gjelder de metoder som anvendes for innsamling, forbedring og standardisering av statistikk samt når det gjelder samarbeidet med og mellom nasjonale og internasjonale statistiske institusjoner.

Denne virksomhet er imidlertid bare den nødvendige bakgrunn for det min delegasjon anser som kommissjonens viktigste formål, nemlig utviklingen av handelen mellom de europeiske land. Min regjering er særlig tilfreds med kommissjonens og dens sekretariats initiativ og stadige anstrengelser for å øke handelen mellom Øst- og Vest-Europa.

I og med at komiteen for fremme av handelen er sammenkalt, har kommissjonen gjenopprettet et organ som kan benyttes i det fortsatte arbeid for å jevne vegen for en økning av den europeiske handel. Jeg vil også gjerne understreke min regjerings særlige interesse for studiet av spørsmålene om langstids- og multilaterale handels- og betalingsordninger.

Herr Formann, de få bemerkninger jeg har fremsatt har uten tvil vist at mitt land følger ECE's virksomhet med tilfredshet.

Den norske regjering håper at den Økonomiske Kommissjon for Europa vil bli i stand til å gjennomføre — med stadig større hell — dens viktige oppgave å styrke og utvide økonomiske og kommersielle forbindelser mellom dens medlemsstater og på denne måte yte sitt bidrag til å fremme internasjonal forståelse og samarbeid.

Vedlegg 4.

Oversettelse.

Konsulent Salvesens innlegg i Sosialkomiteen om rapporten fra Høykommissæren for flyktninger.

Herr Formann.

Den norske delegasjon vil uttrykke sin sterke anerkjennelse av Høykommissærens rapport og takke for hans inspirerende muntlige orientering i tilknytning til rapporten. I de skandinaviske land har flyktingesaken aktiv støtte fra folkeopinionen, og dette er en avgjørende forutsetning for den innsats som gjøres av de frivillige organisasjoner og statsmyndighetene. Innstillingen i Norge er den at flyktingeproblemet kan, til tross for sin størrelse, løses uten uforholdsmessige byrder på et enkelt land, så sant alle nasjoner som er i stand til det, hver gjør sitt. Dette gjelder problemet i hele sin bredde, både flyktninger under Høykommissærens mandat og de øvrige. Heller ikke de siste må glemmes, men her er det aktuelt å snakke om de internasjonale flyktninger som er omhandlet i rapporten.

Høykommissæren har oppnådd store resultater gjennom et tillitsfullt samarbeid med frivillige humanitære organisasjoner og regjeringsmyndighetene. En betydningsfull hjelp har han hatt i Fordfondet, som bør ha en særlig anerkjennelse. Selv om denne enestående finansielle donasjon til virksomhet under Høykommissærens auspisier nå er oppbrukt, har man bevart dette pionertiltak som et storslått eksempel og innvunnet erfaringer som peker ut nye veier for løsningen av flyktingeproblemet.

Når det gjelder mitt lands rolle i dette samarbeid, vil jeg først nevne at Norge er et av de ni land som har ratifisert flyktingekonvensjonen av 1951, og vi appellerer til andre land om å gjøre det samme, uten å knytte for mange reservasjoner til ratifikasjonene. Norge for sin del trekker nå tilbake de reservasjoner som ble tatt, idet vi i samsvar med konvensjonens ånd har endret sosiallovgivningen for å yte full likestilling for flyktninger.

Men vi har også ønsket å støtte Høykommissæren med direkte hjelpetiltak. Det norske flyktingeråd har i en årrekke drevet sin virksomhet i Mellom-Europa med sikte på å gi flyktninger hjelp til selvhjelp. Den norske regjering har på sin side gitt ferdighus til flyktingers bosetting i Vest-Tyskland for en million kroner, og to ganger bidrag på kr. 100 000 til Høykommissærens nødhjelpsfond. Et tredje bidrag av samme størrelse overveies.

Norge og de andre skandinaviske land har også tatt imot en del ikke-arbeidsføre flykt-

ninger, som har vært særlig dårlig stillet. Andre regjeringer bør være oppmerksom på at selv om kostnadene ved slike humanitære tiltak kan synes meget store når alle utlegg samles på ett brett, så utgjør beløpet allikevel en ubetydelig del av vedkommende lands samlede sosialbudsjett. Men det viktigste å ha for øye er at det har vist seg praktisk mulig å føre mange av disse såkalte minusflyktninger over på plussiden i samfunnsregnskapet. Ved særlige attføringstiltak er ganske mange av de som det ikke var noe håp for, blitt gjort til selvforsørgende samfunnsborgere. Vi har bl. a. eksemplet med en gruppe på femti jødiske tuberkuløse flyktninger med familiemedlemmer, som ble overført til Norge. Av disse er de fleste nå ved god helse og har fått et arbeid og et hjem. Dette og andre senere tiltak viser hva man kan oppnå når man satser tilstrekkelig i starten på medisinsk behandling, etterfulgt av yrkesopplæring og hjelp til å få arbeid og bolig.

Fra norsk side er en imidlertid enig med Høykommissæren i at når det gjelder det store flertall av flyktninger, er hovedoppgaven den å finne frem til innpassing i samfunnslivet i det land som først ga flyktingene asyl og hvor de nå er. Den norske regjering kan således slutte seg til de prinsipper som er kommet til uttrykk i avsnitt 214 i Høykommissærens årsrapport, hvor bl. a. forslaget om et selvhjelpsfond på 12 millioner dollars er satt frem. Hovedansvaret for integreringen må ligge på regjeringene i de land hvor flyktingene nå er, men i visse tilfelle kan internasjonal humanitær hjelp være nødvendig. Initiativ utenfra kan ofte tjene til å bryte ned byråkratisk formalisme, som gjør den enkelte flyktning til et serienummer i et offentlig arkiv. Av ennå større betydning er det at internasjonal aksjon kan stimulere lokale krefter til ny innsats, og i norske kretser er man enig med Høykommissæren i at det er hensiktsmessig å gjøre bidragene fra internasjonalt fonds betinget av at vedkommende land selv tar sin del av byrdene.

Når det gjelder Høykommissærens hjelpefonds, er den norske oppfatning den at han ved å samle forvaltningen av disse penger i sin hånd har et middel til å koordinere offentlige og frivillige tiltak i de land det gjelder. Skulle det uttrykkes noen tvil om hvordan arbeidet i marken blir drevet, kan det sies at det å skaffe pengebidrag til flyktingetiltak i seg selv har høyst begrenset verdi, med

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

mindre det foreligger en helhjertet samarbeidsvilje fra regjeringen i asyllandet med hensyn til å gi flyktingene et nytt fedreland. Det er nødvendig at regjeringene gjør noe effektivt for å gi flyktingene full rettslig likestilling med landets egne borgere. Dessverre er det fremdeles mange eksempler på lunkenhet når det gjelder å gjøre dette fundamentale rettferdsprinsipp til en realitet uten hensyn til rase eller nasjonal opprinnelse. — Et annet mindre tilfredsstillende trekk i det praktiske flyktingearbeid er det sporadiske preg som hjelpetiltakene ofte har. Vi håper her at de som leder fordelingen av Høykommissærens fondsmidler, vil være oppmerksom på forholdet og gjøre det som er mulig for å sikre kontinuitet i arbeidet. Videre kan det være tilrådelig å foreta nye sosiologiske og andre undersøkelser av de forskjellige flyktingegrupper for å fastslå de spesielle behov i dagens situasjon, og derved få optimale resultater av det program som er trukket opp i årsrapporten.

Det er dem som vil spørre hvorfor en aksjon fra De Forente Nasjoner er nødvendig når det bare dreier seg om et forholdsvis lite antall, 350 000 flyktinger under Høykommissærens

mandat, og det har allerede vært antydning at dette måtte være en sak for vedkommende land hvor flyktingene nå er. Den norske delegasjon kan ikke slutte seg til dette syn. Flyktingearbeidet medfører etter sin natur også et utpreget internasjonalt ansvar, og FN's evne til å organisere effektiv hjelp er allerede godtgjort. FN's støtte av de nye forslag fra Høykommissærens side vil ikke bare bidra meget til å løse flyktingeproblemet, men vil også øke FN's prestisje.

Med dette vil den norske delegasjon gi sin prinsipielle tilslutning til grunntankene i Høykommissærens forslag, men har ikke dermed uttalt noe om hvor vidt og eventuelt i hvilken utstrekning norsk tilskott til det planlagte nye fond kan ytes. Slikt tilsagn kan først gis når budsjettet for 1955/56 er behandlet av vårt Storting. Under enhver omstendighet vil den norske delegasjon inntrengende henstille til det Økonomiske og Sosiale Råds medlemmer at de nye forslagene blir gitt en fair sjanse. Derved kan vi bevare håpet om å unngå bl. a. at 88 000 flyktinger i Europa må «feire» 10-års jubileet for opptakelse i flyktingeleirene.

Vedlegg 5.

Oversettelse.

Ambassadør Engens innlegg i Rådet om ECOSOC's og dets kommisjoners organisasjon og virksomhet.

Herr Formann.

Generalsekretærens tilstedeværelse under denne debatten, noe min delegasjon setter stor pris på, understreker betydningen av det spørsmål vi nå skal behandle. Hans rapport til Rådet og hans meget klare innlegg i går har henledet min delegasjons oppmerksomhet på viktige sider av de problemer vi står overfor. Vi vil senere kommentere generalsekretærens forslag og synspunkter mer i detalj. På dette tidspunkt vil jeg innskrenke meg til fullt ut å støtte generalsekretærens syn at det er av avgjørende betydning for sekretariatets arbeid at Rådet setter opp et politisk-økonomisk mål som kan realiseres, og som Rådets — og derved sekretariatets — virksomhet kan rettes mot. Generalsekretæren har foreslått at fremme av den økonomiske og sosiale utvikling av de underutviklede land skal være det hovedmål våre anstrengelser skal rettes mot og konsentreres om. Dette syn har min regjering støtte. Når vi støtter dette forslag, er vi selvsagt fullt oppmerksom på det faktum at de mer utviklede lands rikdom og velvære er viktig for utviklingen av de mindre utviklede land. Dette er et faktum som vi alltid vil ha i minne når vi behandler problemer av den art som jeg har henvist til.

Disse iakttagelser leder logisk til spørsmålet om ECOSOC's rolle som bestemmende organ, og jeg vil begrense meg til å behandle dette problem. Jeg tror det er den alminnelige mening at ECOSOC, som et av FN's hovedorganer, er eller burde være et organ som i første rekke fastlegger de større retningslinjer.

Hvordan forholder det seg så i virkeligheten når det gjelder ECOSOC's stilling og funksjoner? Dessverre ikke helt tilfredsstillende. Etter vår mening er det to hovedårsaker til dette, og den ene er et resultat av den andre. For det første: Rådet blir begravet i detaljer og i en mengde saker. Det har spredt sin virksomhet over mange omfattende felter — dette later til å være et unngåelig stadium i utviklingen av nye organisasjoner.

Den annen årsak er et resultat av dette: For å kunne være et organ som i første rekke fastlegger de store retningslinjer, burde ECOSOC i størst mulig utstrekning være sammensatt av representanter som har tilsvarende myndighet i sine hjemland. Men bare et fåtall

personer som innehar slike stillinger i regjeringene har tid til å være til stede under ECOSOC's lange sesjoner, hvor altfor meget tid benyttes til å drøfte tekniske og andre detaljer. På det nasjonale felt gjøres slikt arbeid vanligvis på et lavere plan og kommer bare frem som ferdigbehandlet materiale når de bestemmende organer fastlegger de politiske retningslinjer.

Jeg vil derfor antyde at det som trenges for å bedre ECOSOC's resultater, ikke bare er konsentrasjon av anstrengelsene om spesielle oppgaver — hvilket igjen vil nødvendiggjøre at det settes opp en prioritetsliste for behandlingen av sakene. I tillegg til dette trenges også en rasjonalisering av den fremgangsmåten ECOSOC følger når det behandler sine egne saker. Det skulle f. eks. være mulig å unngå den nåværende lite elastiske og tungvinte fremgangsmåte at Rådet to ganger i året under sine samlinger behandler alle sider av dets omfattende virksomhetsområde. Vi mener at dette er en praksis som ikke er i overensstemmelse med ECOSOC's stilling som et organ som skal fastlegge de store retningslinjer. Som det nå er, legger Rådet an sitt arbeid på en måte som er en blanding av arbeidsmåtene i en nasjonalforsamling, en teknisk komité og en direksjon.

Det finnes utvilsomt metoder til å overvinne noen av disse hindringer for at Rådet skal kunne arbeide effektivt. Noen av dem har vært nevnt i denne debatt. Jeg henviser til tanken om ytterligere en samling i året for å få kortere og mere konsentrerte samlinger. Jeg henviser også til tanken om å la komiteer behandle saker mellom de regulære samlinger. Det ledende prinsipp for slike reformer bør være å åpne muligheter for i det minste en samling i året da Rådet kan drøfte de større retningslinjer, og vi føler oss overbevist om at dette kan gjøres, ikke ved å opprette noe nytt teknisk apparat, men ved å utnytte det apparat vi allerede har på en bedre måte. Dette vil betinge at det settes opp en prioritetsliste for de sakene — noe som vil være i fullt samsvar med realitetene. Det eksisterende apparat som jeg snakker om, er selvsagt de permanente delegasjoner, som kunne spille en mer aktiv rolle mellom samlingene ved å behandle mange saker som nå samles opp for de ordinære samlinger.

Norges deltakelse i FN's Økonomiske og Sosiale Råds attende samling

Jeg vil gjerne nevne en spesiell side ved denne saken. Rapportene fra særorganisasjonene behandles ikke på en tilfredsstillende måte i Rådet. Blant de 60 saker på dagsordenen for 17. og 18. samling, gjelder 10 rapportene fra særorganisasjonene. Denne del av det materiale som legges frem for Rådet, utgjør sikkert mer enn 20 % av det samlede materiale. Vi mener at vi ville yte større rettferdighet mot disse viktige rapporter om de ble behandlet under en slik konsentrert samling av Rådet og ikke nødvendigvis hvert år. Vi ville da også bli i stand til å drøfte sær-

organisasjonenes virksomhet på en måte som fra et koordinasjonssynspunkt ville være langt mer hensiktsmessig.

Den norske delegasjon vil i komiteen gjøre sitt beste for å yte sitt bidrag til løsningen av disse problemer. Hensikten med mitt innlegg her er å antyde for Rådet den tankegang som min delegasjon vil følge ved behandlingen av konkrete forslag. Det forhold at jeg ved denne anledning har lagt hovedvekten på Rådets ufullkommenheter, skal selvsagt ikke overskygge den høye aktelse og respekt vi har for ECOSOC og de prisverdige resultater det har nådd.

Vedlegg 6.

Øversettelse

Ambassadesekretær Sollis innlegg i Koordinasjonskomiteen angående Kommisjonen for Sysselsetting og Utvikling.

Herr Formann.

Jeg vil gjerne kort forklare årsakene til at min delegasjon legger frem dette resolusjonsforslaget. Vi er ikke i prinsippet imot Argentinas og Pakistans resolusjonsforslag. Vi er oppmerksom på Rådets behov for et hensiktsmessig maskineri for behandlingen av de meget viktige problemer som er nevnt i deres felles resolusjonsforslag. Vi forstår også delegasjonene fra Argentina, Pakistan og Jugoslavia når de understreker behovet for en hensiktsmessig forberedelse av de viktigste saker som skal diskuteres i Rådet. Når det gjelder gjenoprettelsen av denne kommisjonen er vi av den mening at før Rådet treffer en bestemt avgjørelse angående opprettelsen av nytt apparat — det eksisterende maskineri er selvsagt Rådet og Økonomikomiteén — bør det gjennomføres en rekke høyst nødvendige tiltak for å gi Rådet mer fyldestgjørende opplysninger, slik at det kan treffe sin avgjørelse på et solid grunnlag.

Etter vår mening er det to sider av problemet som det er meget ønskelig å få kastet mer lys over før Rådet tar noen avgjørelse i dette spørsmålet:

For det første er Rådet nå i ferd med en kritisk gjennomgåelse av Rådets og kommisjonens virksomhet. Innenfor rammen av denne gjennomgåelse vil det bli truffet en rekke avgjørelser som vil få konsekvenser for Rådets og kommisjonens virksomhet. Hvor meget og på hvilken måte de vil virke inn på dette arbeid er det vanskelig for noen å si i dag. Vi vil vite mer om dette om et år. Det vil være meget verdifullt å vite dette når vi tar stilling til en mulig gjenoprettelse av

Kommisjonen for Sysselsetting og Utvikling. Og i særdeleshet vil det være verdifullt å kunne se kommisjonens rolle og mandat i lys av dette. Vi er av den mening at det vil være meget nyttig å anmode generalsekretæren om å legge frem for Rådet de nødvendige opplysninger på dette området.

For det annet er det nå tre år siden Rådet besluttet midlertidig å oppløse Kommisjonen for Sysselsetting og Utvikling. I det minste min delegasjon ville sette pris på en vurdering av hvordan kommisjonens funksjoner er tatt vare på etter at den ble oppløst, før vi tar stilling til spørsmålet om dens gjenoprettelse. Nærmere kjennskap til denne side av problemet vil gi oss et begrep om de funksjoner og det mandat som den gjenoprettede kommisjonen bør ha — hvis dette blir besluttet. Også her synes det som det ville være logisk å be generalsekretæren legge frem opplysninger om denne spesielle side av problemet før Rådet treffer en avgjørelse.

Disse synspunkter er, herr formann, kommet til uttrykk i det resolusjonsforslag som min delegasjon har fremlagt. Vi har gjort dette for å sette Rådet i stand til å treffe en avgjørelse på et bedre grunnlag og med en bedre forståelse av dette særlige problem.

Den norske delegasjon kan ikke være helt enig i at det argentinsk-pakistanske resolusjonsforslag var uforenlig med generalsekretærens forslag, men den mener på den annen side at disse forslag kunne få viktige konsekvenser for spørsmålet om hvorvidt kommisjonen skulle gjenoprettes eller ikke — derfor legger vi frem dette resolusjonsforslaget.

Vedlegg 7.

Øversettelse

**Ambassaderåd Dons' innlegg i Rådet om gjenoppsettelse av Kommissjonen for
Økonomi, Sysselsetting og Utvikling.**

Herr Formann.

Spørsmålet om å gjenopprette Kommissjonen for Økonomi, Sysselsetting og Utvikling ble behandlet inngående under den attende samling, hvor det ble bestemt å drøfte kommissjonens mandat ved den gjenopptatte samling.

Vi har nå for oss rapporten fra generalsekretæren i dokument E/2665, og jeg vil gjerne uttrykke min delegasjons tilfredshet med denne meget nyttige rapport.

Rapporten gir uttrykk for hvor vanskelig det er å innpasse kommissjonen i De Forente Nasjoners meget innviklede maskineri. I tillegg til å behandle problemet å samordne dens virksomhet med det apparat som allerede er satt opp, peker rapporten på de konsekvenser som Kommissjonen for Internasjonal Varehandel og den reviderte GATT-organisasjon vil få for virksomheten i en gjenoppsettet kommisjon for økonomi, sysselsetting og utvikling.

Min delegasjon mener det er ønskelig å ha et ekspertorgan som særlig behandler spørsmål i forbindelse med sysselsetting, økonomisk aktivitet og finansiell stabilitet. Vi vil gjerne finne en ordening som sikrer at disse problemer blir behandlet effektivt.

Generalsekretærens rapport bekrefter vårt eget syn når det gjelder fremgangsmåten. Vi bør gå frem med varsomhet og ikke sette opp noe nytt apparat før vi kan gjøre det på et konkret grunnlag og før vi har klart for oss hvilket mandat kommissjonen skal ha og hvilken nytte den kan gjøre. I tillegg til den usikkerhet som rår når det gjelder den fremtidige virksomhet i Kommissjonen for Internasjonal Varehandel og i GATT, må vi ta i betraktning at ECOSOC i år har vedtatt nye regler for dets egen virksomhet. Det vil

være nyttig å ha en viss erfaring om hovedorganets virksomhet før vi tar noen beslutning når det gjelder de funksjoner som skal tildeles en underordnet kommisjon.

Det resolusjonsutkast som inneholdes i dokument E/2654 har til hensikt å gi oss bedre tid til å finne den beste løsning. Det innebærer at kommissjonen ikke vil gjenoppta sin virksomhet i løpet av 1955.

Dette gjør det klart at det vil være for tidlig å ta dette spørsmålet opp til behandling på vårsesjonen. Som det vil huskes, foreslo vi under Rådets attende samling i Genève å ta saken opp på tyvende samling. Årsaken til at vi foreslår en utsettelse av Rådets avgjørelse på dette punktet til den gjenopptatte tyvende samling, er ikke at spørsmålet ikke passer inn i programmet for den ordinære tyvende samling. Det er tvert imot meget som taler for å ta det opp på dagsordenen for denne samlingen.

Vi er imidlertid av den mening at Generalforsamlingens vedtak om å flytte drøftelsen av SUNFED og det Internasjonale Finansieringsinstitutt fra nittende til tyvende samling har belastet dagsordenen for den sistnevnte samling i en slik grad at Rådet ikke vil få den nødvendige tid til å drøfte dette viktige punktet. Dessuten anser vi det meget ønskelig å haste erfaringer med den nye arbeidsordening som Rådet vil følge i 1955.

Vi innrømmer at vårt forslag om å behandle denne saken på den gjenopptatte tyvende samling kan angripes fra et formelt synspunkt. Det vil imidlertid være klart at den viktigste hensikt med forslaget er å åpne en mulighet for fortsatt å ha saken for øyet og å gjøre det mulig å gjenopprette kommissjonen tidlig i 1956 hvis Rådet fatter vedtak om dette.

INNHOLD

	Side
GENERELT:	
1. Norges representasjon	1
2. Apning av samlingen	1
3. Vedtakelse av dagsorden og arbeidsordning	1
ØKONOMISKE SAKER:	
1. Den økonomiske situasjon i verden	2
a) Generelt	2
b) Full sysselsetting	3
c) Fjernelse av hindringer for den internasjonale handel og midler til å fremme internasjonale økonomiske forbindelser	5
2. Økonomisk utvikling av underutviklede land	6
a) Opprettelse av SUNFED	7
b) Opprettelse av et internasjonalt finansieringsinstitutt	8
c) Integrert økonomisk utvikling	9
d) Metoder for å øke produktiviteten i verden	9
3. Internasjonalt samarbeid om utnyttelsen av vannressursene	9
4. Årsrapport fra den Økonomiske Kommisjon for Europa (ECE)	9
5. Transport og samferdsel	11
a) Tiltak for å motarbeide oljeforurensning av sjøvann	11
b) Rapport fra generalsekretæren om De Forente Nasjoners konferanse angående tollformaliteter for midlertidig innførsel av private kjøretøyer og for turister	11
6. Rapporten fra den Statistiske Kommisjon	12
7. Teknisk bistand	12
a) Det ordinære program for teknisk bistand	12
b) Det utvidete program for teknisk bistand	12
I. Årsrapporten fra Rådet for teknisk bistand (TAB)	12
II. Fordelingen av midlene under det utvidete program for teknisk bistand	13
III. Vurdering av programmet for teknisk bistand	14
IV. Medlemskap i Komiteén for teknisk bistand	14
V. De finansielle arrangementer for 1954	15
8. Kartografisk konferanse for Asia og det Fjerne Østen	15
9. Rapport fra Organisasjonen for Ernæring og Landbruk (FAO)	15
10. Rapport fra den Internasjonale Luftfartsorganisasjon (ICAO)	16
11. Årsrapport fra Verdenspostunionen (UPU)	16
12. Årsrapporter fra den internasjonale Telekommunikasjonsunion (ITU)	16
13. Årsrapport fra den Meteorologiske Verdensorganisasjon (WMO)	17
14. Hjelp til gjenreisningen av Korea	17
SOSIALE OG KULTURELLE SAKER:	
1. Det Internasjonale Barnefond (UNICEF)	17
2. Rapport fra Menneskerettighetskommisjonen	18
3. Konferanse av ikke-statlige organisasjoner om forhindring av diskriminering	19
4. Kvinnenes stilling i samfunnet	19
5. Klager over brudd på fagforeningsrettigheter	21
6. Årsrapporten fra Høykommissæren for flyktninger	21
7. Verdenskalenderreformen	23
8. Markotika	23
9. Rapport fra den Internasjonale Arbeidsorganisasjon (ILO)	24
10. Rapport fra Verdens Helseorganisasjon (WHO)	25
11. Rapporter fra De Forente Nasjoners Organisasjon for Undervisning, Vitenskap og Kultur (UNESCO)	25
12. Søknad fra Romania om medlemskap i UNESCO	26
13. Søknad fra Bulgaria om medlemskap i UNESCO	26
14. Søknad fra Albania om medlemskap i UNESCO	26

	Side
ADMINISTRATIVE SAKER:	27
1. Koordineringen av arbeidet i De Forente Nasjoner og i særorganisasjonene	27
2. ECOSOC's og dets kommisjoners organisasjon og virksomhet	29
a) Sekretariatets arbeid og organisasjon	30
b) Rådets arbeidsordning	31
c) De funksjonelle kommisjonene	31
I. Kommisjonen for Økonomi, Sysselsetting og Utvikling	32
II. Befolkningskommisjonen	32
III. Kommisjonen for Fiskale Spørsmål	33
IV. Underkommisjonen for Statistiske Representative Tellingler	33
V. Underkommisjonen for Informasjons- og Pressefrihet	33
VI. Øvrige kommisjoner	33
d) Den Faste Rådgivende Kommisjon for Internasjonal Varehandel	35
3. Konferanseprogrammet for 1955	35
4. Valg	35
a) Kommisjonen for Transport og Samferdsel	35
b) Den Statistiske Kommisjon	35
c) Befolkningskommisjonen	35
d) Sosialkommisjonen	35
e) Menneskerettighetskommisjonen	35
f) Kommisjonen for Kvinnenes Stilling	35
5. Godkjennelse av medlemmene av Rådets funksjonelle kommisjoner	36
6. Valg til De Forente Nasjoners Faste Opiumsråd	36
7. Finansielle virkninger av Rådets vedtak	36
8. Valg av medlemmer til Rådets komité for ikke-statlige organisasjoner	36
9. Rådets arbeid i 1955	36
VEDLEGG:	
1. Dagsorden for det Økonomiske og Sosiale Råds attende samling	37
2. Ambassadør Engens innlegg i Rådet under behandlingen av den økonomiske situasjon i verden	39
3. Ambassadør Engens innlegg i Rådet under behandlingen av rapporten fra den Økonomiske Kommisjon for Europa	42
4. Konsulent Salvesens innlegg i Sosialkomitéen om rapporten fra Høykommissæren for flyktninger	43
5. Ambassadør Engens innlegg i Rådet om ECOSOC's og dets kommisjoners organisasjon og virksomhet	45
6. Ambassadesekretær Sollis innlegg i Rådet angående Kommisjonen for Sysselsetting og Utvikling	47
7. Ambassaderåd Dons' innlegg i Rådet om gjenopprettelse av Kommisjonen for Økonomi, Sysselsetting og Utvikling	48
UTRYKT VEDLEGG:	
Instruks for delegasjonen til De Forente Nasjoners Økonomiske og Sosiale Råds attende samling.	